

Kunsill
tal-Unjoni Ewropea

Brussell, 5 ta' Mejju 2022
(OR. en)

Fajl Interistituzzjonali:
2022/0073(NLE)

8327/22
ADD 2

LIMITE

COEST 326
WTO 68

NOTA

---

minn: Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill

lil: Delegazzjonijiet

Suġġett: Aġenda ta' Assoċjazzjoni bejn l-Unjoni Ewropea u l-Georgia (2021 – 2027)

2021 – 2027

AĠENDA TA' ASSOĊJAZZJONI

BEJN

L-UNJONI EWROPEA

U

L-GEORGIA

PUBLIC

Werrej

Introduzzjoni

1. **Prinċipji, strumenti u riżorsi għall-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Assoċjazzjoni**
2. **Prijoritajiet tal-Aġenda ta' Assoċjazzjoni**

A. **Prijoritajiet Ewlenin għall-Azzjoni**

1. *Fil-qasam ta' ekonomiji reżiljenti, sostenibbli u integrati*
2. *Fil-qasam ta' istituzzjonijiet responsabbli, l-istat tad-dritt u s-sigurtà*
3. *Fil-qasam tar-reżiljenza ambjentali u klimatika*
4. *Fil-qasam tat-trasformazzjoni digitali reżiljenti*
5. *Fil-qasam tas-soċjetajiet reżiljenti, ġusti u inkluzivi*
6. *Fil-qasam tal-politika estera u ta' sigurtà*

B. **Prijoritajiet fuq perjodu ta' żmien qasir u twil tal-Aġenda ta' Assoċjazzjoni**

1. *Demokrazija, drittijiet tal-bniedem u governanza tajba*
2. *Politika Barranija u ta' Sigurtà*
3. *Ġustizzja, Libertà u Sigurtà*
4. *Kwistjonijiet Kummerċjali u Relatati mal-Kummerċ*
5. *Kooperazzjoni Ekonomika u Settorjali*
6. *Konnettività, Energija, Ambjent, Azzjoni dwar il-Klima u Protezzjoni Ċivili*
7. *Il-mobbiltà u l-kuntatti bejn il-persuni*

INTRODUZZJONI

Fis-27 ta' Ġunju 2014, l-Unjoni Ewropea, l-Istati Membri tagħha u l-Georgia ("il-Partijiet") iffirmaw Ftehim ta' Assoċjazzjoni ambizzjuż u innovattiv (FA), li jinkludi Żona ta' Kummerċ Ħieles Approfondita u Komprensiva (DCFTA). Il-Ftehim fih dispożizzjonijiet vinkolanti u bbażati fuq ir-regoli u jipprevedi kooperazzjoni msaħħa. Id-DCFTA giet applikata b' mod proviżorju sa mill-1 ta' Settembru 2014. Wara t-tlestija tal-proċess ta' ratifika, l-applikazzjoni sħiħa tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni bdiet fl-1 ta' Lulju 2016.

L-Aġendi ta' Assoċjazzjoni sussegwenti miftiehma bejn l-UE u l-Georgia jhejju u jiffacilitaw l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni. Il-prijoritajiet tal-Aġenda ta' Assoċjazzjoni jikkomplementaw ir-responsabbiltajiet tal-UE u tal-Georgia biex jiġu implimentati bis-sħiħ id-dispożizzjonijiet tal-AA/DCFTA. Il-fatt li l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni tiffoka fuq għadd limitat ta' prijoritajiet huwa mingħajr preġudizzju għall-kamp ta' applikazzjoni jew il-mandat tad-djalogu eżistenti taht Ftehimiet rilevanti oħrajn jew taht il-perkors multilaterali tas-Sħubija tal-Lvant. L-Aġenda ta' Assoċjazzjoni wkoll ma tippreġudikax l-implimentazzjoni tal-impenji li saru fl-AA/DCFTA mid-dhul fis-seħh tagħha, u tappoġġa l-prinċipju ta' approssimazzjoni dinamika.

Barra minn hekk, l-ivvjaġġar mingħajr viża lejn il-pajjiżi ta' Schengen¹ għaċ-ċittadini Georgjani li għandhom passaport bijometriku, li daħal fis-seħh fit-28 ta' Marzu 2017, ipprovda titjib sostanzjali fil-mobilità u l-kuntatti bejn il-persuni bejn iż-żewġ naħat, f'ambjent sigur u ġestit tajjeb. Għalhekk, din l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni aġġornata għandha l-għan ukoll li tiżgura li l-kundizzjonijiet għall-ivvjaġġar mingħajr viża jiġu ssodisfati kontinwament, f'konformità mal-impenji meħuda skont il-proċess tal-liberalizzazzjoni tal-viża u r-rakkomandazzjonijiet fir-rapporti regolari mahruġa mill-Kummissjoni skont il-Mekkaniżmu ta' Sospensjoni tal-Viża. Mekkaniżmu. L-indirizzar ta' kwistjonijiet relatati mal-migrazzjoni inkluż fl-oqsma tal-migrazzjoni irregolari, talbiet għall-ażil bla bażi mressqa minn ċittadini Georgjan kif ukoll sfidi relatati mal-ordni pubbliku u s-sigurtà, jibqgħu prijorità importanti għall-kooperazzjoni bejn l-UE u l-Georgia fil-kuntest tal-liberalizzazzjoni tal-viża. L-iffacilitar ta' mezzi għall-migrazzjoni legali jista' jiġi eżaminat aktar.

Dan id-dokument jaġġorna u jiffoka mill-ġdid l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni ta' bejn l-2017 u l-2020 u jistabilixxi prijoritajiet ġodda għal hidma kongunta biex jinkisbu l-oġettivi ta' assoċjazzjoni politika u ta' integrazzjoni ekonomika kif stipulati fil-Ftehim ta' Assoċjazzjoni għall-perjodu bejn l-2021 u l-2027. Jaġmel distinzjoni bejn il-prijoritajiet fuq terminu qasir (li jenħtieġ li jinkisbu jew li fuqhom jista' jsir progress sinifikanti fi żmien 3-4 snin) u l-prijoritajiet fuq terminu medju (li jenħtieġ li jinkisbu jew li fuqhom jista' jsir progress sinifikanti fi żmien seba' snin). Il-Kunsill ta' Assoċjazzjoni ser jissorvelja u jimmonitorja l-applikazzjoni u l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni u perjodikament jirrieżamina l-funzjonament ta' dan il-Ftehim fid-dawl tal-oġettivi tiegħu, assistit mill-Kumitat ta' Assoċjazzjoni u s-sottokumitati stabbiliti permezz tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni.

Din l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni ser tkun applikabbli mill-mument tal-adozzjoni tagħha sal-aħħar tal-2027. L-Aġenda ta' Assoċjazzjoni tista' tiġi emendata jew aġġornata fi kwalunkwe hin, bi ftehim tal-Kunsill ta' Assoċjazzjoni bejn l-UE u l-Georgia.

PRINĊIPJI, STRUMENTI U RIŻORSI GĦALL-IMPLIMENTAZZJONI TAL-AĠENDA TA' ASSOĊJAZZJONI

Il-prinċipji komuni li ġejjin ser ikomplu jiggwidaw l-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Assoċjazzjoni:

- L-azzjonijiet imwettqa permezz tal-Aġenda ta' Assoċjazzjoni jenħtieġ li jiġu implimentati f'konformità sħiħa mal-AA/DCFTA, inkluż il-preambolu tagħhom;
- L-Aġenda ta' Assoċjazzjoni għandha tiġi implimentata b'rispett sħiħ għall-prinċipji ta' trasparenza, l-obbligu ta' rendikont u inkluzività;
- L-aġenda ta' Assoċjazzjoni titlob impenn miż-żewġ naħat, u djalogu dwar ir-riformi relatati mal-assoċjazzjoni;
- L-Aġenda ta' Assoċjazzjoni għandha l-għan li tikseb riżultati tangibbli u definiti billi jiġu implimentati progressivament miżuri prattiċi;
- Il-Partijiet jirrikonoxxu l-importanza li jsostnu l-prijoritajiet miftiehma permezz ta' mezzi politiċi, tekniċi u finanzjarji xierqa u suffiċjenti;

- L-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Assoċjazzjoni ser tkun soġġetta għall-monitoraġġ, ir-rappurtar annwali inkluż il-progress kumplessiv u l-valutazzjoni. Il-progress li jkun sar għandu jiġi vvalutat ukoll fil-kuntest tal-istrutturi istituzzjonali stabbiliti mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni. Is-soċjetà ċivili ser tkun imhegġa wkoll tiffoka l-attivitajiet tagħha ta' monitoraġġ fuq l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni;
- L-Unjoni Ewropea ser tappoġġa lill-Georgia fl-implimentazzjoni tal-oġġettivi u l-prijoritajiet stabbiliti fl-Aġenda ta' Assoċjazzjoni. Hija ser tagħmel hekk billi tuża s-sorsi disponibbli kollha ta' appoġġ mill-UE, kif ukoll permezz ta' għarfien espert u konsulenza, l-aħjar prattiki u għarfien, l-iskambju tal-informazzjoni, l-appoġġ għall-bini tal-kapaċità, it-tiżni tal-istituzzjonijiet u l-iżvilupp ta' strumenti ta' assistenza godda. Hija tenfasizza li l-assistenza tal-UE hija marbuta ma' kundizzjonalitajiet stretti miftiehma b'mod kongunt li huma relatati mal-progress fir-riforma. L-UE ser taħdem ukoll ma' sħab oħra biex tiżgura l-koordinazzjoni tal-appoġġ minn sħab oħra tal-Georgia u ssahha l-approċċ ikkoordinat tal-appoġġ ta' Tim Ewropa li jikkombina r-rizorsi mill-UE, l-Istati Membri tagħha u mill-istituzzjonijiet finanzjarji. L-istrumenti finanzjarji rilevanti tal-UE ser ikunu disponibbli wkoll biex jgħinu fl-implimentazzjoni tal-Aġenda ta' Assoċjazzjoni. Minkejja dan, din tal-aħhar mhix dokument ta' programmar finanzjarju u ma tissostitwixxi l-eżerċizzji ta' programmar jew formulazzjoni mwettqa mill-Partijiet.

Filwaqt li jiġi rikonoxxut li l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni hija għodda primarja għall-implimentazzjoni tal-AA/DCFTA, il-prijoritajiet definiti fl-Aġenda ta' Assoċjazzjoni jirriflettu wkoll l-oġettivi ta' politika fit-tul deskritti fil-Komunikazzjoni Kongunta dwar "Il-politika tas-Shubija tal-Lvant lil hinn mill-2020 - it-Tishiġ tar-Reziljenza - is-Shubija tal-Lvant li tikseb riżultati għal kulhadd¹" u d-dikjarazzjoni tas-Summit tas-Shubija tal-Lvant², li ser tiffirma l-bażi tal-prijoritajiet tas-Shubija tal-Lvant għal wara l-2020. Dawn il-prijoritajiet ser ikunu l-bażi tal-assistenza tal-UE lill-Georgia, kif deskritt fl-Istrument ta' Viċinat, ta' Kooperazzjoni għall-Iżvilupp u ta' Kooperazzjoni Internazzjonali (NDICI) u d-dokumenti ta' programmar korrispondenti ta' wara l-2020. L-UE tista' tipprovdi wkoll assistenza minn strumenti oħra tal-UE. Kwalunkwe appoġġ ser jiġi pprovdut f'konformità sħiħa mar-regoli u l-proċeduri ta' implimentazzjoni li jirregolaw l-assistenza esterna tal-UE. L-appoġġ tal-UE ser jirrifletti l-approċċ tagħha bbażat fuq il-kundizzjonalità u l-inċentivi u ser ikun kondizzjonali fuq l-implimentazzjoni tar-riformi maqbuli.

PRIJORITAJIET TAL-AĠENDA TA' ASSOĊJAZZJONI

L-UE u l-Georgia jikkunsidraw l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni u l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni bħala prijorità importanti għall-konsolidazzjoni u l-promozzjoni ta' valuri u prinċipji komuni, kif iddikjarat mill-UE u l-Georgia. Il-Ftehim ta' Assoċjazzjoni jipprevedi li l-assoċjazzjoni politika u l-integrazzjoni ekonomika mal-Unjoni Ewropea jithaffu.

Wara l-firma tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni, il-Georgia ħadet passi sostanzjali u wettqet riformi għall-implimentazzjoni effettiva tiegħu. Iż-żewġ naħat jirrikonoxxu l-progress li sar mill-Georgia għal assoċjazzjoni politika u għal integrazzjoni ekonomika aktar profonda mal-UE, kif ukoll l-isfidi foqasma bħall-valuri fundamentali komuni, l-istat tad-dritt u r-riforma tal-gustizzja, u jtennu li għad hemm bżonn ta' aktar passi biex isir progress sostanzjali u sostenibbli sabiex iċ-ċittadini jkunu jistgħu jibbenefikaw bis-sħiħ mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni bejn l-UE u l-Georgia.

L-avvanz tal-aġenda demokratika u tal-istat tad-dritt tal-Georgia permezz ta' riformi ambizzjużi politiċi, ġudizzjarji u kontra l-korruzzjoni fi proċess wiesa' u inkluziv huwa essenzjali għall-kooperazzjoni ta' bejn l-UE u l-Georgia waqt il-perjodu ta' din l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni.

---

¹ JOIN(2020) 7

² <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/12/15/eastern-partnership-summit-joint-declaration/>

L-implimentazzjoni effettiva tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni u taż-Żona ta' Kummerċ Fieles Approfondita u Komprensiva tiegħu, marbuta mal-proċess usa' ta' approssimazzjoni regolatorja u r-riformi meħtieġa relatati, tikkontribwixxi għall-istabbiliment tal-kundizzjonijiet għal relazzjonijiet ekonomiċi u kummerċjali msahħa mal-UE li jwasslu għal aktar integrazzjoni ekonomika gradwali tal-Georgia fis-Suq Intern tal-Unjoni Ewropea, kif previst fil-Ftehim ta' Assoċjazzjoni.

L-UE ttenni l-appoġġ sod tagħha għas-sovranià u l-integrità territorjali tal-Georgia fi ħdan il-fruntieri internazzjonalment rikonoxxuti tagħha, inkluż il-politika tagħha ta' nonrikonoxximent u djalogu fil-Georgia, kif ukoll l-impenn sod tagħha għall-iffacilitar tal-paċi, l-istabbiltà u r-risoluzzjoni tal-kunflitti fil-Georgia. Barra minn hekk, l-UE tirrikonoxxi l-kontribut sinifikanti tal-Georgia għall-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni tal-UE, inkluż permezz tal-partecipazzjoni f'operazzjonijiet għall-immaniġġar tal-kriżijiet immexxija mill-UE. L-UE tinsab lesta li tkompli l-kooperazzjoni tagħha mal-Georgia dwar kwistjonijiet ta' sigurtà bil-għan li timplimenta l-prijoritajiet strateġiċi tagħha fil-viċinat.

Il-kooperazzjoni bejn l-UE u l-Georgia, inkluż fi ħdan is-Shubija tal-Lvant, għandha wkoll l-għan li tappoġġa t-twettiq ta' bosta objettivi ta' politika globali, inkluż il-Ftehim ta' Pariġi dwar it-Tibdil fil-Klima u l-implimentazzjoni tal-Aġenda tal-2030 għall-Iżvilupp Sostenibbli u s-17-il Għan ta' Żvilupp Sostenibbli tagħha li t-tnejn huma impenjati favurihom. Il-kooperazzjoni ser issahħaħ l-ordni internazzjonali bbażata fuq ir-regoli u ser tikkontribwixxi għall-bini ta' Ewropa aktar b'saħħitha fid-dinja.

F'dan il-kuntest, jenħtieġ li l-azzjonijiet ta' riforma li ġejjin jiġu indirizzati bi prijorità.

A. Prijoritajiet Ewlenin għall-Azzjoni

1. *Fil-qasam ta' ekonomiji reżiljenti, sostenibbli u integrati*

1.1 *L-iżvilupp ekonomiku, il-klima tan-negozju u l-investment*

Il-partijiet ser jikkooperaw biex jagħtu spinta lill-iżvilupp ekonomiku u l-integrazzjoni ekonomika bejn il-Georgia u l-UE, għall-benefiċċju u l-benessri taċ-ċittadini tal-Georgia. Dan ser inaqqas l-inugwaljanzi soċjoekonomiċi u edukattivi u jtejjeb il-kundizzjonijiet tax-xogħol filwaqt li fl-istess ħin jiżgura d-dekarbonizzazzjoni progressiva u n-newtralità klimatika tal-ekonomija. Minhabba ċ-ċirkostanzi, ser ikun kruċjali li jiġu indirizzati l-konsegwenzi soċjoekonomiċi tal-pandemija tal-COVID19 filwaqt li tinbena r-reżiljenza fuq perjodu ta' żmien qasir u fit-tul. Dan jenħtieġ li jissarraf fi sforzi biex jiġi żgurat li l-irkupru ta' wara l-COVID-19 ikun ekoloġiku, u li jintlaħqu l-miri ambjentali u klimatiċi. Id-difiża tal-protezzjoni tal-ħaddiema u l-promozzjoni tax-xogħol decenti ser ikunu wkoll importanti għal irkupru sostenibbli u ekwu.

It-titjib tal-klima tan-negozju u tal-investment, il-ħolqien ta' kundizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni għall-intraprendituri kollha permezz tal-istat tad-dritt, iċ-ċertezza tad-dritt u l-isforzi kontinwi kontra l-korruzzjoni ser ikunu fiċ-ċentru tal-attenzjoni. Dan ser jinkludi wkoll l-iżvilupp ulterjuri tal-arbitraġġ bejn in-negozji u l-infurzar ta' deċiżjonijiet ġudizzjarji. Ser ikun importanti li jiġi żgurat appoġġ dirett għall-intrapriżi żgħar u ta' daqs medju (SMEs) – fost l-oħrajn permezz tal-implimentazzjoni tal-Istrateġija għall-SMEs – li tiġi promossa l-intraprenditorija (inkluż l-intraprenditorija tan-nisa u taż-żgħażaġħ), li jiġi żgurat l-aċċess għall-finanzi u t-tiżiħ tal-kooperattivi fiż-żoni rurali tal-Georgia. L-implimentazzjoni tal-Istrateġija l-ġdida għall-Iżvilupp Agrikolu u Rurali għall-2021-2027 ser tikkontribwixxi għall-iżvilupp tal-ktajjen ta' valur effiċjenti, it-titjib tal-impjieg f'żoni rurali u l-appoġġ lill-SMEs sabiex tizdied il-kompetittività tagħhom fis-setturi magħżula b'valur għoli ta' esportazzjoni. Din ser tikkontribwixxi wkoll għall-internazzjonalizzazzjoni ulterjuri tal-ekonomija u għall-integrazzjoni fil-ktajjen tal-valur tal-UE. Il-ħidma lejn is-sħubija fiż-Żona Unika ta' Pagamenti bl-Euro ser tkun parti ewlenija mill-aġenda ta' kooperazzjoni ekonomika li toffri inċentiv importanti għan-negozji u benefiċċju tangibbli għall-popolazzjoni tal-Georgia. L-implimentazzjoni tal-politiki ta' Żvilupp Reġjonali għandha tikkontribwixxi għal żvilupp territorjali aktar ibbilanċjat, tnaqqas id-disparitajiet u toħloq ċentri godda ta' gravità apparti Tbilisi u Batumi.

Fl-istess hin, huwa importanti li tkompli bil-perkors ta' suċċess, ta' governanza ekonomika u fiskali b'saħħitha biex tiġi żgurata l-istabbiltà ekonomika u finanzjarja u biex titkompla l-modernizzazzjoni tas-settur finanzjarju, pereżempju permezz tar-riforma tas-settur bankarju, il-promozzjoni tas-swieq kapitali u l-iżvilupp tal-mikrokreditu.

Aktar konvergenza regolatorja mal-istandards tal-UE ser tkun importanti biex isir progress permezz tal-implimentazzjoni sħiħa tal-impenji skont iż-Żona ta' Kummerċ Hieles Approfondita u Komprensiva li hija prerekwizit għall-integrazzjoni ekonomika bejn il-Georgia u l-UE. Ser tingħata attenzjoni partikolari lill-implimentazzjoni tar-regolamenti tekniċi, is-sorveljanza tas-suq, il-miżuri sanitarji u fitosanitarji, inkluż is-sikurezza tal-ikel u l-allinjament mal-istandards Ewropej. L-implimentazzjoni tal-qafas strateġiku għall-kooperazzjoni doganali, l-infurzar tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali kif ukoll l-implimentazzjoni sħiħa tal-Liġi dwar l-Indikazzjonijiet Ġeografici huma kruċjali biex jiżdied il-kummerċ.

Il-partijiet jirrikonoxxu l-inizjattiva tat-triju ta' sħab assoċjati biex isaħħu l-kooperazzjoni mal-UE, u jieħdu nota sew taż-żieda fil-koordinazzjoni bejniethom dwar kwistjonijiet ta' interess komuni relatati mal-implimentazzjoni tal-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni u d-DCFTAs, u dwar il-kooperazzjoni fi hdan is-Shubija tal-Lvant.

1.2 It-tiżiħ tal-konnettività

Il-partijiet ser jikkooperaw biex isaħħu l-konnettività (tat-trasport, tal-enerġija u diġitali) bejn l-UE u l-Georgia, b'mod partikolari permezz tal-Baħar l-Iswed.

Fil-qasam tat-trasport, huma ser jimplimentaw proġetti strateġiċi ta' benefiċċju reċiproku, inkluż fi hdan is-Shubija tal-Lvant, u progressivament ilestu n-network indikattiv estiż tat-TEN-T u jippromwovu soluzzjonijiet ta' trasport multimodali. Huma ser jikkooperaw aktar għall-implimentazzjoni tal-acquis tal-UE fil-modi kollha tat-trasport (l-avjazzjoni, it-triq, il-baħar, il-ferroviji) bil-għan li jtejbu l-konnettività fiżika kif ukoll l-istandards relatati u l-aspetti regolatorji u ta' sikurezza (b'mod partikolari s-sikurezza fit-toroq), filwaqt li jippromwovu wkoll zieda fl-enfasi fuq is-soluzzjonijiet tat-trasport ekoloġiku.

Ser tkun importanti l-implimentazzjoni tal-impenji li jirriżultaw mill-adeżjoni tal-Georgia fil-Komunità tal-Energija, b'mod partikolari permezz ta' riformi regolatorji u investiment fis-sigurtà tal-enerġija u l-effiċjenza fl-enerġija, bit-tiġħ u l-iżvilupp ta' networks tal-infrastruttura tal-enerġija godda u l-interkonnnessjonijiet, kif ukoll it-titjib tat-trasparenza u l-funzjonament xieraq tas-swieq tal-enerġija tal-elettriku u l-gass.

1.3 L-educazzjoni u l-impjegabbiltà taż-żgħażaġħ, ir-riċerka u l-innovazzjoni

Il-partijiet ser jaħdmu flimkien biex jinvestu fin-nies, b'mod partikolari ż-żgħażaġħ, biex itejbu l-impjegabbiltà, fl-istess ħin jiżguraw impjiegi deċenti u protezzjoni effettiva tal-impjiegi. Il-Georgia ser ittejjeb il-prestazzjoni tagħha fl-educazzjoni u r-riċerka permezz ta' riforma komprensiva tal-educazzjoni u r-riċerka, b'enfasi fuq l-effiċjenza, l-aċċess ugwali u l-kwalità fil-livelli kollha tal-educazzjoni. L-iskola Ewropea tas-Shubija tal-Lvant fil-Georgia tista' sservi bħala mudell għal educazzjoni ta' kwalità f'konformità mal-istandards internazzjonali.

Barra minn hekk, ser ikun kruċjali li jiġi żgurat li l-kurrikulu tal-educazzjoni jikkorrispondi għall-ħtiġijiet tas-suq tax-xogħol biex jingħalqu d-diskrepanzi fil-ħiliet u biex jitlaqqgħu aħjar il-ħiliet u l-impjiegi. Aċċess aħjar għas-suq tax-xogħol – inkluż għan-nisa u l-persuni f'sitwazzjonijiet vulnerabbli – ser ikun prijorità. Fl-istess ħin, il-politika tal-impjiegi u s-servizzi tal-impjiegi ser ikomplu jittejjbu.

Il-partijiet ser ikomplu jappoġġaw l-implimentazzjoni tal-politiki tar-riċerka u l-innovazzjoni (R&I); ser jistinkaw biex jinkoraġġixxu l-investiment f'ekosistemi ta' riċerka u innovazzjoni aktar b'saħħithom permezz ta' riformi ta' politiki, filwaqt li jżidu n-nefqa grossa fuq ir-R&I; u ser irawmu t-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali billi jużaw strategiji ta' speċjalizzazzjoni intelligenti u t-trasferiment tat-teknoloġija fejn rilevanti.

2. *Fil-qasam ta' istituzzjonijiet responsabbli, l-istat tad-dritt u s-sigurtà*

2.1 *L-Istat tad-dritt, ir-riforma tal-ġustizzja u l-indirizzar tal-korruzzjoni*

Il-partijiet ser jaħdmu flimkien biex jirrispettaw il-prinċipji tal-istat tad-dritt, b'attenzjoni partikolari mogħtija lis-settur tal-ġustizzja u lill-indipendenza tal-ġudikatura. L-implimentazzjoni sħiħa tat-tielet u r-raba' fażijiet ta' riformi ġudizzjarji hija kruċjali għat-tisħiħ tal-indipendenza u l-obbligu ta' rendikont tal-ġudikatura, inkluż bit-tisħiħ tal-istruttura istituzzjonali u l-prattiki tal-Kunsill Għoli tal-Ġustizzja u ta' istituzzjonijiet ġudizzjarji ewlenin oħra, it-tisħiħ tat-trasparenza u l-proċessi tal-għażla u l-promozzjoni bbażati fuq il-mertu, f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni ta' Venezja u tal-Uffiċċju tal-Organizzazzjoni għas-Sigurtà u l-Kooperazzjoni fl-Ewropa (OSKE) għall-Istituzzjonijiet Demokratiċi u d-Drittijiet tal-Bniedem.

Il-Georgia ser tkompli b'riforma ġudizzjarja, inkluż bhala prijorità tal-Kunsill Għoli tal-Ġustizzja, u tadotta strategija ambizzjuża ta' riforma ġudizzjarja għal wara l-2021 permezz ta' proċess wiesa' ta' riforma inklużiva u bejn il-partiti, inkluż valutazzjoni tal-effettività tat-tielet u r-raba' fażijiet tar-riforma ġudizzjarja. Il-Georgia ser tkompli taħdem, bhala kwistjoni ta' prijorità, biex tallinja l-Liġi dwar il-Qrati Komuni mar-rakkomandazzjonijiet relatati tal-Kummissjoni ta' Venezja³, u tapplika bis-sħiħ il-liġi riveduta għall-ħatriet kollha futuri.

Barra minn hekk, jenhtieg li jiġu ppubblikati ġustifikazzjonijiet ta' kwalità għolja għall-ħatriet ġudizzjarji u li tiġi adottata l-leġislazzjoni dwar il-pubblikazzjoni tad-deċiżjonijiet ġudizzjarji.

---

³ L-Opinjoni Urgenti tal-Kummissjoni Ewropea għad-Demokrazija permezz tad-Dritt (il-Kummissjoni ta' Venezja) tal-Kunsill tal-Ewropa dwar l-Għażla u l-Ħatra tal-Imhallfin tal-Qorti Suprema tal-Georgia approvata mill-Kummissjoni ta' Venezja fil-21 u fit-22 ta' Ġunju 2019; L-Opinjoni Urgenti tal-Kummissjoni Ewropea għad-Demokrazija permezz tad-Dritt (il-Kummissjoni ta' Venezja) tal-Kunsill tal-Ewropa dwar l-emendi fil-liġi organika dwar il-Qrati Komuni, approvata mill-Kummissjoni ta' Venezja fit-2 u fit-3 ta' Lulju 2021.

Il-Georgia ser tiriežamina l-proċess tal-ħatra għall-Prosekutur Ġenerali biex issaħħaħ l-indipendenza tal-uffiċċju/tal-pożizzjoni tal-Prosekutur. Għal dan il-ghan ser jiddaħħal il-vot b'maġġoranza kwalifikata fil-Parlament, li huwa r-rakkomandazzjoni ewlenija tal-Kummissjoni ta' Venezja f'dan ir-rigward. Dan ser jinkludi mekkaniżmu effettiv kontra l-istaġnar li jgawdi minn appoġġ wiesa' bejn il-partiti u huwa konformi mal-parir tal-Kummissjoni ta' Venezja. Ser jiġu introdotti salvagwardji addizzjonali biex jiġi żgurat li l-proċess tal-ghazla u tan-nomina jkun trasparenti u bbażat fuq kriterji ta' integrità, indipendenza, imparzjalità u kompetenza.

L-obbligu ta' rendikont u s-sorveljanza demokratika tal-aġenziji tal-infurzar tal-liġi jeħtieġ li jijsaħħu aktar.

Il-Georgia ser tkompli tagħmel progress ambizzjuż fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-kriminalità ekonomika, inkluż il-forom kollha ta' korruzzjoni, u ssaħħaħ il-mekkanizmi ta' prevenzjoni kontra l-korruzzjoni, inkluż fil-qasam tal-akkwist pubbliku.

3. Fil-qasam tar-reżiljenza ambjentali u klimatika

3.1 Ambjent u azzjoni klimatika

Il-partijiet ser jaħdmu flimkien biex jiksibu reżiljenza ambjentali u klimatika billi jippromwovu – anke fi ħdan l-isforzi ta' rkupru wara l-COVID-19 – ekonomija moderna, effiċjenti fir-rizorsi, nadifa u ċirkolari li twassal għall-ekoloġizzazzjoni tal-ekonomija u użu aktar sostenibbli tar-rizorsi naturali f'konformità mal-Patt Ekoloġiku Ewropew. Din ser tinkiseb, fost l-oħrajn, permezz tat-tkomplija tar-riformi amministrattivi u l-bini tal-kapaċità amministrattiva biex jiġu implimentati l-kapitoli dwar l-ambjent u l-azzjoni dwar il-klima tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni. Barra minn hekk, id-djalogu bejn l-UE u l-Georgia dwar l-ambjent u l-klima ser jiġi promoss fil-qafas tal-istrutturi eżistenti tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni. Is-soċjetà ċivili ser tiġi kkonsultata mill-qrib f'dan ir-rigward.

L-objettivi tat-tnaqqis tal-emissjonijiet u tar-reżiljenza għat-tibdil fil-klima f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi ser jiġu integrati fil-politiki ekonomiċi u tat-trasport generali biex jiġi limitat l-impatt tat-tibdil fil-klima u jiġu pprovduti benefiċċji għall-ħajja taċ-ċittadini. F'dan il-kuntest, il-Georgia ser tippreżenta strategija ta' żvilupp fit-tul b'emissjonijiet baxxi ta' gassijiet serra biex tiġi ppreżentata lill-Konvenzjoni Qafas tan-Nazzjonijiet Uniti dwar it-Tibdil fil-Klima (UNFCCC) u ser tagġorna l-Kontribut Stabbilit fil-Livell Nazzjonali (NDC) tagħha f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi.

Ser issir enfasi akbar fuq l-iffaċilitar u l-promozzjoni ta' agrikoltura u sajd sostenibbli, fost l-oħrajn fil-qafas tal-ekonomija blu tal-Aġenda Marittima Komuni għall-Baħar l-Iswed⁴, u l-konservazzjoni tal-bijodiversità u l-ekosistemi inkluż fiż-żona tal-Baħar l-Iswed.

Il-governanza ambjentali ser tissaħħaħ permezz tal-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni dwar il-valutazzjoni tal-impatt ambjentali, il-valutazzjoni ambjentali strategika u permezz tal-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni l-għdida dwar ir-responsabbiltà ambjentali, u billi jiġi żgurat l-aċċess pubbliku għall-informazzjoni ambjentali u l-partecipazzjoni pubblika fit-teħid tad-deċiżjonijiet. It-titjib tal-kwalità tal-arja u tal-ilma kif ukoll ġestjoni aħjar tal-iskart f'konformità mal-istandards Ewropej mhux biss ser jikkontribwixxu għat-titjib tal-ambjent iżda ser ikollhom ukoll impatt sinifikanti fuq is-saħħa pubblika. F'dan l-isfond, il-kooperazzjoni dwar is-saħħa pubblika bejn il-partijiet ser tissaħħaħ.

3.2 *Is-saħħa pubblika*

Il-partijiet ser jaħdmu flimkien biex jippermettu l-għoti ta' kura medika affordabbli u jipromwovu l-aċċess għan-nies fis-soċjetà kollha, inkluż billi jtejbu l-kopertura tal-Programm Universali tal-Kura tas-Saħħa u permezz tal-e-Saħħa. Il-prevenzjoni tas-saħħa u l-kontroll tat-tabakk ser ikunu ċentrali. L-istituzzjonijiet tal-kura tas-saħħa u l-obbligu ta' rendikont tagħhom ser jissaħħu permezz tal-istabbiliment ta' indikaturi tal-kwalità, xiri bbażat fuq il-valur u proċessi oħra ta' ġestjoni tal-kwalità. Dan ser ikun kruċjali biex jiġi indirizzat b'mod effettiv il-mard li jittiehed u li ma jittehidx, u biex b'mod generali s-sistema tal-kura tas-saħħa ssir aktar reżiljenti għal xokkijiet esterni bħall-pandemiji.

---

⁴ Dikjarazzjoni Ministerjali ta' Bucharest tal-21 ta' Mejju 2019 dwar l-Aġenda Marittima Komuni għall-Baħar l-Iswed - (il-Baħar l-Iswed (europa.eu)).

4. *Fil-qasam tat-trasformazzjoni digitali reżiljenti*

4.1 *Żvilupp ta' infrastruttura digitali*

Il-partijiet ser jaħdmu flimkien biex jippermettu t-tkabbir u l-iżvilupp sostenibbli tal-Georgia billi jkomplu jipromwovu l-introduzzjoni tal-infrastruttura digitali u jappoġġaw it-trasformazzjoni digitali abbażi tal-implimentazzjoni tal-Istrateġija Nazzjonali għall-Iżvilupp tal-Broadband u f'konformità mal-legiżlazzjoni u l-aħjar prattiki tal-UE, b' mod partikolari fir-rigward tas-sigurtà tal-infrastrutturi digitali. Il-pandemija tal-COVID-19 xeħtet dawl fuq id-differenzi digitali fis-soċjetajiet u l-ħtieġa urgenti li tiġi appoġġata din it-trasformazzjoni digitali. Is-soluzzjonijiet għall-e-Saħħa, it-tagħlim mill-bogħod, it-telemedicina, l-intraċċar tal-virusi u l-prevenzjoni tad-dizinformazzjoni mhux biss ser jgħinu waqt il-pandemija, iżda ser jappoġġaw ir-reżiljenza u l-iżvilupp tas-sħab kollha tal-UE għal ħafna snin. Dan ser ikun kruċjali biex jiġu stimulati l-ekonomija digitali u l-innovazzjoni permezz ta' politiki adegwati, li ser jagħtu spinta u jkomplu jiddiversifikaw mhux biss l-industrija tal-IT iżda wkoll l-industriji kreattivi, u jsaħħu l-kompetittività tagħhom, jixprunaw it-tkabbir u s-sopravivenza tan-negozji godda u jiddigitalizzaw il-ktajjen tal-valur.

4.2 *L-e-Governanza u s-servizzi digitali*

Fl-istess ħin, l-e-Governanza u s-servizzi digitali jenħtieġ li jiġu żviluppati aktar biex jidiedu l-effiċjenza, it-trasparenza u l-obbligu ta' rendikont tal-amministrazzjoni pubblika. Dan għandu jimxi id f'id mal-iżvilupp tal-ħiliet digitali u tal-litteriżmu elettroniku ta' popolazzjoni aktar wiesgħa. Għal dan il-għan, in-nies fil-Georgia jenħtieġ li jkollhom aċċess għall-internet u servizzi oħra ta' komunikazzjoni elettronika bi prezzijiet raġonevoli. Il-Partijiet ser jaħdmu flimkien sabiex ikomplu jtejbu l-kapaċità amministrattiva u l-indipendenza tal-awtorità regolatorja nazzjonali tal-Georgia għall-komunikazzjonijiet elettroniċi, kundizzjoni essenzjali għall-funzjonament xieraq tas-suq korrispondenti. Barra minn hekk, l-UE ser tappoġġa l-implimentazzjoni tal-ftehimiet dwar ir-roaming u l-ispettru bejn il-Georgia u pajjiżi sħab tal-Lvant oħra u, fejn xieraq, mal-UE.

4.3 Reżiljenza ċibernetika

Il-partijiet ser jaħdmu flimkien biex itejbu r-reżiljenza ċibernetika u jiżguraw oqfsa legali, ta' politika u operazzjonali robusti taċ-ċibersigurtà bbażati fuq il-legiżlazzjoni tal-UE u l-aħjar prattiki, inkluż il-qafas taċ-ċertifikazzjoni taċ-ċibersigurtà tal-UE. F'dan il-qafas, il-partijiet ser ikomplu jaħdmu biex ikomplu jressqu l-legiżlazzjoni tal-Georgia viċin id-Direttiva dwar is-Sigurtà tan-Networks u l-Infommazzjoni (NIS).

Il-partijiet ser jikkooperaw għall-adozzjoni mill-Georgia ta' oqfsa legali għal skemi ta' identifikazzjoni elettronici u servizzi fiduċjarji elettronici, f'konformità mal-legiżlazzjoni u l-aħjar prattiki tal-UE, bil-ħsieb tal-possibilità ta' ftehim dwar ir-rikonossiment reċiproku tas-servizzi fiduċjarji.

5. *Fil-qasam tas-soċjetajiet reżiljenti, ġusti u inkluzivi*

5.1 *L-integrazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u l-tiżiħ tal-pożizzjoni tas-soċjetà ċivili u taż-żgħażaġħ*

Iż-żewġ partijiet ser jippromwovu l-governanza tajba, id-drittijiet tal-bniedem, l-istat tad-dritt, in-nondiskriminazzjoni, ix-xogħol deċenti, kif ukoll il-valuri fundamentali u l-prinċipji umanitarji fir-rispons għall-pandemija tal-COVID-19 u l-irkupru minnha.

Il-Georgia tiddefendi l-libertà, l-indipendenza u l-pluraliżmu tal-media, filwaqt li tirrispetta l-istandards tal-UE u dawk internazzjonali, filwaqt li tiżgura kundizzjonijiet biex jinholoq ambjent tal-media liberu, professjonali, pluralistiku, indipendenti u b'saħħtu. Il-partijiet ser jaħdmu wkoll flimkien biex isaħħu l-kooperazzjoni dwar il-komunikazzjoni strateġika, inkluż il-ġlieda kontra d-diżinformazzjoni, u sabiex jippromwovu l-litteriżmu fil-media.

Iż-żewġ partijiet ser jikkooperaw biex jiżguraw l-implimentazzjoni msaħħa tal-liġi kontra d-diskriminazzjoni, jiżviluppaw u jimplimentaw Strateġija Nazzjonali ġdida dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u eventwalment Pjan ta' Azzjoni Nazzjonali dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u jiffacilitaw l-pluraliżmu u l-indipendenza tal-media kif ukoll ir-rispett għad-dritt tal-libertà ta' għaqda. Il-Georgia ser tiżgura l-allokazzjoni meħtieġa tar-riżorsi baġitarji u umani sabiex tinvestiga b'mod effettiv u fil-pront ir-reati li allegatament twettqu mill-uffiċjali tal-infurzar tal-liġi kif ukoll tikkontrolla b'mod effiċjenti l-ipproċessar tad-data personali.

Il-prijoritajiet ewlenin ser ikunu t-tishiġ tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-iżgurar ta' trattament ugwali fil-ħajja soċjali, politika u ekonomika, integrazzjoni aħjar u nondiskriminazzjoni, inkluż ta' persuni b'diżabbiltà u persuni LGBTI. Ser ikun hemm ukoll enfasi fuq miżuri għall-protezzjoni tat-tfal minn kull forma ta' vjolenza. Ser ikompli l-isforzi biex jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni tad-data personali.

L-UE u l-Georgia ser jibqgħu iffukati fuq il-partecipazzjoni u t-tmexxija taż-żgħażaġħ permezz tat-tishiġ tal-pożizzjoni tagħhom. Il-partijiet ser ikompli jikkooperaw biex jimmassimizzaw il-benefiċċji li l-Georgia tista' tieġu mill-assoċjazzjoni tagħha mal-programmi Orizzont 2020 u Orizzont Ewropa, u biex jippromwovv aktar il-partecipazzjoni diġà attiva tagħha fil-programmi Erasmus+ u tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà, kif ukoll fi programmi u inizjattivi oħra ta' volontarjat, ta' kooperazzjoni u ta' skambju, f'konformità mal-eżitu tan-negozjati u l-adozzjoni tal-programmi rilevanti.

Il-Georgia ser tkompli tiżviluppa s-settur taż-żgħażaġħ u l-politiki taż-żgħażaġħ abbażi tal-evidenza u tad-drittijiet, bil-għan li tinholoq ekosistema sostenibbli għall-iżvilupp taż-żgħażaġħ, li tippermetti li ż-żgħażaġħ jilħqu bis-shiġ il-potenzjal shiġ tagħhom u jippartecipaw b'mod attiv fl-oqsma kollha tal-ħajja pubblika; ser iżżid il-fehim taż-żgħażaġħ dwar il-valuri u l-prinċipji demokratiċi u ser tappoġġahom biex jiġġieldu għad-drittijiet tagħhom; kif ukoll ser tiżgura b'mod shiġ u ugwali l-emanċipazzjoni ekonomika, il-protezzjoni tas-saħħa u l-benesseri u l-aċċess ugwali għall-informazzjoni u għar-rizorsi għaž-żgħażaġħ kollha fil-Georgia.

Il-Georgia ser tkompli tippromwovi ambjent sikur, inklużiv u favorevoli għall-operazzjonijiet tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili (CSO), inkluż l-adattament ta' politiki li jappoġġaw is-sostenibbiltà finanzjarja tagħhom u l-iżvilupp ulterjuri tas-settur tas-Soċjetà Ċivili, b'mod partikolari dawk li jaħdmu fil-livell lokali. Il-Georgia ser tippromwovi wkoll ir-Responsabbiltà Soċjali Korporattiva u l-intraprenditorija soċjali bil-għan li tipprovdi soluzzjonijiet għall-isfidi soċjali u ambjentali, b'enfasi partikolari fuq l-impjieg ta' persuni f'sitwazzjonijiet vulnerabbli, inkluż persuni b'diżabbiltà u t-tishiġ tas-sostenibbiltà finanzjarja tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili.

Il-Georgia ser tiżgura l-oġhla standards demokratiċi matul il-proċess elettorali, it-trattament ġust, trasparenti u rigoruż tal-ilmenti u l-appelli, u ser tkompli tindirizza bis-siħ ir-rakkomandazzjonijiet prijoritarji tal-Uffiċċju għall-Istituzzjonijiet Demokratiċi u d-Drittijiet tal-Bniedem (ODIHR) tal-OSCE, u ser tagħmel progress sostanzjali fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet⁵ l-oħra tiegħu permezz ta' djalogu inklużiv. Il-Georgia tiżgura wkoll il-pluraliżmu tal-partiti u żżomm lura minn restrizzjonijiet li jmorru kontra l-istandards internazzjonali, b' mod partikolari f' termini ta' reġistrazzjoni u finanzjament, f' konformità mal-Opinjoni rilevanti tal-Kummissjoni ta' Venezja⁶.

5.2 *It-tiħiħ tal-Amministrazzjoni Pubblika*

It-tmexxija 'l quddiem tar-riforma tal-amministrazzjoni pubblika permezz ta' mekkaniżmi miftuħa tal-gvern tibqa' prijorità assoluta. L-UE u l-Georgia ser jaġixxu flimkien biex jiġu rrispettati u promossi l-prinċipji tal-Amministrazzjoni Pubblika Ewropea. Għal dan l-għan, il-partijiet ser jgħaqqdu l-isforzi tagħhom biex irawmu governanza responsabbli, effiċjenti, effettiva, miftuħa u trasparenti, jibnu servizz taċ-ċivil professjonali u bbażat fuq il-mertu, jiżguraw servizzi pubbliċi ta' kwalità u awtogovernanza lokali b'saħħitha.

Il-partijiet ser jahdmu flimkien biex bhala prijorità irawmu amministrazzjoni pubblika responsabbli, effiċjenti, effettiva, trasparenti, iċċentrata fuq iċ-ċivil, filwaqt li jibnu servizz taċ-ċivil professjonali u bbażat fuq il-mertu, filwaqt li jiżguraw servizzi pubbliċi ta' kwalità fit-territorju kollu u awtogovernanza lokali b'saħħitha.

---

⁵ Eż. <https://www.osce.org/files/f/documents/1/4/480500.pdf> u <https://www.osce.org/odihr/elections/georgia/496309>

⁶ Eż. L-Opinjoni Kongunta dwar l-abbozz tal-Artikolu 791 tal-kodiċi elettorali tal-20 ta' Marzu 2021, l-Opinjoni tal-Kummissjoni ta' Venezja Nru 1019/2021/ODIHR, l-Opinjoni Nru ELEGEO/407/2020; l-Opinjoni kongunta urgenti dwar l-abbozzi tal-emendi riveduti tal-kodiċi elettorali tal-5 ta' Lulju 2021, l-Opinjoni tal-Kummissjoni ta' Venezja Nru 1043/2021/ODIHR, l-Opinjoni Nru ELE-GEO/417/2021.

5.3 *Mobilità, inkluż sistema ta' vyjaġġar mingħajr viża*

Il-Georgia ser tiegħu azzjoni sostnuta u tindirizza r-rakkomandazzjonijiet tar-Rapporti permezz tal-Mekkanizmu ta' Sospensjoni tal-Viża biex b'mod kontinwu jiġu ssodisfati l-parametri referenzjarji li jikkorrispondu mal-Pjan ta' Azzjoni għal-Liberalizzazzjoni tal-Viża⁷ li huwa meħtieġ biex jinżamm l-ivvjaġġar mingħajr viża lejn l-UE. Ir-rapporti annwali tal-Kummissjoni Ewropea taħt il-Mekkanizmu ta' Sospensjoni tal-Viża ser ikomplu jipprovdu gwida dwar aktar azzjonijiet li huma meħtieġa biex tiġi żgurata s-sostenibbiltà tal-progress miksub. Il-Georgia ser timplimenta l-Istrateġija dwar il-Migrazzjoni għall-2021-2030 u l-Istrateġija tal-Istat għall-Gestjoni Integrata tal-Fruntieri għall-2021-2025.

6. *Fil-qasam tal-politika estera u ta' sigurtà*

6.1 *Riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitti*

Il-partijiet ser jibqgħu jikkooperaw b'mod effettiv biex jappoġġaw lill-Georgia fl-isforzi tagħha biex tagħmel progress għal soluzzjoni paċifika u sostenibbli fil-kunflitt abbażi tal-prinċipji tad-dritt internazzjonali, u biex jiffaċilitaw il-paċi u s-sigurtà dejjiema fil-Georgia. Huma ser jimmobilizzaw aktar l-isforzi biex jipromwovu l-kwistjoni tar-riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitt fil-Georgia, inkluż l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' waqfien mill-ġlied tat-12 ta' Awwissu 2008 fejn l-UE kienet involuta bħala medjatur. Il-Georgia ser tkompli telabora vizjoni strateġika għar-riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitti, billi tmexxi proċess inklużiv u fuq skala nazzjonali. Il-partijiet ser jintensifikaw l-isforzi biex jinkisbu riżultati tangibbli fi ħdan l-oqfsa tad-Diskussjonijiet Internazzjonali ta' Ġinevra kopreseduti mill-UE, in-NU u l-OSKE biex jinstabu soluzzjonijiet dejjiema għall-isfidi umanitarji u ta' sigurtà li jirriżultaw mill-kunflitt mhux solvut. Id-diversi atturi tal-UE li joperaw fuq il-post, id-Delegazzjoni tal-UE għall-Georgia, ir-Rappreżentant Speċjali tal-UE (RSUE) għall-Kawkasu tan-Nofsinhar u l-kriżi fil-Georgia u l-Missjoni ta' Monitoraġġ tal-UE ser ikomplu jikkontribwixxu għall-istabbiltà, in-normalizzazzjoni, il-bini tal-fiduċja u r-riżoluzzjoni tal-kunflitti. Ser jittiehdu passi xierqa biex jitheggu l-kummerċ, il-libertà tal-moviment u r-rabtiet ekonomiċi bejn il-linji ta' demarkazzjoni amministrattiva, inkluż ir-rieżami tal-legiżlazzjoni, kif meħtieġ u permezz tal-inizjattiva għall-paċi "Pass lejn Futur Aħjar"; it-trawwim ta' kuntatti bejn il-persuni, il-bini tal-fiduċja u r-rikonċiljazzjoni bejn il-komunitajiet mifrudin. Il-partijiet ser ikomplu jikkooperaw u jippermettu sforzi preventivi biex ikomplu jikkonsolidaw il-politika ta' nonrikonnoxximent fix-xena internazzjonali.

⁷ https://ec.europa.eu/home-affairs/policies/international-affairs/collaboration-countries/visa-liberalisation-moldova-ukraine-and-georgia_en.

6.2 *Il-kooperazzjoni fil-qasam tas-sigurtà u d-difiża*

Il-partijiet ser japprofondixxu djalogu bilaterali dwar kwistjonijiet ta' sigurtà u difiża biex jindirizzaw kwistjonijiet ta' thassib komuni, inkluż il-prevenzjoni tal-kunflitti u l-ġestjoni tal-kriżijiet, il-ġlieda kontra t-terroriżmu, il-ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u l-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata u r-reati relatati mad-drogi. Abbażi tar-rakkomandazzjonijiet tal-istħarriġ dwar it-theddid ibridu, il-kooperazzjoni fil-ġlieda kontra t-theddid ibridu ser tissaħħaħ. Il-partijiet ser jaħdmu flimkien biex jiżguraw li r-riforma fis-settur tas-sigurtà tiġi implimentata u li jiġu adottati oqfsa u proċeduri rilevanti fl-oqfsa tar-reżiljenza ċibernetika u tal-protezzjoni tal-infrastruttura kritika. Il-kooperazzjoni bejn l-aġenziji tal-ġustizzja u tal-infurzar tal-liġi ser tissaħħaħ aktar. L-UE ser tkompli wkoll tiffacilita l-partecipazzjoni tal-Georgia f'operazzjonijiet tal-UE għall-ġestjoni tal-kriżijiet u f'attivitajiet ta' taħriġ u konsultazzjoni relatati mal-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiża Komuni (PSDK).

B. Prijoritajiet fuq perjodu ta' żmien qasir u twil tal-Aġenda ta' Assoċjazzjoni

1. *Demokrazija, drittijiet tal-bniedem u governanza tajba*

Id-djalogu politiku u l-kooperazzjoni dwar ir-riformi fil-qafas ta' din l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni għandhom l-għan li jsaħħu r-rispett għall-prinċipji demokratiċi, bħall-pluraliżmu politiku, l-inkluzività fit-tehid tad-deċiżjonijiet, is-separazzjoni tas-setgħat, il-kooperazzjoni mal-oppożizzjoni, l-istat tad-dritt u l-governanza tajba, id-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali. Dan jinkludi l-promozzjoni tad-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għal minoranzi kif minquxa fil-Konvenzjonijiet ewlenin tan-NU u tal-Kunsill tal-Ewropa u l-protokolli relatati, sabiex jiġu eżegwiti s-sentenzi tal-Qorti Ewropea tad-Drittijiet tal-Bniedem, u sabiex jikkontribwixxi għall-konsolidazzjoni tar-riformi politiċi domestiċi, b'mod partikolari permezz ta' approssimazzjoni mal-acquis tal-UE.

It-tiżni tal-istabbiltà, l-indipendenza, l-effettività u l-finanzjament adegwat tal-istituzzjonijiet li jiġgarantixxu d-demokrazija, l-istat tad-dritt u r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem, u l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u n-nondiskriminazzjoni jinkludi b'mod partikolari dawn:

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jibqa' jiġi żgurat li l-elezzjonijiet jitwettqu b'mod trasparenti, inklużiv u kredibbli, inkluż billi jiġu indirizzati n-nuqqasijiet kollha identifikati mill-OSKE/ODIHR;
- Jiġi żgurat li l-emendi leġislattivi li jaffettwaw il-komponenti ewlenin tal-istat tad-dritt, bħall-indipendenza tal-ġudikatura, ikunu soġġetti għal konsultazzjonijiet komprensivi u inklużivi u jiġu allinjati mal-istandards Ewropej kif ukoll mar-rakkomandazzjonijiet imressqa minn korpi internazzjonali, bħall-Kummissjoni ta' Venezja, il-GRECO u l-OSKE/ODIHR;
- Jiġi żgurat li l-Amministrazzjoni Pubblika u r-riformi miftuħin tal-Gvern jkomplu jiġu implimentati b'mod effettiv f'konformità mal-prinċipji tal-amministrazzjoni pubblika Ewropea u mal-aħjar prattiki; jiġu promossi l-partecipazzjoni u d-djalogu miftuħ bejn is-soċjetà ċivili u l-gvern, jiġi msahħah il-proċess ta' kokreazzjoni u l-involviment ta' diversi partijiet ikkonċernati fit-tfassil tal-politiki, tal-monitoraġġ u tal-valutazzjoni; jitrawmu approċċi innovattivi permezz tal-iskambju tal-għarfien u tal-esperjenza, isehħ tagħlim intensifikat bejn il-pari u kooperazzjoni kostanti kemm fil-livell politiku kif ukoll f'dak tal-esperti;
- Id-djalogu u l-kooperazzjoni ser ikopru wkoll it-tisħiħ tas-settur tal-ġustizzja permezz ta' riforma kontinwa fis-settur tal-ġustizzja, b'mod partikolari billi tiġi żgurata l-indipendenza esterna u interna totali tal-imħallfin u r-rispett għad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali, inkluż permezz ta' kooperazzjoni komprensiva.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jiġi żgurat li t-tisħiħ tal-qafas tad-drittijiet tal-bniedem ikompli permezz tal-armonizzazzjoni u l-implimentazzjoni prattika tal-prattiki u d-dritt Ewropew u internazzjonali dwar id-drittijiet tal-bniedem.

1.1 *Settur tal-Ġustizzja*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jiġu implimentati b'mod effettiv it-tielet u r-raba' fażijiet ta' riformi ġudizzjarji fl-aspetti kollha;
- Tiġi implimentata b'mod effettiv l-Istrateġija Ġudizzjarja tal-2017-2021 u l-pjanijiet ta' azzjoni tagħha fl-aspetti kollha, u tiġi adottata strateġija ambizzjuża għal riforma ġudizzjarja għal wara l-2021 ibbażata fuq proċess ta' riforma wiesa', inklużiv u transpartitiku kif ukoll valutazzjoni dwar l-effettività tat-tielet u r-raba' fażijiet tar-riformi ġudizzjarji;
- Tiġi msaħħa u riformata b'mod sostanzjali l-istruttura istituzzjonali u l-prattiki tal-Kunsill Għoli tal-Ġustizzja u ta' istituzzjonijiet ġudizzjarji ewlenin oħra sabiex tiżdied b'mod effettiv it-trasparenza, l-integrità u r-responsabbiltà dwar in-normi u d-deċiżjonijiet li jiġu adottati, inkluż dwar deċiżjonijiet li jirrigwardaw il-ħatriet, l-evalwazzjonijiet, il-promozzjonijiet, it-trasferimenti u l-miżuri dixxiplinari. Jiġu ppreżentati proposti ta' riforma lill-Kummissjoni ta' Venezja u lill-Uffiċċju għall-Istituzzjonijiet Demokratiċi u d-Drittijiet tal-Bniedem tal-OSCE għal opinjoni u jiġu implimentati r-rakkomandazzjonijiet tagħhom;
- B'mod partikolari, jiġu zgurati qafas u Prattika legali trasparenti abbażi tal-meritokrazija għall-ħatra u l-promozzjoni tal-imħallfin billi jingiebu f'konformità shiha mal-istandards Ewropej u mar-rakkomandazzjonijiet tal-Kummissjoni ta' Venezja, inkluż il-ħatriet fil-Qorti Suprema;
- Jiġu ppubblikati l-ġustifikazzjonijiet bil-miktub għall-ħatriet tal-imħallfin b'referenza għall-integrità u l-kriterji ta' kompetenza;
- Jittejjeb it-taħriġ tal-kandidati ġudizzjarji, l-imħallfin u l-persunal tal-qrati billi jiġu implimentati r-rakkomandazzjonijiet imressqa mill-UE u l-Kunsill tal-Ewropa;
- Tiġi modernizzata l-amministrazzjoni tal-ġustizzja billi jiġu ffaċilitati s-sottomissjonijiet elettronici u l-komunikazzjoni mal-qrati kif ukoll bil-ġestjoni elettronika tal-kawżi; titwessa' l-applikazzjoni tal-allokkazzjoni elettronika kawwali tal-kawżi;

- Titkompla r-riforma tal-Uffiċċju tal-Prosekutur u tas-servizzi tal-investigazzjoni kriminali fil-Ministeru għall-Affarijiet Interni u aġenziji oħra bil-għan li jiġu żgurati aktar l-indipendenza u l-professjonalizmu tal-ħidma investigattiva kriminali u tal-prosekuzzjoni, hielsa minn kwalunkwe influwenza mhux dovuta u bi trasparenza u responsabbiltà akbar;
- Il-Georgia ser tirrieżamina l-proċess tal-ħatra għall-Prosekutur Ġenerali biex issaħħa l-indipendenza tal-uffiċċju/tal-pożizzjoni tal-Prosekutur. Għal dan il-għan, ser jiġi introdott vot b' maġġoranza kwalifikata fil-Parlament, li huwa r-rakkomandazzjoni ewlenija tal-Kummissjoni ta' Venezja f'dan ir-rigward. Dan ser jinkludi mekkaniżmu effettiv kontra l-istaġnar li jgawdi minn appoġġ wiesa' bejn il-partiti u huwa konformi mal-parir tal-Kummissjoni ta' Venezja. Ser jiġi introdotti salvagwardji addizzjonali biex jiġi żgurat li l-proċess tal-għażla u tan-nomina jkun trasparenti u bbażat fuq kriterji ta' integrità, indipendenza, imparzjalità u kompetenza;
- Tiġi adottata r-riforma tal-Kodiċi Kriminali bl-għan li tiġi modernizzata l-liġi filwaqt li jkun konformi mal-obbligi u l-istandards rilevanti tal-UE u dawk internazzjonali; jiġu approssimati l-proċedimenti kriminali ma' dawk applikati fl-Istati Membri tal-UE:
  - Jiġu rieżaminati l-użu u s-salvagwardji legali fl-applikazzjoni ta' sentenzi fuq talba tal-partijiet;
  - Jiġu ggarantiti d-drittijiet proċedurali tat-trasgressuri u tal-vittmi fil-proċedimenti kriminali u tkompli tiġi msaħħa l-applikazzjoni tal-prinċipji tal-ġustizzja restorattiva kemm għall-adulti kif ukoll għal dawk minorenni;
  - Jiġi żgurat ukoll li l-vittmi, inkluż il-vittmi ta' reati ta' mibegħda, ikollhom aċċess effettiv għall-ġustizzja u l-kumpens u jirċievu appoġġ u protezzjoni totali;
  - Jissahħu d-drittijiet proċedurali u jiġu żgurati l-garanziji legali tal-persuni detenuti fil-proċedimenti amministrattivi;
- Jitwessa' l-aċċess għall-għajnuna legali bla ħlas ta' kwalità għolja;
- Jittejjeb l-użu u l-kwalità tal-medjazzjoni; jiġu indirizzati n-nuqqasijiet fl-arbitraġġ tal-konsumaturi, u jinholqu kundizzjonijiet biex jiżdied l-użu tal-arbitraġġ bejn in-negozji;

- Tizdied l-implimentazzjoni tal-prevenzjoni tal-kriminalità u l-istrategija penitenzjarja, b' mod partikolari billi jiġu applikati approċċi ta' riabilitazzjoni u risoċjalizzazzjoni fis-Sistemi Penitenzjarji, tal-Prevenzjoni tal-Kriminalità u tal-libertà kondizzjonali, u wara l-helsien.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Id-detenzjoni amministrattiva tintuża biss f'kazijiet debitament ġustifikati. Jiġu żgurati d-drittijiet proċedurali ta' detenut amministrattiv f'konformità mal-prinċipji tad-drittijiet tal-bniedem inkluż id-Dritt għal Proċess Ġust. Tiġi emendata l-Liġi dwar ir-Reati Amministrattivi f'dan ir-rigward;
- Tiġi modernizzata l-leġiżlazzjoni fl-oqsma kummerċjali, ċivili u amministrattivi f'konformità mal-istrategiji nazzjonali u b' approssimazzjoni mal-acquis tal-UE;
- Jiġi żgurat l-aċċess inklużiv għall-ġustizzja permezz ta' Servizz ta' Għajjnuna Legali ffinanzjat u mogħni b'persunal b' mod adegwat;
- Jiġu sseparati kif xieraq il-funzjonijiet bejn il-prosekuturi u l-investigaturi kriminali, u jiġu stabbiliti mekkaniżmi ta' kooperazzjoni bbilanċjati fil-leġiżlazzjoni u fil-prattika;
- Jiġu żgurati l-ordni pubbliku u s-sigurtà filwaqt li tiġi ggarantita l-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem.

1.2 Strategija kontra l-korruzzjoni, il-ġlieda kontra l-frodi, ir-riforma amministrattiva pubblika u s-servizz pubbliku

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi żviluppata u żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-Istrategija Nazzjonali l-ġdida kontra l-Korruzzjoni u l-Pjan ta' Azzjoni rilevanti wara l-2020 biex tiġi evitata, identifikata u indirizzata kull forma ta' korruzzjoni;
- Jissahħu l-istituzzjonijiet relatati mal-integrità fil-funzjonijiet ta' sorveljanza tagħhom: l-Uffiċċju tas-Servizzi Ċivili għad-dikjarazzjonijiet tal-assi; l-Uffiċċju tal-Awditjar tal-Istat rigward l-awditi tal-infiq u d-dhul nazzjonali u sottonazzjonali; l-Aġenzija tal-Kompetizzjoni; is-sorveljanza u l-monitoraġġ tal-Parlament billi tittejjeb il-kapaċità tal-kumitati settorjali; is-Segretarjat Kontra l-Korruzzjoni taħt l-Amministrazzjoni tal-Gvern tal-Georgia; il-Kunsilli Konsultattivi Ċivili fil-livell lokali;

- Tkompli tiġi indirizzata l-korruzzjoni kemm permezz ta' mezzi ripressivi kif ukoll preventivi, pereżempju billi jkomplu jiġu msaħħin l-effiċjenza u l-kapaċità li tiġi investigata l-korruzzjoni; tiġi msaħħa l-verifika tad-dikjarazzjonijiet tal-assi u tal-introjtu tal-uffiċjali rilevanti kollha, jiġu indirizzati l-kunflitti ta' interess potenzjali, u jiġu monitorjati u evalwati l-effettività tal-miżuri;
- Jiġi żgurat li jkun hemm mekkaniżmi effiċjenti fis-sehħ li jipprevjenu u jidentifikaw kwalunkwe riskju u vulnerabbiltà relatati mal-pandemija tal-COVID-19 fil-ġlieda kontra l-korruzzjoni f'oqsma ta' riskju għoli bħall-akkwist pubbliku u s-saħħa;
- Ikomplu jiġu msaħħin aktar il-mekkanizmi għall-prevenzjoni tal-korruzzjoni u l-ġlieda kontriha f'oqsma ewlenin ta' riskju billi:
  - Jiġu żgurati proċessi tal-akkwist pubbliku miftuħa u kompetittivi, bi tnaqqis fl-għotjiet diretti u bl-istabbiliment ta' korp ta' rieżami tal-akkwist pubbliku indipendenti, imparzjali u trasparenti;
  - Jizdiedu l-istandards tal-obbligu ta' rendikont u tal-integrità fis-settur tas-sigurtà u tissahħaħ is-sorveljanza demokratika, inkluż billi jiġu limitati d-derogi tagħha (inkluż dwar ir-rappurtar finanzjarju) u tiġi emendata l-legiżlazzjoni rilevanti kif xieraq;
  - L-evazzjoni tat-taxxa u l-frodi tat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) jkunu parti integrali mill-ġlieda kontra r-reati ekonomiċi, il-korruzzjoni u l-ħasil tal-flus, kif ukoll il-protezzjoni tal-finanzi pubbliċi;
  - Jiġu żgurati b'mod effettiv il-kooperazzjoni u l-assistenza lill-istituzzjonijiet u l-korpi rilevanti tal-UE, inkluż l-Uffiċċju Ewropew Kontra l-Frodi (OLAF) għal investigazzjonijiet dwar attivitajiet illegali u ta' frodi li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, u lill-Uffiċċju tal-Prosekutur Pubbliku Ewropew (UPPE) fl-investigazzjonijiet u l-prosekuzzjonijiet tiegħu dwar reati li jaffettwaw l-interessi finanzjarji tal-Unjoni, f'konformità mar-regoli u l-proċeduri applikabbli;
- Tkompli tiġi żgurata l-approssimazzjoni tal-legiżlazzjoni tal-Georgia mal-acquis tal-UE fil-qasam tal-ġlieda kontra l-frodi u l-implimentazzjoni tad-dispożizzjonijiet tal-legiżlazzjoni tal-UE kif previst fl-Annessi rilevanti tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni;

- Jiġi promossi d-drittijiet u l-possibbiltajiet taċ-ċittadini biex ikollhom aċċess għall-informazzjoni u jipparteċipaw fil-governanza f'livell nazzjonali u sottonazzjonali, inkluż permezz tas-soċjetà ċivili u l-monitoraġġ liberu u sikur tal-media;
- Tiġi żviluppata u żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-Istrateġija l-ġdida għar-Riforma tal-Amministrazzjoni Pubblika u l-Pjan ta' Azzjoni rilevanti wara l-2020;
- Titrawwem l-implimentazzjoni tar-Riforma tal-Amministrazzjoni Pubblika kemm fil-livell politiku kif ukoll f'dak amministrattiv, inkluż billi jissahħu l-koordinazzjoni, il-monitoraġġ u r-rappurtar tal-Pjanijiet ta' Azzjoni korrispondenti;
- Jittejbu l-ftuħ, it-trasparenza u r-responsabbiltà tal-amministrazzjoni pubblika permezz tal-implimentazzjoni tar-riformi miftuħin tal-gvern;
- Tiġi elaborata politika unifikata għall-iżvilupp, it-twassil u l-assigurazzjoni tal-kwalità tas-servizzi pubbliċi bil-għan li jiġiebu s-sodisfazzjon u l-fiduċja taċ-ċittadini fil-gvern;
- Tiġi żviluppata komunikazzjoni robusta biex titqajjem kuxjenza dwar l-impatti pożittivi fir-Riforma tal-Amministrazzjoni Pubblika;
- Jiġi implimentat il-qafas legali tas-servizz ċivili biex jiġi żgurat servizz ċivili aktar professjonali u bbażat fuq il-mertu;
- Jitkomplew l-implimentazzjoni u l-progress tal-istat tad-dritt u tal-parametri referenzjarji kontra l-korruzzjoni bħala parti mill-Mekkaniżmu ta' Sospensjoni tal-Viża.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Titkompla l-ġlieda kontra l-korruzzjoni, u tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-istrumenti legali internazzjonali rilevanti, bhall-Konvenzjoni tan-NU kontra l-Korruzzjoni, u l-Konvenzjoni tal-Liġi Kriminali dwar il-Korruzzjoni u l-Protokoll Addizzjonali tagħha, kif ukoll tar-rakkomandazzjonijiet tal-Grupp ta' Stati tal-Kunsill tal-Ewropa kontra l-Korruzzjoni (GRECO) u tar-rakkomandazzjonijiet tan-Network tal-OECD kontra l-Korruzzjoni għall-Ewropa tal-Lvant u l-Asja Ċentrali;
- Tkompli tiġi żgurata investigazzjoni effettiva tal-każijiet ta' allegata korruzzjoni u tinholoq sistema effettiva għall-prevenzjoni tal-kunflitti ta' interess;
- Titrawwem amministrazzjoni pubblika responsabbli, effiċjenti, effettiva, trasparenti u jinbena servizz ċivili professjonali u bbażat fuq il-mertu, inkluż fir-rigward tas-sistema għall-għażla, il-promozzjoni u s-sensji inkluż it-taħriġ speċjalizzat ibbażat fuq il-ħtiġijiet;
- Jittejbu l-kwalità, l-effiċjenza u l-aċċessibilità tas-servizzi pubbliċi fir-regjuni tal-Georgia;
- Jittejbu l-ġestjoni u l-obbligu ta' rendikont tal-finanzi pubbliċi, filwaqt li jiġu kkunsidrati l-aspetti tal-ġeneru fl-ibbaġitjar ibbażat fuq il-programmi, u jissahhu l-ippjanar strateġiku u l-implimentazzjoni fuq terminu medju;
- Jissahhu l-involviment u l-kapaċità tal-partijiet ikkonċernati, inkluż l-organizzazzjonijiet mhux governattivi, l-awtogovernanza lokali, iż-żgħażaġh u d-dinja akkademika; tiġi pprovduta għodda effettiva għal involviment usa' tal-pubbliku fit-teħid tad-deċiżjonijiet u l-monitoraġġ tal-prestazzjoni tar-riformi tal-amministrazzjoni pubblika;
- Tiġi żgurata awtogovernanza lokali affidabbli, responsabbli, trasparenti u orjentata lejn ir-riżultati, b'funzjonijiet, responsabbiltajiet u riżorsi godda, f'konformità mal-istandards Ewropej.

1.3 *Drittijiet tal-bniedem u libertajiet fundamentali*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi żviluppata Strategija Nazzjonali għad-Drittijiet tal-Bniedem għall-2021-2030 u l-pjanijiet ta' azzjoni rispettivi wara l-2020 li jinkludu r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi tal-korpi tan-NU, l-OSKE/l-ODIHR, il-Kunsill tal-Ewropa, il-Kummissjoni Ewropea kontra r-Razziżmu u l-Intolleranza (ECRI) u l-organizzazzjonijiet internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem, b' mod partikolari fl-implimentazzjoni tal-politiki kontra d-diskriminazzjoni, il-protezzjoni tal-persuni li jagħmlu parti minn minoranzi u tal-ħajja privata, u l-iżgurar tal-libertà reliġjuża u tat-twemmin; jiġu implimentati l-istrategija u l-pjanijiet ta' azzjoni permezz ta' kooperazzjoni mill-qrib ma' atturi nazzjonali u internazzjonali;
- Titkompla l-implimentazzjoni tal-liġi kontra d-diskriminazzjoni biex tiġi żgurata protezzjoni effettiva kontra d-diskriminazzjoni, biex "hadd ma jithalla jibqa' lura"; jingħata kontribut biex jizdied il-livell ta' tolleranza u jitnaqqas il-livell ta' vjolenza;
- Jitkompla t-tisħiħ tal-pluraliżmu tal-media, tat-trasparenza u tal-indipendenza f'konformità mar-rakkomandazzjonijiet tal-Kunsill tal-Ewropa;
- Tissaħħaħ l-implimentazzjoni ta' miżuri għall-protezzjoni tal-professjonisti tal-media u jiġu żgurati investigazzjonijiet effettivi u effiċjenti fil-każijiet kollha ta' vjolenza kontra l-professjonisti tal-media, u dawk responsabbli jitressqu quddiem il-ġustizzja;
- Tiġi żviluppata Strategija tal-Istat ġdida għall-Ugwaljanza Ċivika u għall-Integrazzjoni, u Pjan ta' Azzjoni għal wara l-2020 li għandu l-għan li jiżgura l-partecipazzjoni ugwali u shiħa tar-rappreżentanti tal-minoranzi etniċi fl-isferi kollha tal-ħajja pubblika, u aktar appoġġ għad-diversità kulturali;

- Isir progress fl-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza fuq in-nisa u l-vjolenza domestika, l-hekk imsejha Konvenzjoni ta' Istanbul, billi jissahħu l-kapaċitajiet istituzzjonali nazzjonali li jappoġġaw il-kwistjonijiet relatati mal-ugwaljanza ta' bejn il-ġeneri u l-vjolenza abbażi tal-ġeneru. Jitkompla t-tiżiħ tal-miżuri għall-prevenzjoni u għall-investigazzjoni ta' każijiet ta' vjolenza kontra n-nisa u l-bniet, inkluż il-vjolenza sesswali, jiġu protetti l-vittmi u tiġi appoġġata r-riabilitazzjoni tal-awturi tar-reati. Issir ħidma għat-trasformazzjoni soċjali u biex jinbidlu l-attitudnijiet u l-prattiki diskriminatorji eżistenti, inkluż fir-rigward tal-vjolenza kontra n-nisa u l-vjolenza domestika;
- Jiġu intensifikati l-miżuri għall-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni kontra l-persuni LGBTI u jiġi żgurat li dawn ikunu jistgħu jgawdu bis-sħiħ id-drittijiet tal-bniedem kollha - id-drittijiet ċivili u politici u ekonomiċi, soċjali u kulturali - inkluż id-dritt għal-libertà ta' għaqda;
- Jissahħa l-aċċess għas-saħħa riproduttiva u sesswali għall-persuni ta' kull età, għall-informazzjoni u l-prevenzjoni, u titkompla l-ġlieda kontra Prattiki dannużi mmirati lejn in-nisa u l-bniet, inkluż il-mutilazzjoni ġenitali, iż-żwieġ prekoċi u furzat tat-tfal, u forom oħra ta' ksur tad-drittijiet tal-bniedem u ta' trattamenti degradanti, b'attenzjoni speċjali lejn iż-żoni rurali. Żieda fl-assistenza tal-kura tas-saħħa materna;
- Jittieħdu miżuri speċjali għall-persuni li jappartjenu għal minoranzi sabiex jikkontribwixxu biex tkompli tissahħa l-ugwaljanza fl-isferi politici, ekonomiċi u soċjali tal-ħajja;
- Il-legiżlazzjoni tiġi armonizzata mal-Konvenzjoni tan-NU dwar id-Drittijiet ta' Persuni b'Dizabilità kif ukoll mal-Protokoll Fakultattiv tagħha, u jiġi stabbilit korp ta' koordinazzjoni għal kwistjonijiet relatati mad-drittijiet ta' persuni b'dizabilità;
- Jiżiedu l-miżuri biex tissahħa l-inklużjoni tal-persuni b'dizabilità fil-ħajja pubblika u ekonomika u jiġi żgurat aċċess aħjar għall-ispazji pubbliċi. Jittejbu l-kundizzjonijiet għal persuni bi kwistjonijiet ta' saħħa mentali;

- Jissahħu l-isforzi fil-ġlieda kontra l-vjolenza fuq it-tfal permezz tal-promozzjoni ta' prattiki tajbin ta' trobbija tat-tfal, appoġġ akbar għas-sistema edukattiva, u mekkanizmu ta' riferiment imtejjeb;
- Jissahħu l-isforzi għall-identifikazzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza kontra persuni akbar fl-età, jitkompla l-appoġġ ekonomiku u tal-kura tas-saħħa għall-persuni akbar fl-età, jinghata aktar kontribut għall-inklużjoni soċjali ta' persuni akbar fl-età;
- Tiżdied il-kapaċità u jissahħah l-għarfien fost l-uffiċjali pubbliċi dwar kwistjonijiet marbutin mad-drittijiet tal-bniedem.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jinżammu mekkanizmi effikaċi kemm għas-soluzzjonijiet tat-tilwim kif ukoll għall-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem, qabel il-mekkanizmi ġudizzjarji jew bħala alternattiva għalihom;
- Jitkomplew il-promozzjoni, it-taħriġ u s-sensibilizzazzjoni dwar il-protezzjoni tad-drittijiet tal-bniedem u l-ġlieda kontra d-diskriminazzjoni fil-ġudikatura, fl-infurzar tal-liġi, u fl-amministrazzjoni pubblika kollha, inkluż fir-reġjuni;
- Titkompla l-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet tal-Uffiċċju tad-Difensur Pubbliku (DOP) inkluż f'każijiet ta' diskriminazzjoni, u jkompli jiġi żgurati il-funzjonament effettiv tal-mekkanizmu istituzzjonali previst fil-liġi kontra d-diskriminazzjoni;

Jitkompla l-bini tal-kapaċitajiet ta' monitoraġġ tal-Kumitat Parlamentari dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u l-Integrazzjoni Ċivili kif ukoll il-kwistjonijiet legali marbutin mal-implimentazzjoni tal-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni dwar id-Drittijiet tal-Bniedem;

- Titkompla l-kooperazzjoni mal-Organizzazzjonijiet tas-Soċjetà Ċivili (CSO) u b' mod partikolari s-sħab soċjali rappreżentattivi (it-trade unions u l-organizzazzjonijiet tal-impjegaturi) bħala partijiet ikkonċernati u gwardjani f'oqsma prijoritizzati mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni bejn l-UE u l-Georgia (FA), inkluż id-drittijiet tax-xogħol, il-privatezza, id-drittijiet ta' persuni li jappartjenu għall-minoranzi u persuni oħra f'sitwazzjonijiet vulnerabbli u l-libertà tal-media;

- Jittieħdu passi biex titqajjem kuxjenza u ssir hidma għal aktar konformità mad-dispożizzjonijiet permanenti tal-Konvenzjoni Qafas tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-minoranzi nazzjonali inkluż dwar il-lingwi minoritarji;
- Titkompla l-ġlieda kontra l-vjolenza abbażi tal-ġeneru u hidma għall-prevenzjoni tagħha, filwaqt li ssir enfasi fuq il-bdil tal-isterjotipi tal-ġeneru, l-involviment akbar tal-irġiel u s-subien, l-appoġġ għall-parteciġazzjoni politika tan-nisa, l-indipendenza ekonomika u finanzjarja permezz tal-intraprenditorija u aċċess aħjar għas-suq tax-xogħol.

1.4 Trattament hażin u tortura

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi żgurata l-implimentazzjoni tal-Pjanijiet ta' Azzjoni kontra t-tortura u jitkompla t-teħid ta' aktar miżuri biex jiġu miġġielda t-trattament hażin u t-tortura, u jiżdiedu l-isforzi sabiex tiġi miġġielda l-impunità;
- Jitkompla l-appoġġ u tkompli tiżdied l-indipendenza tal-awtorità ta' sorveljanza responsabbli mill-investigazzjonijiet dwar lmenti kontra uffiċjali tal-infurzar tal-liġi kemm fil-livell legiżlattiv kif ukoll f'dak prattiku sabiex jiġu investigati b'mod effiċjenti l-kazijiet ta' trattament hażin u tortura, f'konformità mal-istandards internazzjonali;
- Tiġi żgurata investigazzjoni bir-reqqa, trasparenti u indipendenti dwar kwalunkwe allegazzjoni ta' użu ta' tortura u trattament hażin fis-sistema penitenzjarja, il-pulizija, il-militar u faċilitajiet oħra ta' detenzjoni permezz tal-awtorità ta' sorveljanza inkarigata msemmija hawn fuq;
- Jitkompla l-appoġġ u l-impenn mal-Mekkanizmu Nazzjonali ta' Prevenzjoni (NPM) taħt l-Uffiċċju tad-Difensur Pubbliku għall-prevenzjoni tal-abbuż billi jiġi żgurat il-funzjonament effettiv tiegħu inkluż billi jiġi ffinanzjat adegwatament u billi tiġi protetta l-kunfidenzjalità tal-proċess;
- Ikomplu jitjiebu l-kundizzjonijiet ta' detenzjoni u l-kundizzjonijiet tal-faċilitajiet tas-saħħa mentali;

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jitkomplew l-isforzi biex titjieb aktar is-sistema tal-kura tas-saħħa penitenzjarja u jitjieb l-aċċess tal-priġunieri għal servizzi tal-kura tas-saħħa inkluż is-servizzi tas-saħħa mentali, ekwivalenti għal tas-settur ċivili. Jitkompla l-iżvilupp tal-kapaċità u t-tiħiħ tal-pożizzjoni tal-persunal tal-kura tas-saħħa li jaħdem f'istituzzjonijiet magħluqa jew li jaħdem għalihom rigward ir-rappurtar tat-trattament ħazin;
- Jitkompla t-titjib tal-programmi ta' riabilitazzjoni, tat-tnaqqis tal-ħsara u tal-kura tas-saħħa fis-sistema penitenzjarja;

Jitkompla t-tiħiħ tal-effettività tal-monitoraġġ intern u estern li għaddej bħalissa tas-sistema penitenzjarja, tal-pulizija, tal-militar u faċilitajiet magħluqa oħra għall-identifikazzjoni bikrija u l-prevenzjoni tal-abbuż u t-trattament ħazin.

1.5 Trattament ugwali

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- It-tiħiħ tal-ugwaljanza bejn is-sessi u l-iżgurar ta' trattament ugwali bejn in-nisa u l-irġiel, kif ukoll persuni li jappartjenu għall-minoranzi, irrispettivament mir-reliġjon jew it-twelmin, l-origini etnika jew in-nazzjonali, ir-razza, il-lingwa, il-ġeneru, l-orjentazzjoni sesswali, l-identità sesswali, l-abbiltà jew raġunijiet oħra tal-ħajja soċjali, politika u ekonomika;
- Jittieħdu miżuri ulterjuri sabiex tissaħħaħ l-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni kontra l-vjolenza abbażi tal-ġeneru, inkluż azzjonijiet biex tinħoloq sensibilizzazzjoni kemm tal-popolazzjoni ġenerali kif ukoll ta' gruppi professjonali speċifiċi, bħal pereżempju l-pulizija, u b'mod partikolari f'żoni rurali. Jiżdied l-aċċess tal-vittmi għal servizzi ta' konsulenza, għall-akkomodazzjonijiet u għal postijiet ta' kenn;
- Jiżdied l-aċċess tal-vittmi, inkluż il-persuni li jappartjenu għal minoranzi, għal servizzi ta' konsulenza u postijiet ta' kenn, kif ukoll għal programmi għall-emanċipazzjoni ekonomika wara l-ġhoti ta' għajjnuna;

- Jittejbu l-ġbir, l-analiżi u r-rappurtar ta' data dwar il-vjolenza abbażi tal-ġeneru. Appoġġ għall-ġlieda kontra l-vjolenza abbażi tal-ġeneru fil-livell lokali permezz ta' involviment akbar tal-atturi lokali, bħall-muniċipalitajiet, il-ħaddiema soċjali u l-organizzazzjonijiet tas-soċjeta' ċivili;
- Bħala parti mill-Istrateġija u l-Pjan ta' Azzjoni dwar id-Drittijiet tal-Bniedem, tiġi żviluppata u implimentata politika komprensiva dwar l-ugwaljanza li tiżgura li l-persuni kollha jgawdu bis-sħiħ mid-drittijiet tal-bniedem, inkluż persuni f'sitwazzjonijiet vulnerabbli.
- Il-pożizzjoni tal-UE, fid-dawl tal-Pjan ta' Azzjoni tal-UE dwar id-Drittijiet tal-Bniedem u d-Demokrazija 2020-2024, fost l-oħrajn, ser timmira li ssaħħaħ il-qafas legali u ta' politika internazzjonali u l-infurzar tiegħu għal hidma lejn parteċipazzjoni ugwali, sħiħa, effettiva u sinifikanti tan-nisa u ż-żgħażaġħ, fid-diversità kollha tagħhom, fl-isferi u l-livelli kollha tal-ħajja pubblika u dik politika, inkluż billi tippromwovi l-inklużjoni tagħhom fil-lista tal-partiti politiċi għal sigġijiet li jistgħu jinħadmu u l-bini tal-kapaċità tal-kandidati.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Approssimazzjoni mal-istandards Ewropej fir-rigward tar-regoli tas-saħħa u s-sigurtà, regoli dwar il-protezzjoni tal-maternità, regoli dwar ir-rikonċiljazzjoni tar-responsabbiltajiet tal-ġenituri u dawk professjonali kif previst mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni;
- Jittieħdu passi attivi biex tiġi promossa żieda sinifikanti fil-parteċipazzjoni u fir-rappreżentanza ta' nisa u persuni li jappartjenu għal minoranzi fil-fora tat-teħid ta' deċiżjonijiet politiċi u fis-suq tax-xogħol u f'attivitajiet ekonomiċi, inkluż fil-livell ta' rappreżentanza lokali (jiġifieri muniċipalitajiet);
- Appoġġ għan-nondiskriminazzjoni fis-suq tax-xogħol u għall-implimentazzjoni tal-prinċipju ta' paga ugwali għal xogħol bl-istess valur;
- Jingħata kontribut għal aktar inklużjoni soċjali u ekonomika u għall-parteċipazzjoni ta' persuni li jappartjenu għall-minoranzi etniċi, inkluż permezz tal-aċċess għall-informazzjoni u l-edukazzjoni, kif ukoll it-tagħlim tal-lingwa tal-Georgia;

- Permezz ta' attivitajiet għat-tishih tal-għarfien u tas-sensibilizzazzjoni, jiżdedu l-aċċettazzjoni u t-tolleranza fost il-popolazzjoni b'mod usa'.

1.6 Drittijiet tat-tfal

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jiġi implimentat il-Kodiċi tad-Drittijiet tat-Tfal billi tiġi allinjata l-legiżlazzjoni kollha meħtieġa u jissahhaħ il-mekkanizmi nazzjonali għall-protezzjoni tat-tfal minn kull forma ta' vjolenza, inkluż iż-żwigiġiet prekoċi u furzati;
- Jiġu indirizzati l-htigijiet tat-tfal kollha inkluż dawk f'sitwazzjonijiet l-aktar emarginati jew vulnerabbli, it-tfal b'diżabilità u t-tfal li jiġġerrew fit-toroq, permezz tat-titjib u l-espansjoni tal-mekkanizmi tal-protezzjoni soċjali, kif ukoll l-appoġġ tal-aċċess territorjali għal programmi ta' abilitazzjoni/riabilitazzjoni għat-tfal b'diżabilità, u jittieħdu passi biex jispiċċa t-tħaddim tat-tfal;
- Tiġi implimentata l-ligi dwar il-ħidma soċjali u jiġu żgurati rizorsi għar-reklutaġġ u għat-tishih tal-kapaċitajiet ta' gruppi professjonali li jittrattaw lit-tfal vulnerabbli, inkluż it-tfal b'diżabilità;
- Titqajjem kuxjenza u jissahhaħ l-għarfien tal-professjonisti li jaħdmu mat-tfal u mal-pubbliku generali dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza fuq it-tfal;
- Titkompla l-ħidma lejn id-deistituzzjonalizzazzjoni tat-tfal, jiġi applikat mekkanizmu r-rwol ta' gwardjan u jitkompla l-iżvilupp ta' kura alternattiva.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Titkompla r-riforma tal-gustizzja għall-minorenni;
- Jittieħdu passi lejn it-trasformazzjoni soċjali u komportamentali biex tiġi miġġielda l-vjolenza fuq it-tfal;

- Tiġi finalizzata d-deistituzzjonalizzazzjoni tal-indukrar tat-tfal.

1.7 Drittijiet tat-trade unions u l-istandards ewlenin tax-xogħol

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jiġi adottat u implimentat il-qafas legali li jstabbilixxi l-funzjonijiet supervizzorji tas-sistema tal-ispezzjoni tax-xogħol għal-legiżlazzjoni kollha dwar il-kundizzjonijiet tal-haddiema u tax-xogħol, u jitneħħew ir-restrizzjonijiet għas-setgħat tal-ispetturi fil-legiżlazzjoni eżistenti f'konformità mal-istandards tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol (ILO);
- Ikompli jiġi emendat il-Kodiċi tax-Xogħol u legiżlazzjoni rilevanti oħra filwaqt li joqorbu aktar lejn l-istandards tal-ILO;
- Tkompli tiġi żgurata sistema effettiva tal-ispezzjoni tax-xogħol b'kompetenzi, kapaċitajiet u rizorsi (finanzjarji, umani u amministrattivi) adegwati biex jiġu spezzjonati l-kundizzjonijiet tax-xogħol u r-relazzjonijiet tax-xogħol kollha skont l-istandards tal-ILO.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Il-legiżlazzjoni dwar ix-xogħol tkun ibbazata fuq il-proċeduri għas-soluzzjoni tat-tilwim industrijali inkluż permezz tas-sistema tal-medjazzjoni tax-xogħol;
- Tiġi elaborata metodologija ta' evalwazzjoni/kejl ta' xogħol u remunerazzjoni ugwali;
- Jiġi żgurat il-funzjonament effettiv tal-Kummissjoni tas-Sħubija Soċjali Tripartitika u tal-fergħa reġjonali tagħha u jkompli jitjieb id-djalogu soċjali permezz ta' kooperazzjoni mal-ILO u tal-organizzazzjonijiet tas-sħab soċjali Ewropej.

2. *Politika Barranija u ta' Sigurtà*

Id-djalogu u l-kooperazzjoni fil-qasam tal-Politika Estra u ta' Sigurtà Komuni (PESK) tal-UE ser jittiejbu aktar u jimmiraw lejn konvergenza gradwali, inkluż dwar il-Politika ta' Sigurtà u ta' Difiza Komuni (PSDK), u jindirizzaw b'mod partikolari kwistjonijiet dwar il-prevenzjoni tal-kunflitti u għestjoni tal-krizijiet, l-istabbiltà reġjonali, il-kontroll tal-armi, id-dizarm, in-nonproliferazzjoni, iċ-ċibersigurtà u t-theddid ibridu. Il-kooperazzjoni ser tkun ibbażata fuq valuri komuni, inkluż l-impenn lejn il-prinċipji tar-rispett għas-sovranità u l-integrità territorjali, l-invjolabbiltà tal-fruntieri u l-indipendenza u fuq interessi reċiproċi, u timmira lejn zieda fil-koerenza u fl-effikaċja politika, bl-użu ta' fora bilaterali, multilaterali u reġjonali filwaqt li jiġi rrispettat l-ordni internazzjonali bbażat fuq ir-regoli.

2.1 *Kooperazzjoni tal-PSDK, allinjament, theddid ibridu u ċibersigurtà, komunikazzjoni strateġika u kooperazzjoni reġjonali*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jissahħu l-isforzi biex jiżdied il-livell ta' allinjament tal-Georgia mad-dikjarazzjonijiet u d-deċiżjonijiet tal-PESK tal-UE, inkluż f'konformità mal-prinċipji tas-sovranità u l-integrità territorjali, minnha fil-Ftehim ta' Assoċjazzjoni UE-Georgia, u azzjoni f'fora multilaterali;
- Tissaħħaħ il-kooperazzjoni fil-ġlieda kontra t-theddid ibridu, tissaħħaħ iċ-ċibersigurtà, inkluż permezz tal-implimentazzjoni tar-rakkomandazzjonijiet ibbażati fuq l-istħarriġ dwar it-theddid ibridu;
- Tissaħħaħ il-kooperazzjoni dwar il-komunikazzjoni strateġika sabiex tiġi kkonsolidata r-reziljenza tal-Istat u tas-soċjetà kontra d-dizinformazzjoni; jiġu diversifikati u jitwessgħu l-oqfsa ta' kooperazzjoni Prattika sabiex jiġu inkluż l-atturi tas-soċjetà ċivili kif ukoll atturi u istituzzjonijiet tal-Istat ohra tal-istess fehma;
- Jitkomplew l-isforzi biex tiġi implimentata riforma effettiva fis-settur tas-sigurtà fil-Georgia;

- Tisshahhah il-kooperazzjoni prattika fil-prevenzjoni tal-kunflitti u l-ġestjoni tal-kriżijiet billi tiġi ffacilitata l-partecipazzjoni tal-Georgia fl-operazzjonijiet ta' ġestjoni ta' kriżijiet ċivili u militari mmexxija mill-UE, f'attivitajiet ta' konsulenza u ta' taħriġ fil-qasam tal-PSDK fuq il-bażi tal-Qafas ta' Ftehim ta' Partecipazzjoni ffirmat f'Novembru 2013 u fil-qafas multilaterali tal-Bord tas-Shubija tal-Lvant dwar is-sigurtà, il-PSDK u l-protezzjoni ċivili u l-kooperazzjoni mal-aġenziji tal-UE dwar kwistjonijiet marbutin mal-PSDK;

Tiġi promossa l-kooperazzjoni reġjonali fi kwistjonijiet ta' sigurtà bhall-migrazzjoni, il-ġestjoni mtejba tal-fruntieri, il-protezzjoni tal-infrastruttura kritika, il-kontroll tal-esportazzjoni, it-tnaqqis u l-ġestjoni tar-riskju ta' diżastri inkluż ir-rispons għall-emergenzi, il-protezzjoni ċivili, il-ġlieda kontra l-kuntrabandu u t-traffikar illeċitu (bhall-materjali bijoloġiċi u nukleari) u t-taħriġ ta' persunal xieraq, inkluż b'mod partikolari permezz tal-inizjattiva ta' Ċentru ta' Eċċellenza Kimiku, Bijoloġiku, Radjoloġiku u Nukleari (CBRN) tal-UE u s-Segretarjat Reġjonali tiegħu għall-Ewropa tax-Xlokk u tal-Lvant li jinsab fil-Georgia.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jiġu promossi r-risoluzzjoni paċifika tal-kunflitti u l-istabbiltà u s-sigurtà internazzjonali biex jiġi rrispettat l-ordni internazzjonali bbażat fuq ir-regoli u fuq il-multilateralizmu effettiv;
- Jiġi promoss ir-rispett kongunt għall-prinċipji tal-indipendenza, tas-sovranità u tal-integrità territorjali, l-invjolabbiltà tal-fruntieri, kif stipulat fil-Karta tan-NU u l-Att Finali ta' Helsinki tal-OSKE, inkluż fl-allinjament mad-deċiżjonijiet u d-dikjarazzjonijiet tal-PESK tal-UE.

2.2 Il-ġlieda kontra t-terroriżmu, in-nonproliferazzjoni tal-armi tal-qerda tal-massa u l-esportazzjonijiet illegali tal-armi

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Kooperazzjoni biex tiġi miġġielda l-proliferazzjoni tal-armi tal-qerda tal-massa u tal-mezzi tat-twassil tagħhom permezz ta' konformità sħiħa mal-obbligi eżistenti tal-Partijiet skont it-trattati u l-ftehimiet internazzjonali dwar id-diżarm u n-nonproliferazzjoni u skont obbligi internazzjonali rilevanti oħra, u l-implimentazzjoni nazzjonali tagħhom;

- Isir użu shiħ mill-ftehim operattiv bejn il-Georgia u l-EUROPOL sabiex jiġi ffaċilitat l-iskambju tal-informazzjoni dwar l-organizzazzjonijiet terroristiċi, il-gruppi, l-attivitajiet tagħhom u n-networks ta' sostenn tagħhom.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Kooperazzjoni halli jikber il-kunsens internazzjonali fil-ġlieda kontra t-terroriżmu bbażata fuq id-drittijiet tal-bniedem, inkluż dwar id-definizzjoni legali tal-atti terroristiċi, inkluż billi jiġi promoss ftehim dwar il-Konvenzjoni Komprensiva dwar it-Terroriżmu Internazzjonali;
- Tkompli tiġi implimentata r-Riżoluzzjoni tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-Nazzjonijiet Uniti (UNSCR) 2396, u b'mod partikolari tiġi kondiviża informazzjoni dwar persuni suspettati b'terroriżmu sabiex jiġu identifikati, individwati u mressqa quddiem il-ġustizzja l-ġellieda terroristi barranin;
- Kooperazzjoni fir-rigward tal-kontrolli doganali bbażati fuq ir-riskju li jiżguraw is-sikurezza u s-sigurtà tal-oġġetti importati, esportati, jew fi tranzitu;
- L-indirizzar tal-kummerċ illegali ta' armi żgħar u armamenti ħfief, inkluż il-munizzjon tagħhom, skont il-ftehimiet internazzjonali eżistenti u r-riżoluzzjonijiet tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU, u l-impenji skont strumenti internazzjonali oħrajn applikabbli f'dan il-qasam;
- Titkompla l-kooperazzjoni fil-qasam tal-kontroll tal-esportazzjoni tal-armi konvenzjonali, fid-dawl tal-Pożizzjoni Komuni tal-UE dwar il-kontroll tal-esportazzjonijiet ta' teknoloġija u tagħmir militari. Titkompla l-kooperazzjoni fil-ġlieda kontra t-traffikar tal-armi u l-qerda tal-ħażniet;
- Jitkompla l-kontribut għall-implimentazzjoni tal-kontroll tal-armi u r-regimi rilevanti għall-bini tal-fiduċja; it-Trattat dwar in-Nonproliferazzjoni tal-Armi Nukleari (TNP) u t-tliet pilastri tiegħu, kif ukoll il-Konvenzjoni dwar l-Armi Kimiċi (CWC), il-Konvenzjoni dwar l-Armi Bijoloġiċi (BWC) u obbligi eżistenti oħra skont il-ftehimiet internazzjonali rilevanti u obbligi internazzjonali oħra.

2.3 *Riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitti*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tinzamm kooperazzjoni effettiva bejn l-UE u l-Georgia biex tinstab soluzzjoni għall-kunflitt skont formati miftiehma, bil-għan li tiġi żgurata l-implimentazzjoni sħiħa tal-Ftehim ta' waqfien mill-ġlied tat-12 ta' Awwissu 2008 fejn l-UE kienet involuta bħala medjatur, u r-ritorn sikur, volontarju u dinjituż tal-IDPs u r-refuġjati lejn djarhom, kif ukoll l-istabbiliment ta' modi għal involviment xieraq tar-regjuni Georgjani tal-Abkażja u r-regjun ta' Tskhinvali/tal-Ossezja tan-Nofsinhar fl-appfondiment tar-relazzjonijiet bejn l-UE u l-Georgia;
- Jitkomplaw b'mod effettiv il-kooperazzjoni u l-koordinazzjoni bejn l-UE u l-Georgia dwar ir-riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitti inkluż permezz ta' dialogu politiku regolari, filwaqt li l-kwistjoni tat-tishiħ tal-paċi u tas-sigurtà tibqa' fuq quddiem fl-aġenda tal-UE;
- Jiġu kkoordinati l-isforzi biex tiġi ffaċilitata l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Waqfien mill-Ġlied tat-12 ta' Awwissu 2008 fejn l-UE kienet involuta bħala medjatur, inkluż permezz tal-iżvilupp u l-promozzjoni tal-miżuri ta' implimentazzjoni sussegwenti bħala segwitu għall-miżura inizjali;
- Jiġu intensifikati l-isforzi biex jiġu żgurati negozjati sinifikattivi u biex jintlaħqu riżultati tangibbli fi hdan il-qafas tad-Diskussjonijiet Internazzjonali ta' Ġinevra kopreseduti mill-UE, in-NU u l-OSKE abbażi tal-Ftehim ta' Waqfien mill-Ġlied tat-12 ta' Awwissu 2008 fejn l-UE kienet involuta bħala medjatur, biex jinstabu soluzzjonijiet dejjiema għall-isfidi umanitarji u ta' sigurtà li jirriżultaw mill-kunflitt mhux solvut;
- L-użu bis-sħiħ u b'mod effettiv tal-uffiċċji tal-Missjoni ta' Monitoraġġ tal-UE fil-Georgia sabiex jikkontribwixxu għall-istabbiltà u n-normalizzazzjoni, inkluż l-iffaċilitar ta' haġja sikura u normali għall-komunitajiet lokali li jgħixu fuq iż-żewġ naħat tal-linji ta' demarkazzjoni amministrattiva, u t-tishiħ tal-fiduċja;
- Titkompla l-ħidma għall-issoktar u l-funzjonament effettiv tal-Mekkanizmi għall-Prevenzjoni u r-Rispons għall-Inċidenti f'Gali u Ergneti filwaqt li jiġu rduppjati l-isforzi biex jiġu indirizzati l-ħtiġijiet umanitarji u ta' sikurezza tal-persuni milquta mill-kunflitt;

- Jitkomplew l-isforzi biex jiġu indirizzati l-abbużi kontra d-drittijiet tal-bniedem fir-reġjuni Georgjani tal-Abkażja u r-reġjun ta' Tskhinvali/tal-Ossezja tan-Nofsinhar;
- Jiġu appoġġati l-isforzi favur ir-risoluzzjoni paċifika tal-kunflitti, inkluż permezz ta' kuntatti mal-popolazzjonijiet tar-reġjuni Georgjani tal-Abkażja u r-reġjun ta' Tskhinvali/tal-Ossezja tan-Nofsinhar fid-dawl tal-politika ta' rikonċiljazzjoni u djalogu tal-Georgia (inkluż l-inizjattiva ta' paċi) u l-politika ta' nonrikonnoxximent u djalogu tal-UE li dwarha jikkooperaw l-UE u l-Georgia;
- Kooperazzjoni għall-kondiviżjoni mal-popolazzjonijiet ta' kull naħa tal-benefiċċji u l-opportunitajiet li jirriżultaw mill-assocjazzjoni politika bejn l-UE u l-Georgia u l-proċess ta' integrazzjoni ekonomika, inkluż is-sistema mingħajr viża għal soġġorn qasir fiż-żona ta' Schengen;
- Titkompla l-promozzjoni tal-libertà tal-moviment, tal-kummerċ, tar-rabtiet ekonomiċi u tal-opportunitajiet ta' edukazzjoni bejn il-linji ta' demarkazzjoni amministrattiva, inkluż permezz tal-inizjattiva għall-paċi "Pass lejn Futur Aħjar" u ta' rieżami tal-legiżlazzjoni, kif meħtieġ.

Kooperazzjoni fit-teħid ta' miżuri biex jitrawmu l-kuntatti bejn in-nies, fit-tisħiħ tal-fiduċja u fl-isforzi għar-rikonċiljazzjoni bejn il-komunitajiet mifrudin b'kunflitti;
- Jittieħdu passi oħra biex tiġi promossa l-integrazzjoni sostenibbli tal-persuni spostati f'pajjiżhom (id-drittijiet għall-proprjetà, l-impjiegi u l-appoġġ immirat);
- Tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-Pjan ta' Azzjoni Nazzjonali għall-2022-2024 dwar l-implimentazzjoni tar-Risoluzzjonijiet tal-Kunsill tas-Sigurtà tan-NU dwar in-Nisa, il-Paċi u s-Sigurtà (UNSCR 1325 +);
- Tissahħaħ il-partecipazzjoni sinifikanti tan-nisa fir-risoluzzjoni paċifika tal-kunflitti u l-konsolidazzjoni tal-paċi, u jiġi żgurat li n-nisa u s-soċjetà ċivili affettwati mill-kunflitti jiġu kkonsultati b' mod attiv bħala parti mill-isforzi kollha għar-risoluzzjoni tal-kunflitti;

- Jitkomplew l-isforzi kongunti u jittieħdu miżuri preventivi biex ikomplu jiġu kkonsolidati l-politika ta' nonrikonoxximent fix-xena internazzjonali.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jittieħdu passi għar-riżoluzzjoni sostenibbli tal-kunflitti u mingħajr preġudizzju dwar formati eżistenti biex jiġu indirizzati l-kwistjonijiet marbutin mal-kunflitti, ir-riżoluzzjoni paċifika tal-kunflitt ser tikkostitwixxi wieħed mis-sugġetti ewlenin fuq l-aġenda tad-djalogu politiku bejn il-Partijiet, kif ukoll fid-djalogu ma' atturi internazzjonali oħrajn rilevanti;
- Jitkomplew l-isforzi kongunti biex jiġi promoss l-istabbiliment ta' mekkaniżmi ta' sigurtà internazzjonali fir-reġjuni Georgjani tal-Abkażja u r-reġjun ta' Tskhinvali/tal-Ossezja tan-Nofsinhar, l-aċċess ta' organizzazzjonijiet internazzjonali tad-drittijiet tal-bniedem għal dawn it-territorji, u l-implimentazzjoni sħiħa tal-mandat tal-Missjoni ta' Monitoraġġ tal-Unjoni Ewropea fil-Georgia (EUMM Georgia) fil-pajjiż kollu kemm hu;
- Titkompla l-ħidma li tippermetti r-ritorn sikur, dinjituż u volontarju tal-IDPs u tar-refuġjati kollha lejn il-postijiet ta' oriġini f'konformità mal-prinċipji tal-liġi internazzjonali;
- Titkompla l-kooperazzjoni mal-Qorti Kriminali Internazzjonali (QKI) billi jiġi implimentat l-Istatut ta' Ruma u l-istrumenti relatati tiegħu, filwaqt li tingħata l-attenzjoni dovuta sabiex tinzamm l-integrità tagħha. Titkompla l-kooperazzjoni mal-QKI fir-rigward tal-investigazzjonijiet fuq il-gwerra ta' Awwissu 2008.

3. *Ġustizzja, Libertà u Sigurtà*

F'Marzu 2017 ngħata d-dritt liċ-cittadini Georgjani biex jivvjaġġaw mingħajr viża lejn l-UE. F'dan il-kuntest, il-Georgia jenħtieġ li tkompli tissodisfa l-parametri referenzjarji tal-Liberalizzazzjoni tal-Viża u tindirizza r-rakkomandazzjonijiet fir-rapporti regolari taħt il-Mekkanizmu ta' Sospensjoni tal-Viża mahruġin mill-Kummissjoni biex tiżgura s-sostenibbiltà tas-sistema ta' vjaġġar mingħajr viża u b'hekk tikkontribwixxi għall-mobilità u l-kuntatti bejn il-persuni bejn l-UE u l-Georgia.

Barra minn hekk, il-Ftehim ta' Riammissjoni, is-Shubija għall-Mobilità bejn l-UE u l-Georgia, u l-arranġamenti u l-ftehimiet ta' kooperazzjoni kif xieraq ma' diversi aġenziji tal-UE fil-qasam tal-Gustizzja u l-Affarjiet Interni, bħall-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex), in-Network Ewropew dwar il-Migrazzjoni (EMN), il-Europol, is-Cepol u l-Eurojust, jipprovdu l-kuntest għall-kooperazzjoni msahha fil-qasam tal-Gustizzja u l-Affarjiet Interni.

3.1 Protezzjoni tad-Data Personali

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jiġi żgurat livell għoli ta' protezzjoni għad-data personali u tiġi ppromulgata legiżlazzjoni f'konformità mal-istandards Ewropej u jittiehdu passi prattiċi lejn ir-rispett għad-dritt tal-protezzjoni tad-data fis-settur pubbliku u privat, inkluż fil-qasam tal-gustizzja kriminali;
- Tissaħħaħ il-kapaċità tal-awtorità ta' sorveljanza għall-protezzjoni tad-data biex jiġi żgurat li tkun kapaċi tlaħhaq mal-isfidi teknoloġiċi moderni fl-isfera tal-protezzjoni tad-data u timplimenta b'suċċess l-istandards Ewropej fil-Georgia.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jitkompla t-tiħiħ tal-kapaċitajiet tal-awtorità ta' sorveljanza għall-protezzjoni tad-data u jsir segwitu dwar l-applikazzjoni tal-istandards tal-protezzjoni tad-data.

3.2 Migrazzjoni, Ażil u Ġestjoni Integrata tal-Fruntieri

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jiġi żgurat l-issodisfar sostnut tal-parametri referenzjarji kollha tal-Liberalizzazzjoni tal-Viża u tar-rakkomandazzjonijiet maħruġa mill-Kummissjoni fir-Rapporti dwar il-Mekkanizmu ta' Sospensjoni tal-Ezenzjoni ta' Viża;
- Titkompla l-implimentazzjoni effettiva tal-ftehimiet ta' riammissjoni, inkluż il-ftehim ta' riammissjoni bejn l-UE u l-Georgia;

- Tissaħħaħ il-kooperazzjoni operattiva biex jinkiseb tnaqqis rapidu fl-ghadd ta' applikazzjonijiet bla bażi għall-ażil imressqa minn ċittadini Georgjani fiż-żona Schengen+;
- Jiġu implimentati b' mod effettiv l-emendi fil-liġi tal-Georgia "Dwar ir-regoli u l-proċeduri għaċ-ċittadini Georgjani li johorġu jew jidhlu fil-Georgia", b'rispett shiħ għad-drittijiet tal-bniedem u r-rekwiziti tal-protezzjoni tad-data;
- Tkompli l-organizzazzjoni ta' kampanji ta' informazzjoni dwar id-drittijiet u l-obbligi tal-ivvjaġġar mingħajr viża;
- Tissaħħaħ aktar il-ġestjoni tal-fruntieri u tinżamm il-kwalità għolja tal-kontrolli fil-fruntieri u s-sorveljanza tal-fruntieri;
- Jiġi rrapportat it-titjib fl-analiżi tad-data migratorja u tal-valutazzjoni tar-riskji;
- Jiġi aġġornat fuq bażi regolari (tal-inqas kull sentejn) il-Profil tal-Migrazzjoni tal-Georgia;
- Tkompli tissaħħaħ il-kooperazzjoni operattiva mal-Aġenzija Ewropea għall-Gwardja tal-Fruntiera u tal-Kosta (Frontex), inkluż il-kooperazzjoni dwar il-Ġestjoni Integrata tal-Fruntieri, l-iskambju tal-persunal, it-taħriġ, l-osservaturi mir-regjun f'operazzjonijiet kongunti u l-iskambju ta' informazzjoni permezz tan-Network ta' Analizi tar-Riskju tas-Shubija tal-Lvant (l-RAN tas-Shubija tal-Lvant);
- Tiġi ffinalizzata u implimentata b' mod effettiv l-Istrateġija tal-Istat għall-Ġestjoni Integrata tal-Fruntieri tal-Georgia 2021-2025 u l-Pjan ta' Azzjoni ta' magħha.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tiġi implimentata b' mod effettiv l-Istrateġija tal-Migrazzjoni tal-Georgia 2021-2030 u l-Pjanijiet ta' Azzjoni ta' magħha;
- Jiġu żviluppati modi aktar effettivi biex tiġi offruta migrazzjoni legali u ċirkolari, inkluż skemi ta' migrazzjoni tal-haddiema, filwaqt li jiġu rrispettati l-leġislazzjoni u l-kompetenzi nazzjonali eżistenti kif ukoll b'rispett shiħ għad-drittijiet tal-bniedem tal-haddiema migranti kollha;

- Tiġi elaborata u implimentata b' mod effettiv l-Istrateġija Integrata għall-Ġestjoni tal-Fruntieri tal-Georgia 2021-2025 u l-Pjanijiet ta' Azzjoni ta' magħha;
- Tinżamm kwalità għolja fil-kontrolli tal-fruntieri u għas-sorveljanza tal-fruntieri;
- Isir progress fid-demarkazzjoni tal-fruntieri statali ma' pajjizi tal-vicinat;
- Titkompla l-implimentazzjoni effettiva tal-programm u tal-attivitajiet ta' riintegrazzjoni tal-istat.

3.3 *Infurzar tal-liġi*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi żgurata kapaċità operattiva sħiħa tal-awtorità ta' sorveljanza responsabbli mill-investigazzjonijiet indipendenti tal-lmenti kontra uffiċjali tal-infurzar tal-liġi. L-ilmenti kontra l-pulizija ser jeħtieġu mekkaniżmu professjonali u effettiv għal rispons kredibbli inkluż permezz tal-Ispezzjoni Ġenerali interna;
- Jitkompla l-funzjonament effettiv tad-Dipartiment tal-Protezzjoni tad-Drittijiet tal-Bniedem u l-Monitoraġġ tal-Kwalità tal-Investigazzjonijiet fil-Ministeru għall-Affarijiet Interni, inkluż billi jiġi appoġġat l-għoti ta' taħriġ professjonali lill-uffiċjali tal-infurzar tal-liġi dwar id-drittijiet tal-bniedem kif garantit mill-Konvenzjoni Ewropea dwar id-Drittijiet tal-Bniedem;
- Tiġi estiza ulterjorment l-applikazzjoni tal-alternattivi għall-prigunerija, billi jissahħah l-użu eżistenti u billi jiddaħhlu sentenzi godda mingħajr arrest u billi jiżdiedu l-kapaċitajiet tas-servizzi ta' probation;
- Jiġu mmodernizzati l-proċessi u t-tekniki investigattivi fil-għlieda kontra r-reati organizzati u serji, u kull reat ieħor.

3.4 Ġlieda kontra l-Kriminalità Organizzata

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi żgurata l-implimentazzjoni kontinwa tal-Pjanijiet ta' Azzjoni rilevanti għall-Ġlieda kontra t-Traffikar tal-Bnedmin u jtkomplew l-attivitajiet ta' żvilupp tal-kapaċità għall-awtoritajiet tal-Istat sabiex ikunu jistgħu jidentifikaw b'mod proattiv, u jinvestigaw b'mod effiċjenti, il-każijiet ta' traffikar tal-bnedmin;
- Tiġi mmonitorjata u jsir rappurtar dwar l-effettività tal-identifikazzjoni proattiva u l-investigazzjoni tal-każijiet ta' traffikar tal-bnedmin;
- Tiġi żviluppata Strategija Nazzjonali ġdida għall-Ġlieda kontra l-Kriminalità Organizzata u l-Pjan ta' Azzjoni li jakkumpanjaha, filwaqt li tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva;
- Jittiehed vantaġġ sħiħ mill-ftehim dwar il-kooperazzjoni operazzjonali u strategika mal-Europol, inkluż billi tingħata informazzjoni operazzjonali u strategika u permezz ta' involviment aktar b'saħħtu fiċ-Ċiklu ta' Politika tal-UE/il-Pjattaforma Multidixxiplinari Ewropea Kontra t-Theddid Kriminali (EMPACT);
- Titkompla l-kooperazzjoni mas-CEPOL għal finijiet ta' taħriġ fl-infurzar tal-liġi;
- Jitkompla l-iżvilupp ulterjuri ta' aktar l-attivitajiet tal-pulizija bbażati fuq l-intelligence u ta' sistema unifikata għall-analiżi tal-kriminalità, inkluż bl-adozzjoni u l-implimentazzjoni tal-strateġija taż-żamma tal-ordni tal-pulizija permezz tal-intelligence.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jitkomplew l-isforzi fil-qasam tal-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-kriminalità organizzata, b'mod partikolari fil-qafas taċ-Ċiklu ta' Politika tal-UE biex tiġi indirizzata l-kriminalità internazzjonali organizzata u serja/il-Pjattaforma Multidixxiplinari Ewropea Kontra t-Theddid Kriminali (EMPACT);
- Tittejjeb il-kooperazzjoni fl-indirizzar tal-kriminalità ċibernetika, u jingħata t-taħriġ rilevanti fl-infurzar tal-liġi lill-awtoritajiet Georgjani;

- Jizdiedu l-isforzi fil-ġlieda kontra l-kriminalità ċibernetika biex jinbena qafas legali u istituzzjonali komprensiv f'konformità mal-Konvenzjoni ta' Budapest;
- Tkompli tissaħħah il-kooperazzjoni fl-infurzar tal-liġi transfruntiera għall-ġlieda kontra gruppi ta' kriminalità organizzata Georgjani.

3.5 Indirizzar tad-Drogi Illegali

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Titkompla l-kooperazzjoni fil-prevenzjoni tad-drogi u permezz tal-allinjament sħiħ tal-politiki dwar id-drogi mal-pożizzjonijiet tal-UE u filwaqt li jkomplu jissaħħu l-mekkaniżmi ta' prevenzjoni permezz tal-implimentazzjoni tal-Istrateġija Nazzjonali għall-Prevenzjoni tal-Abbuż tad-Droga 2021-2026 u l-pjanijiet ta' azzjoni rispettivi tagħha;
- Tinzamm kooperazzjoni mill-qrib maċ-Ċentru Ewropew għall-Monitoraġġ tad-Droga u d-Dipendenza fuq id-Droga (EMCDDA) sabiex titjieb il-kapaċità tal-Osservatorju Nazzjonali tal-Georgia dwar id-Drogi (NDO) u biex tiġi skambjata informazzjoni rilevanti u valida;
- Tiġi żgurata l-implimentazzjoni tal-Istrateġija Nazzjonali Kontra d-Droga u l-pjanijiet ta' azzjoni sussegwenti.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Ikompli jiġi żgurat approċċ ibbilanċjat u integrat lejn il-kwistjonijiet tad-droga, biex is-sistemi jissaħħu biex jiġu ttrattati l-konsegwenzi fuq is-saħħa u soċjali tal-użu tad-droga, kif ukoll tiġi żgurata prevenzjoni aktar effettiva u hidma biex titnaqqas il-provvista u d-domanda għad-drogi illegali kif ukoll it-traffikar tagħhom;
- Jitkompla d-djalogu regolari fil-qafas tad-Djalogu dwar id-Drogi tas-Sħubija tal-Lvant (SL).

3.6 Ġlieda kontra l-ħasil tal-flus u kontra l-finanzjament tat-terroriżmu

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi allinjata l-leġiżlazzjoni Georgjana mar-raba' u l-ħames Direttiva tal-UE dwar il-Ġlieda Kontra l-Hasil tal-Flus;

- Jiġi mmonitorjat u jsir rappurtar dwar l-għadd ta' ordnijiet ta' ffrizar u konfiska mahruġin u fuq il-valur stmat ta' proprjetà ffrizata u kkonfiskata, sabiex tiġi żgurata l-implimentazzjoni effettiva tal-legiżlazzjoni tal-Georgia dwar il-konfiska ta' assi kriminali.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jitkomplew l-isforzi biex jibqa' jiġi żviluppat il-qafas legali u istituzzjonali għall-prevenzjoni u l-għieda kontra l-ħasil tal-flus u l-finanzjament tat-terroriżmu, inkluż permezz tal-approssimazzjoni mal-legiżlazzjoni tal-UE f' dawn l-oqsma;
- Titkompla l-implimentazzjoni tal-istandards tar-rakkomandazzjonijiet dwar l-iffinanzjar tat-terroriżmu tat-Task Force ta' Azzjoni Finanzjarja (FATF);
- Titkompla l-kooperazzjoni mal-FATF, il-Kunsill tal-Ewropa, il-MONEYVAL, kif ukoll mill-awtoritajiet rilevanti tal-Istati Membri tal-UE dwar kwistjonijiet relatati mal-ħasil tal-flus;
- Jitkompla t-tiġib tal-kooperazzjoni operattiva dwar il-konfiska, l-irkupru tal-assi u l-ġestjoni tal-assi permezz ta' komunikazzjoni effettiva u l-iskambju tal-aħjar prattiki bejn l-awtoritajiet Georgjani u l-Uffiċċju għall-Irkupru tal-Assi tal-UE.

3.7 Kooperazzjoni Legali

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Titkompla l-implimentazzjoni tal-ftehim ta' kooperazzjoni operazzjonali mal-Eurojust.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tissaħħaħ il-kooperazzjoni ġudizzjarja f' materji ċivili u kummerċjali billi tiġi implimentata l-Konvenzjoni tal-1965 dwar in-Notifika Barra mill-Pajjiż ta' Dokumenti Ġudizzjarji u Extragudizzjarji fi Kwistjonijiet Ċivili jew Kummerċjali u l-Konvenzjoni tal-1970 dwar il-Kompilazzjoni ta' Xhieda Barra mill-Pajjiż f' Materji Ċivili jew Kummerċjali;

- L-adeżjoni mal-Konvenzjonijiet ewlenin tal-Konferenza tal-Aja dwar id-Dritt Internazzjonali Privat fil-qasam tal-kooperazzjoni ġudizzjarja kif ukoll tal-protezzjoni tat-tfal, bhall-Konvenzjoni tal-2005 dwar Ftehimiet għall-Għażla tal-Qorti u l-Konvenzjoni tal-Aja tal-2007 dwar il-manteniment tat-tfal u forom oħra ta' manteniment tal-familja, u l-Protokoll tagħha dwar il-liġi applikabbli għall-obbligi ta' manteniment, u l-implimentazzjoni ta' dawn il-Konvenzjonijiet;
- Tissaħħaħ il-kooperazzjoni ġudizzjarja f' materji kriminali permezz tal-adeżjoni mal-konvenzjonijiet rilevanti, speċjalment dawk tal-Kunsill tal-Ewropa, u l-implimentazzjoni tagħhom.

4. *Kwistjonijiet Kummerċjali u Relatati mal-Kummerċ*

Il-Partijiet ser ikompli japprofondixxu l-integrazzjoni abbażi tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni u ż-Żona ta' Kummerċ Ħieles Approfondita u Komprensiva (DCFTA). Il-Partijiet huma konxji li l-potenzjal sħiħ ta' dan il-ftehim għadu ma ntlahaqx, u ser jikkooperaw biex ikunu konformi mal-*acquis* tal-UE, kif indikat fl-annessi rilevanti tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni/DCFTA, b'mod partikolari fl-oqsmata relatati mal-kummerċ stabbiliti hawn taħt.

L-implimentazzjoni effettiva tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni u tad-DCFTA tiegħu, marbuta mal-proċess usa' ta' approssimazzjoni regolatorja u r-riformi meħtieġa relatati, tikkontribwixxi għall-istabbiliment tal-kondizzjonijiet għal relazzjonijiet ekonomiċi u kummerċjali msaħħa mal-UE li jwasslu gradwalment għal aktar integrazzjoni ekonomika tal-Georgia fis-Suq Intern tal-Unjoni Ewropea, kif previst fil-Ftehimiet ta' Assoċjazzjoni. Il-partijiet ser jaħdmu flimkien biex jimplimentaw id-dispożizzjonijiet kollha tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni/DCFTA. Iż-żewġ Partijiet għandhom jikkooperaw regolarment inkluż permezz tal-istrutturi bilaterali stabbiliti skont il-Ftehim ta' Assoċjazzjoni bejn l-UE u l-Georgia, kif ukoll permezz ta' oqfsa multilaterali.

Il-Georgia ser issaħħaħ il-qafas istituzzjonali nazzjonali biex tiżgura l-implimentazzjoni, l-infurzar u l-monitoraġġ imparzjali tal-leġiżlazzjoni l-ġdida adottata f'kull qasam rilevanti.

Il-Georgia ser tinforma regolarment lill-UE dwar is-sitwazzjoni reali tal-approssimazzjoni permezz tas-sottokomitatati speċjalizzati u fil-qafas tal-Kumitat ta' Assoċjazzjoni annwali fil-konfigurazzjoni tal-Kummerċ. Meta jkun xieraq, u bil-qbil taż-żewġ Partijiet, l-UE ser tipprovdi assistenza u għarfien espert sabiex tgħin lill-awtoritajiet tal-Georgia f'dan il-proċess.

4.1 *Kummerċ fil-Merkanzija*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Isir aktar titjib fil-qasam tal-istatistika dwar il-kummerċ;
- Kollaborazzjoni biex tiżdied id-diversifikazzjoni tal-istruttura tal-esportazzjoni tal-Georgia, inkluż l-esportazzjoni ta' prodotti godda lejn is-suq tal-UE.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Kooperazzjoni mill-qrib bil-għan li jiġi applikat b'mod effettiv il-mekkanizmu ta' kontra ċirkomvenzjoni;
- Tingħata assistenza lill-Georgia fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni li jista' jkollha l-ħsieb thejji dwar l-aċċess għas-suq jew kwistjonijiet relatati oħra (jiġifieri rimedji għall-kummerċ);
- Jiġi żgurat l-iskambju ta' informazzjoni dwar l-iżviluppi relatati mal-aċċess tas-suq u mal-politika dwar l-aċċess għas-suq.

4.2 *Regolamenti Tekniċi, Standardizzazzjoni u Infrastruttura Relatata*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi żviluppata leġiżlazzjoni li l-Georgia ħadet l-impenn li timplimenta abbażi tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni kif previst fl-Istrategija tal-Ostakli Tekniċi għall-Kummerċ (TBT) tagħha;
- Tkompli tiġi żviluppata infrastruttura relatata mal-amministrazzjoni tal-istandards, ir-regolamenti tekniċi, il-metroloġija, is-sorveljanza tas-suq, l-akkreditazzjoni, il-proċeduri ta' valutazzjoni tal-konformità, inkluż permezz tal-appoġġ tal-UE;

- Jiġu ffaċilitati t-tnejn u l-adattament tal-partijiet ikkonċernati, inkluż l-operaturi ekonomiċi, għall-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni approssimata;
- Titkompla l-implimentazzjoni tal-Istrateġija għas-Sorveljanza tas-Suq għall-oġġetti industrijali;
- Fil-qasam tas-Sorveljanza tas-Suq, jissahhu l-kapaċitajiet amministrattivi rilevanti tal-istituzzjonijiet tal-Istat u tal-korpi tas-sorveljanza tas-suq Georgjani;
- Ikompli jiġi pprovdut it-taħriġ tal-persunal għall-amministrazzjoni tal-korpi u l-aġenziji tal-gvern li jaħdmu fuq ir-regolamenti tekniċi, il-metroloġija u l-istandardizzazzjoni, kif ukoll l-akkreditazzjoni;
- Tiġi skambjata informazzjoni dwar l-aspetti kollha rilevanti tat-TBT u l-Istrateġija tas-Sorveljanza tas-Suq tal-Georgia, inkluż l-oqfsa ta' żmien kif applikabbli.

4.3 *Miżuri Sanitarji u Fitosanitarji (SPS)*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jinghata appoġġ lis-sistema ta' twissija bikrija għall-ikel u l-għalf, lis-saħħa tal-annimali u s-sigurtà tas-saħħa tal-pjanti;
- Jiġu organizzati kampanji ta' informazzjoni, ma' aġenziji, negozji u Organizzazzjonijiet Mhux Governattivi (NGOs) rilevanti, dwar ir-rekwiżiti għall-aċċess tas-suq tal-UE, kif ukoll mas-soċjetà ċivili dwar l-aspetti ta' protezzjoni tal-konsumatur rilevanti fis-sikurezza tal-ikel u l-għalf;
- Tinghata aktar konsulenza teknika tal-UE u appoġġ lill-Georgia fit-tfassil u fl-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni sanitarja u fitosanitarja, inkluż taħriġ tal-persunal rilevanti, għajjnuna fil-bini tal-kapaċità lill-awtorità kompetenti u l-appoġġ għat-titjib tal-kapaċità tal-laboratorji, f'konformità mar-rekwiżiti tal-UE;
- Jinghata appoġġ lill-Georgia fl-implimentazzjoni b'suċċess tal-leġiżlazzjoni approssimata fl-oqfsa tal-miżuri sanitarji u fitosanitarji;

- Tittejjeb il-kapaċità ta' adattament tan-negozji Georgjani għall-implimentazzjoni ta' leġiżlazzjoni approssimattiva. L-iffukar ta' appoġġ għall-kapaċità ta' adattament speċifikament fuq operaturi mikro, żgħar u medji fis-settur alimentari.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jingħata appoġġ lill-Georgia biex issaħħah l-analizi tar-riskju fil-qasam tal-SPS; Jiġu żgurati kontrolli fitosanitarji veterinarji u fuq is-sikurezza tal-ikel fil-postijiet ta' spezzjoni tal-fruntiera; Jiġu ffaċilitati l-adattament tan-negozji Georgjani għall-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni approssimata; Isir progress fl-awtorizzazzjoni ta' prodotti tal-ikel addizzjonali għas-suq tal-UE;
- Ikun hemm kollaborazzjoni fil-qasam tal-benesseri tal-annimali u biex jitnaqqas l-użu tal-antibijotiċi fil-produzzjoni tal-annimali biex tiġi miġġielda r-reżistenza għall-antibijotiċi.

4.4 Faċilitazzjoni tad-Dwana u tal-Kummerċ

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Titkompla l-kooperazzjoni fil-hidma li għaddejja għall-approssimazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-Georgia mal-*acquis* tal-UE u mal-istandards internazzjonali elenkati fl-Anness rilevanti tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni, bħall-Kodiċi Doganali l-ġdid;
- Tiġi żgurata l-implimentazzjoni tal-Qafas Strategiku għall-kooperazzjoni doganali, b'rieżami u aġġornament ta' segwitu kif meħtieġ;
- Jitkompla l-appoġġ għall-implimentazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-Georgia dwar l-infurzar doganali rigward id-drittijiet tal-proprjetà intellettuali (IPR) skont l-*acquis* tal-UE, kif previst mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni;
- Tingħata regolarment informazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Kodiċi Doganali;
- Tingħata assistenza lill-Georgia fl-adeżjoni tagħha mal-Konvenzjoni fir-rigward ta' proċedura ta' tranżitu komuni.

- Ikun hemm kooperazzjoni dwar miżuri relatati ma' inizjattivi u pjattaformi ta' diġitalizzazzjoni doganali miftuħa għall-Georgia.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jitkompla l-immodernizzar tal-awtoritajiet doganali tal-Georgia;
- Titkompla s-simplifikazzjoni u l-immodernizzar tal-proċeduri doganali;
- Ikun hemm kooperazzjoni fir-rigward tal-kontroll doganali bbażat fuq ir-riskju u l-kondiviżjoni ta' informazzjoni rilevanti li tikkontribwixxi għal ġestjoni aħjar tar-riskji u s-sigurtà tal-ktajjen tal-provvista, il-faċilitazzjoni tal-kummerċ leġittimu u s-sikurezza u s-sigurtà tal-prodotti importati, esportati jew fi tranzitu;
- Jissahħaħ d-djalogu dwar il-ġlieda kontra l-frodi għall-prevenzjoni tal-kummerċ illegali, inkluz ta' prodotti soġġetti għas-sisa, b'mod partikolari permezz ta' kooperazzjoni msaħħa skont il-Protokoll dwar l-Assistenza Amministrattiva Reċiproka f'Materji Doganali;
- Il-bini tal-kapaċità biex tissahħaħ l-implimentazzjoni tal-ambjent doganali diġitali;
- Issir hidma għar-rikonoxximent reċiproku ta' sistema ta' Operatur Ekonomiku Awtorizzat kif previst mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni.

4.5 Ir-regoli ta' oriġini

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jiġi implimentati d-dispożizzjonijiet tal-Konvenzjoni Pan-Ewro-Mediterranja, speċjalment fil-qasam tal-provi tal-oriġini (il-ħruġ u l-verifika, il-konformità mar-regoli tal-oriġini) u l-kooperazzjoni doganali.

4.6 L-istabbiliment, il-kummerċ fis-servizzi u l-kummerċ elettroniku

- It-tahriġ u t-tishih ta' kapaċità amministrattiva adegwata biex titwettaq l-approssimazzjoni leġislattiva ppjanata;

- Tiġi skambjata l-informazzjoni u l-esperjenza dwar l-iżvilupp ta' pjattaformi interoperabbli tal-kummerċ elettroniku;
- Tiġi skambjata l-informazzjoni u l-esperjenza dwar is-sensibilizzazzjoni fost il-partijiet ikkonċernati fir-rigward tal-implimentazzjoni u l-infurzar tad-dispożizzjonijiet ewlenin tad-Direttiva tal-UE dwar is-Servizzi Postali, b'mod partikolari l-obbligu tas-servizz universali, kif ukoll dwar kwalunkwe politika oħra tas-settur postali rilevanti.

4.7 *L-akkwist pubbliku*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jitnaqqas il-proporzjon ta' akkwist dirett (mingħajr sejha miftuħa għall-offerti) permezz ta' leġislazzjoni sekondarja aktar stretta u l-applikazzjoni aktar stretta tar-regoli, b'mod partikolari fir-rigward tal-akkwist dirett minhabba hteġa urgenti u każijiet bi skeda ta' żmien ristretta;
- Jitwaqqaf korp ta' rieżami tal-akkwist pubbliku indipendenti u imparzjali, f'konformità mal-qafas legali rivedut;
- Tingħata informazzjoni preċiża u f'waqtha dwar il-hidma leġislattiva ppjanata li taffettwa l-politika dwar l-akkwist pubbliku u l-implimentazzjoni tagħha, kemm għall-approssimazzjoni legali kif ukoll għall-istabbiliment tal-istituzzjonijiet fil-qasam tal-akkwist pubbliku;
- Il-Kunsill ta' Assoċjazzjoni ser jadotta d-Deċiżjoni Kongunta rilevanti dwar l-għoti ta' aċċess għas-suq f'konformità mat-tlestija tal-fażi I tal-pjan direzzjonali rigward il-kapitolu dwar l-akkwist pubbliku.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Il-partijiet ser ikompli jiddiskutu l-implimentazzjoni tal-obbligi li jirriżultaw mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni;
- Il-Georgia ser tkompli, bl-appoġġ tal-UE, l-abbozzar u l-adozzjoni ta' leġislazzjoni ġdida dwar l-akkwist pubbliku, f'konformità mal-proċess ta' approssimazzjoni u l-iskeda ta' żmien previsti fil-Ftehim ta' Assoċjazzjoni.

4.8 *Id-drittijiet tal-Proprietà Intellettwali (DPI)*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jigi appoġġat il-funzjonament taċ-Ċentru Nazzjonali għall-Proprietà Intellettwali tal-Georgia “Sakpatenti” sabiex tiġi żgurata l-protezzjoni tad-drittijiet tal-proprjetà industrijali u tad-drittijiet tal-awtur; Tiġi estiza l-kooperazzjoni ma’ awtoritajiet u assoċjazzjonijiet tal-industrija ta’ pajjiżi terzi;
- Tissaħħaħ il-kapaċità tal-infurzar tal-korpi governattivi rilevanti jew l-agenziji eżekuttivi, kif ukoll l-iżgurar tal-funzjonament xieraq tas-sistema ġudizzjarja sabiex jiġi ggarantit l-aċċess għall-ġustizzja lid-detenturi tad-drittijiet u l-implimentazzjoni tas-sanzjonijiet;
- Jittieħdu miżuri effettivi kontra l-falsifikazzjoni u l-piraterija, inkluż il-produzzjoni ta’ informazzjoni statistika dwar dawn l-attivitajiet li għandha tiġi skambjata bejn il-Partijiet;
- Ikun hemm kooperazzjoni rigward l-applikazzjoni ta’ regim ta’ eżawriment fi kwistjonijiet ta’ proprjetà intellettwali.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jigi żgurati li d-detenturi tad-drittijiet miż-żewġ Partijiet ikollhom livell għoli ta’ protezzjoni u infurzar fid-drittijiet tal-proprjetà intellettwali;

Jittieħdu miżuri biex tiżdied is-sensibilizzazzjoni pubblika fil-qasam tal-protezzjoni u l-użu tal-proprjetà intellettwali u dik industrijali, u jiġi żgurat djalogu effikaċi mad-detenturi tad-drittijiet.

4.9 *Kompetizzjoni*

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Ikun hemm kooperazzjoni fir-rigward tal-implimentazzjoni tal-Kapitolu dwar il-Kompetizzjoni tal-Ftehim ta’ Assoċjazzjoni u r-riformi relatati. Il-kooperazzjoni ser tindirizza l-qafas istituzzjonali u l-kapaċitajiet amministrattivi rilevanti tal-Awtorità tal-Kompetizzjoni tal-Georgia sabiex tiġi ggarantita l-implimentazzjoni effettiva tal-legiżlazzjoni rilevanti dwar il-kompetizzjoni;

- Il-kooperazzjoni ser tkopri wkoll djalogu msahħah dwar l-attivitajiet ta' infurzar fl-oqsma tal-kompetizzjoni u tas-sussidji.

4.10 Trasparenza

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tkompli tissaħħah l-implimentazzjoni tal-impenji dwar it-trasparenza fit-tfassil ta' politika relatata mal-kummerċ;
- Jiġu diskussi l-aħjar prattiki u esperjenzi rispettivi fit-tfassil trasparenti tal-politiki, l-iskambju tal-informazzjoni u l-ġhotti ta' taħriġ rilevanti, inkluż fuq il-mekkaniżmi ta' komunikazzjoni u l-konsultazzjonijiet bejn il-partijiet interessati, kif ukoll jitmexxew seminars u attivitajiet oħrajn għall-pubbliku ġenerali, bl-għan li tiġi spjegata l-implimentazzjoni tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni u l-proċess ta' approssimazzjoni.

4.11 Kummerċ u Żvilupp Sostenibbli

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi stabbilita sistema xierqa ta' infurzar u superviżjoni għall-istandards u d-drittijiet kollha tax-xogħol, u b'mod partikolari għall-eradikazzjoni tat-tħaddim tat-tfal, f'konformità mal-prinċipji u l-prattiki internazzjonali u tal-UE;
- Ikun hemm kooperazzjoni dwar l-implimentazzjoni tal-Kontribut Stabbilit fil-Livell Nazzjonali aġġornat u dwar il-ħolqien ta' strategija fit-tul għall-iżvilupp b'emissjonijiet baxxi f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi;
- Tkompli tissaħħah l-effettività tal-implimentazzjoni tas-sistema tas-CITES, b'mod partikolari għall-ispeċi kkummerċjalizzati mal-UE f'numri kbar, bħall-Galanthus spp;
- Ikomplu jitjiebu u jiġu skambjati l-aħjar prattiki taħt il-Kapitolu dwar l-involviment tal-partijiet ikkonċernati u d-djalogu tas-soċjetà ċivili;

- Jitkompla d-djalogu dwar l-implimentazzjoni tal-impenji relatati mal-kummerċ u l-iżvilupp sostenibbli.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tkompli tiġi skambjata l-informazzjoni dwar l-implimentazzjoni effettiva tal-istandards tax-xogħol, u dwar li jithares ix-xogħol, inkluż is-supervizjoni u l-infurzar effettivi;
- Tiġi diskussa l-implimentazzjoni ta' ftehimiet ambjentali multilaterali, li kull naħa hija parti għalihom;
- Kooperazzjoni fl-insewiment ta' qafas globali ambizzjuż tal-bijodiversità skont il-Konvenzjoni dwar id-Diversità Bijoloġika.

5. Kooperazzjoni Ekonomika u Settorjali

Il-partijiet ser jikkooperaw biex jagħtu spinta lill-iżvilupp ekonomiku u l-integrazzjoni ekonomika, inkluż billi japprofondixxu l-kooperazzjoni settorjali, jappoġġaw l-iżvilupp tal-SMEs, jiffukaw fuq il-kisba ta' tkabbir ekonomiku sostenibbli, ekoloġiku, inklużiv u diġitali. Il-partijiet ser jikkooperaw biex jindirizzaw il-konsegwenzi soċjoekonomiċi tal-pandemija tal-COVID-19 filwaqt li tinbena r-reziljenza fuq perjodu ta' żmien qasir u fit-tul. Il-Partijiet ser jaħdmu flimkien sabiex jiżguraw xogħol deċenti u kondizzjonijiet tax-xogħol ġusti għal kulhadd, isahħu l-opportunitajiet indaqs u l-aċċess għas-suq tax-xogħol, jiġġieldu l-faqar u l-eskluzjoni soċjali. Il-Georgia ser issahħaħ il-konvergenza regulatorja tagħha mal-acquis tal-UE f'konformità mal-impenji tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni. Hija ser issahħaħ ukoll il-qafas istituzzjonali nazzjonali biex tiżgura l-implimentazzjoni, l-infurzar u l-monitoraġġ indipendenti tal-legiżlazzjoni l-ġdida adottata f'kull qasam rilevanti. Il-Georgia ser tinforma regolarment lill-UE dwar is-sitwazzjoni attwali tal-approssimazzjoni permezz tas-sottokomitati speċjalizzati u, fejn xieraq, u bi qbil maż-żewġ Partijiet, l-UE ser tipprovdi assistenza u għarfien espert sabiex tgħin lill-awtoritajiet tal-Georgia f'dan il-proċess.

5.1 Żvilupp Ekonomiku u Opportunitajiet tas-Suq

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Kooperazzjoni biex tiġi appoġġata l-Georgia fl-istabbiliment ta' ekonomija tas-suq li tiffunzjona kollha kemm hi, b'iffukar biex jintlaħaq tkabbir ekonomiku sostenibbli ekoloġiku u inkluziv, u biex gradwalment tapprossimizza l-politiki tagħha mal-politiki tal-UE, f'konformità mal-prinċipji gwida tal-istabbiltà makroekonomika, ta' finanzi pubbliċi sodi, sistema finanzjarja b'saħħitha u bilanċ tal-pagamenti sostenibbli;
- Jiġu mmonitorjati l-iżviluppi makroekonomiċi, jiġu diskussi l-isfidi politiċi ewlenin u tiġi skambjata informazzjoni dwar l-aħjar prattiki billi jissahħah id-djalogu makroekonomiku regolari sabiex tittejjeb il-kwalità tat-tfassil tal-politika ekonomika;
- Tissaħħah l-indipendenza u kapaċità regolatorja tal-Bank Nazzjonali tal-Georgia (NBG) u tiġi kondiviza l-esperjenza tal-UE dwar il-politika monetarja u tar-rata tal-kambju inkluz dwar ir-rwol internazzjonali tal-euro, sabiex jiġu żviluppati ulterjorment il-kapaċitajiet tal-Georgia f'dawn l-oqsma;
- Tkompli tittejjeb is-sostenibbiltà u l-governanza tal-finanzi pubbliċi billi jkompli jsir titjib fir-riformi fiskali;
- Tittejjeb l-effiċjenza tal-Intrapriżi tal-Istat u jkompli jitnaqqsu r-riskji fiskali relatati permezz tal-adozzjoni ta' standards ta' governanza korporattiva;
- Tiġi żviluppata xibka tas-sikurezza soċjali sostenibbli, komprensiva u mmirata;

Titrawwem inkluzjoni akbar tan-nisa fis-suq tax-xogħol u n-negozju, biex jiġi meġhun it-tkabbir ekonomiku.

5.2 Agrikoltura u Żvilupp Rurali

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi żgurata l-implimentazzjoni tal-Istrateġija għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali (ARDS) 2021-2027 u l-Pjanijiet ta' Azzjoni rilevanti;
- Jiġi adottat u implimentat sal-2021 d-dokument strateġiku għall-komponent tas-Sikurezza tal-Ikel tal-Istrateġija għall-Agrikoltura u l-Iżvilupp Rurali (ARDS) 2021-2027;
- Tiġi implimentata r-riforma istituzzjonali tal-iżvilupp rurali;
- Jiġi appoġġat l-iżvilupp tal-ktajjen ta' valur effiċjenti u jiġu appoġġati l-SMEs sabiex tiżdied il-kompetittività tagħhom fis-setturi magħżula b'valur għoli ta' esportazzjoni; tissahħaħ il-koerenza bejn l-għażla ta' ktajjen ta' valur ta' prijorità u l-prijoritajiet kummerċjali;
- Jiġu żgurati opportunitajiet għan-nisa f'ekonomiji rurali diversifikati;
- Jiġi żgurat il-forniment tas-servizzi pubbliċi kollha fiż-żoni rurali, b'enfasi partikolari fuq l-aktar postijiet rurali remoti, biex hadd ma jithalla barra.

Prijoritajiet fuq terminu medju:

- Jiġu modernizzati u mtejba l-effiċjenza tal-istituzzjonijiet responsabbli mill-agrikoltura u l-iżvilupp rurali, inkluż permezz tal-parteċipazzjoni f'dan il-proċess tal-partijiet ikkonċernati kollha rilevanti fis-settur. Ikompli jissaħħaħ il-mekkaniżmu ta' koordinazzjoni bejn il-gvern u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili;
- Jiġu promossi u ffaċilitati agrikoltura intelligenti fil-livell klimatiku, teknoloġiji effiċjenti fl-użu tal-enerġija u prattiki agrikoli tajbin oħra; Jiġu modernizzati u mtejba l-produzzjoni, l-ipproċessar u l-ħżin ta' prodotti agrikoli biex tiżdied il-produttività, il-valur miżjud u l-kompetittività tal-agrikoltura Georgjana;

- Tiġi ffaċilitata l-adozzjoni gradwali ta' standards ta' kummerċjalizzazzjoni għall-prodotti agrikoli biex tiġi appoġġata aħjar is-sikurezza tal-ikel u titkompla l-implimentazzjoni ta' skemi ta' kwalità, inkluż l-agrikoltura organika u l-prodotti b'indikazzjonijiet ġeografici;
- Tittejjeb il-kompetittività u s-sostenibbiltà tal-produzzjoni agrikola, billi jitrawmu ekonomiji ta' skala permezz ta' kooperattivi agrikoli u organizzazzjonijiet tal-produtturi orjentati lejn is-suq, billi jiġu żviluppati sistemi ta' konsulenza u ta' estensjoni biex jiżiedu l-produzzjoni u l-esportazzjonijiet; Tiġi promossa l-produzzjoni organika u jiġi ffaċilitat l-aċċess għal kreditu u riżorsi finanzjarji vijabbli għall-agrikoltura;
- Moviment lejn il-konvergenza progressiva u l-implimentazzjoni ta' politiki ta' żvilupp agrikoli u rurali effettivi, fuq il-bażi tal-mudelli tal-UE li diġà ħadmu;
- Tittejjeb fil-kondizzjonijiet tal-impjieg u l-għajxien fiż-żoni rurali permezz tal-ġestjoni mtejba tar-riżorsi naturali, ta' servizzi u infrastruttura mtejbin u diversifikazzjoni tal-ekonomija rurali.

5.3 *Kontroll Finanzjarju Intern Pubbliku u Awditjar Estern*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jiġu żviluppati ulterjorment is-sistema ta' kontroll intern taħt responsabbiltà manġerjali deċentralizzata, inkluż awditi interni funzjonalment indipendenti fl-awtoritajiet tal-Istat billi tiġi żgurata l-armonizzazzjoni ma' standards internazzjonali, oqfsa u prassi tajbin tal-UE li jkunu aċċettati b'mod ġenerali.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jitkompla t-tittejjeb tas-sistema ta' kontroll u ta' awditjar intern fis-settur pubbliku f'konformità mal-valutazzjoni tad-differenza bejn il-prattika attwali u l-istandards internazzjonali, l-oqfsa u prassi tajbin tal-UE li jkunu aċċettati b'mod ġenerali;

- Jiġi żgurati aktar żvilupp tal-funzjoni tal-awditjar estern tal-Qorti tal-Kontijiet (l-Uffiċċju tal-Awditjar tal-Istat tal-Georgia), f'konformità ma' standards internazzjonali aċċettati b'mod generali (INTOSAI).

5.4 *Is-Saħħa Pubblika*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tkompli l-implimentazzjoni tal-acquis tas-saħħa tal-UE, kif imsemmi fl-annessi rilevanti tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni, b'mod partikolari fil-qasam tas-sikurezza tad-demm, il-kontroll tat-tabakk, il-kwalità u s-sikurezza tas-sustanzi li joriġinaw mill-bniedem (tessuti tad-demm, organi, ċelloli) il-mard li jittiehed u t-tnejn għall-pandemija f'konformità wkoll mal-obbligi internazzjonali tal-Georgia skont il-Konvenzjoni Qafas dwar il-Kontroll tat-Tabakk u r-Regolamenti Internazzjonali tas-Saħħa;
- Tittejjeb il-kopertura tal-Programm tal-Kura tas-Saħħa Universali u jitnaqqsu l-ispejjeż mill-but li jridu jithallsu mill-pazjenti. Tizdied id-digitalizzazzjoni (e-Saħħa);
- Jittejbu l-kwalità u l-aċċessibilità tal-kura tas-saħħa primarja mmirata lejn il-prevenzjoni tal-mard u tittejjeb il-kwalità tal-ħajja;
- Tiġi finalizzata, adottata u mibdija l-implimentazzjoni tal-Istrateġija Nazzjonali tas-Saħħa u l-Pjanijiet ta' Azzjoni tagħha;
- Tissahħaħ l-azzjoni nazzjonali multisetorjali fil-ġlieda kontra r-reżistenza mikrobijoloġika fost l-oħrajn billi jissahħu s-sorveljanza, l-użu prudenti tal-antimikrobiċi u l-kontroll tal-infezzjonijiet fl-ambjenti tal-kura tas-saħħa;
- Thejjija għall-implimentazzjoni tal-Kunsill Internazzjonali għall-Armonizzazzjoni tar-Rekwiżiti Tekniċi għall-Farmaċewtiċi għall-Użu mill-Bniedem (ICH), fil-qafas tal-approssimazzjoni mal-*acquis* farmaċewtiku tal-UE. Dan jagħti lill-Georgia bażi tajba biex tiżgura l-kwalità, is-sikurezza u l-effikaċja tal-medicini (l-aktar għall-importazzjonijiet, jew għall-manifattura/konsum lokali).

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tittejjeb l-inkluzività tal-kura tas-saħħa u tas-servizzi preventivi, pereżempju billi jiġu mbuttati stili ta' ħajja tajbin għas-saħħa bl-involviment tal-organizzazzjonijiet tas-soċjetà ċivili u tal-awtoritajiet lokali;
- Jissahħah it-tfassil tal-politika u jiġu kkontrollati l-istituzzjonijiet tal-kura tas-saħħa kif ukoll id-drittijiet tal-pazjenti u l-eżekuzzjoni tad-drittijiet;

Jissahħu l-istituzzjonijiet tal-kura tas-saħħa – li ħafna minnhom huma mmexxija mill-privat – u r-responsabbiltà tagħhom permezz tal-istabbiliment ta' indikaturi tal-kwalità, xiri bbażat fuq il-valur u proċessi ta' ġestjoni ta' kwalità oħra, inkluż l-għarfien għall-akkreditazzjoni ta' istituzzjonijiet tal-kura tas-saħħa minn korpi internazzjonali ta' akkreditazzjoni.

5.5 Tassazzjoni

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tittejjeb u tiġi ssimplifikata l-legiżlazzjoni fiskali;
- Tiġi promossa l-governanza tajba fi kwistjonijiet tat-taxxa, titjeb il-kooperazzjoni internazzjonali u jiġu implimentati l-prinċipji ta' governanza tajba fil-qasam tat-taxxa, inkluż l-istandards globali dwar it-trasparenza u l-iskambju ta' informazzjoni, it-tassazzjoni ġusta u l-istandards minimi kontra l-Erożjoni tal-Bażi tat-Taxxa u t-Trasferiment tal-Profitti (BEPS);
- Tittejjeb il-kapaċità tal-amministrazzjoni fiskali, b'mod partikolari billi timxi lejn Sistema aktar iffokata li tkun ibbażata fuq ir-riskju għall-kontrolli fiskali u r-rifużjoni tal-VAT;
- Tissahħah il-kooperazzjoni mal-Uffiċċju Ewropew ta' Kontra l-Frodi (OLAF) fil-ġlieda kontra l-frodi u l-kuntrabandu ta' prodotti soġġetti għas-sisa;
- Jittieħdu miżuri għall-armonizzazzjoni ta' politiki fil-mitigazzjoni u l-ġlieda kontra l-frodi u l-kuntrabandu ta' prodotti soġġetti għas-sisa, inkluż f'oqsma ta' politika importanti;

- Kooperazzjoni mal-Georgia dwar l-adeżjoni u l-implimentazzjoni b' suċċess tal-Protokoll tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO) biex jiġi Eliminat il-Kummerċ Illeċitu tal-Prodotti tat-Tabakk;
- L-iżvilupp ta' kooperazzjoni mal-amministrazzjonijiet tat-taxxa tal-Istati Membri tal-UE permezz tal-iskambju ta' esperjenzi u xejriet godda fil-qasam tat-tassazzjoni, inkluż t-tfittxija ta' possibbiltajiet biex tiġi involuta l-amministrazzjoni tat-taxxa tal-Georgia fil-programm Fiscalis tal-UE.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Allinjament gradwali (sal-2026) tar-rati nazzjonali tad-dazju tas-sisa fuq il-prodotti tat-tabakk mal-livelli tat-taxxa tal-UE;
- L-allinjament gradwali tal-legiżlazzjoni tal-Georgia mad-Direttiva tal-Kunsill 2003/96/KE tas-27 ta' Ottubru 2003 li tirrifirma l-istruttura tal-Komunità dwar it-tassazzjoni fuq prodotti ta' enerġija u elettriku.

5.6 Statistika

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jiġi indirizzati d-diskrepanzi statistiċi fil-kejl tad-data dwar il-kummerċ bilaterali bejn l-UE u l-Georgia;
- Tiġi żviluppata data dizaggregata skont il-generu u l-użu tagħha għal skopijiet ta' analizi u rappurtar.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tiġi żgurata l-approssimazzjoni mal-acquis rilevanti tal-UE;
- Jiġi stabbilit regjistru tal-popolazzjoni fil-Georgia;
- Il-produzzjoni ta' statistika reġjonali f'konformità mal-klassifikazzjoni NUTS;
- Jiżdied l-aċċess għad-data amministrattiva u l-użu tagħha għal finijiet ta' statistika;

- Tkompli tiġi żgurata d-disponibbiltà tal-istatistika u tad-data għar-riċerkaturi, il-ġurnalisti u l-pubbliku ġenerali;
- Tiġi allinjata l-Metodoloġija tal-Istatistika tan-Negozju mal-istandards tal-UE u l-istatistiċi dwar in-Negozju orjentati fuq ir-rekwiżiti futuri tad-data kif inkluż fir-Regolament Qafas għall-Istatistika Integrata tan-Negozju (FRIBS); il-promozzjoni tal-kondiviżjoni tal-esperjenzi tal-pajjiżi tal-UE fl-implimentazzjoni tal-FRIBS hija mixtieqa biex jitjeb il-proċess ta' allinjament.

5.7 *Il-Politika tal-Konsumatur*

- Titkompla l-approssimazzjoni gradwali tal-leġiżlazzjoni tal-Georgia mal-leġiżlazzjoni rilevanti tal-UE u mal-istrumenti internazzjonali;
- Tissaħħaħ il-protezzjoni tal-konsumatur fil-Georgia, speċjalment permezz ta' taħriġ għall-uffiċjali tal-gvern u rappreżentanti oħra tal-interessi tal-konsumaturi dwar l-approssimazzjoni mal-leġiżlazzjoni tal-UE u l-implimentazzjoni sussegwenti tagħha.

5.8 *Il-Liġi tal-Kumpaniji, il-Kontabbiltà u l-Awditjar u l-Governanza Korporattiva*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi implimentata l-Liġi tal-Georgia dwar l-Intraprendituri f'konformità mar-rekwiżiti tal-Anness tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tiġi żviluppata l-kapaċità amministrattiva tal-istituzzjonijiet statali rilevanti;
- Ikompli jiġu implimentati standards ta' awditjar internazzjonali rilevanti fil-livell nazzjonali u tiġi promossa l-applikazzjoni tagħhom mill-awdituri statutorji kollha fil-livell nazzjonali;

- Tiġi skambjata informazzjoni f'waqtha, rilevanti u preċiża dwar is-sitwazzjoni attwali tal-legiżlazzjoni eżistenti u l-konformità tagħha mal-liġi tal-UE, abbażi tal-format miftiehem bejn il-Partijiet, sabiex il-liġi tal-UE tiġi implimentata skont l-iskeda ta' żmien miftiehma.

5.9 *Servizzi Finanzjarji*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi adottata u implimentata liġi li tistabbilixxi l-assigurazzjoni obligatorja ta' vetturi bil-mutur;
- Jiġu identifikati l-oqsma fejn għandhom jingħataw it-taħriġ u l-bini tal-kapaċità;
- Tingħata informazzjoni f'waqtha, rilevanti u preċiża dwar l-istat u l-iżvilupp tal-legiżlazzjoni eżistenti fil-Georgia.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Ikompli jiġi żviluppat qafas regolatorju u superviżorju ġdid f'konformità mal-istandards regolatorji maqbula fuq livell internazzjonali, inkluż approċċ superviżorju, għodod u strumenti godda;
- Titjib tal-kapaċità amministrattiva tal-awtoritajiet superviżorji;
- Promozzjoni tad-diversifikazzjoni tas-swieq finanzjarji permezz tal-iżvilupp ta' swieq tal-assigurazzjoni, tal-kapital, tal-pensjonijiet u tas-servizzi finanzjarji mhux bankarji. Tittejjeb l-infrastruttura finanzjarja u jitrawmu s-sostenibbiltà u l-inklużività finanzjarja;
- Appoġġ għall-isforzi tal-Georgia biex tissodisfa l-kriterji biex eventwalment tingħaqad maż-Zona Unika ta' Pagamenti bl-Euro (SEPA).

5.10 *Politika Industrijali u tal-Intrapriži u l-Minjieri*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jiġu implimentati l-Istrateġija tal-Georgia għall-SMEs u l-Pjanijiet ta' Azzjoni korrispondenti;

- Tiġi żviluppata strateġija baġitarja għall-SMEs ta' segwitu inkluż qafas għall-kejl tal-prestazzjoni. Tiġi żgurata konsultazzjoni mas-settur privat. L-aġenziji tal-SMEs jingħataw objettivi ċari (inkluż indikaturi ewlenin tal-prestazzjoni) filwaqt li jkunu indipendenti u tiġi pprovduta kontinwità operazzjonali.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jiġi implimentat il-pjan direzzjonali speċifiku għall-pajjiż u r-rakkomandazzjonijiet tal-Valutazzjonijiet tal-SBA (l-Att dwar in-Negozji ż-Żgħar) sa fejn ikun possibbli;
- L-iżvilupp tal-SMEs jintrabat mal-opportunitajiet maħluqa mid-DCFTA inkluż ukoll permezz tan-networks (ta' sostenn) kummerċjali (bħal Network Enterprise Europe) u l-gruppi;
- Jissahħaħ id-Djalogu Pubbliku-Privat sabiex jitjieb l-involviment tal-intrapriżi ta' kull daqs u l-assocjazzjonijiet tagħhom fit-tnejn ta' azzjonijiet regolatorji u jiġu infurmati dwar il-mizuri ta' implimentazzjoni fil-hin, biex l-intrapriżi - b' mod partikolari l-SMEs - jadattaw ruħhom għall-mizuri l-godda;
- Jinholqu opportunitajiet għan-negozji godda tal-Georgia biex jidhlu fis-swieq tal-UE u tal-Georgia;
- Jittejbu s-sensibilizzazzjoni u l-aċċess għall-finanzi għall-SMEs; Jiġu żviluppat finanzjament mhux bankarju għall-attivitajiet kummerċjali, pereżempju l-kapital ta' riskju, il-finanzjament kollettiv, l-intrapriża soċjali;
- Tiġi appoġġata l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-integrazzjoni tal-perspettiva tal-ġeneri fl-iżvilupp tal-SMEs fil-Georgia billi tiġi appoġġata ż-żieda fis-sehem ta' intraprendituri nisa b' mod partikolari f'negozji żgħar u ta' daqs medju, l-aċċess tagħhom għall-finanzi, eċċ;
- Tiġi promossa l-intraprenditorija fost iż-żgħażaġh u l-integrazzjoni taż-żgħażaġh fl-ekosistema tal-intraprenditorija u tan-negozji godda;

- Tiġi ffaċilitata l-kooperazzjoni mtejba bejn in-negozji permezz tal-iżvilupp u t-tishih ta' raggruppamenti tan-negozju li jiffukaw fuq tkabbir ekonomiku sostenibbli, ekoloġiku u inkluziv, filwaqt li jitqiesu l-opportunitajiet offruti mit-tranzizzjoni lejn ekonomija aktar ċirkolari;
- Tiżdied il-produttività billi pereżempju tkompli d-digitalizzazzjoni tal-ekonomija u l-implimentazzjoni ta' prattiki innovattivi fis-settur pubbliku u privat; Tiġi prijoritizzata d-digitalizzazzjoni tal-ktajjen tal-valur ta' importanza strategika;
- Permezz tas-Sottokomitat apposta tiġi skambjata l-informazzjoni dwar il-minjieri u l-metalli sabiex jinkiseb fehim aħjar tal-politiki tal-Georgia u tal-UE, inkluż l-implimentazzjoni tal-Inizjattiva dwar il-Materja Prima tal-UE, il-pjan ta' azzjoni dwar il-materja prima kritika, il-programm ta' riċerka Orizzont 2020 u l-programm ta' segwitu, Orizzont Ewropa u s-Shubija Ewropea għall-Innovazzjoni dwar il-Materja Prima.

5.11 Turizmu

- Fost l-oħrajn permezz ta' Sottokomitat apposta tiġi skambjata l-informazzjoni dwar l-iżvilupp tat-turizmu fil-Georgia u fl-UE, inkluż dwar l-attivitajiet rilevanti u l-aħjar prattiki filwaqt li l-Georgia tiġi appoġġata fl-implimentazzjoni tal-Istrateġija għat-Turizmu tagħha.

5.12 Impjiegi, Politika Soċjali u Opportunitajiet Indaq

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tkompli l-approssimazzjoni tal-legiżlazzjoni tal-Georgia mal-*acquis* tal-UE fl-oqsma tas-saħha u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol, il-liġi tax-xogħol, l-ugwaljanza bejn il-ġeneri u l-antidiskriminazzjoni f'konformità mal-iskedi ta' żmien tal-Anness rilevanti tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni;
- Jiġi stabbilit u implimentat il-qafas legali għal sistema effettiva ta' infurzar u superviżjoni għal-legiżlazzjoni tax-xogħol u l-kondizzjonijiet tax-xogħol kollha, f'konformità mal-prinċipji internazzjonali u tal-UE filwaqt li tinbena l-kapaċità tas-shab soċjali, tal-ġudikatura u ta' partijiet ikkonċernati rilevanti oħra dwar il-legiżlazzjoni approssimata;

- Tiġi implimentata l-“Liġi dwar il-Promozzjoni tal-Impjiegi” u jiġi żgurati l-operat effettiv tal-Aġenzija ta’ Appoġġ fil-Qasam tal-Impjiegi tal-Istat (SESA) il-ġdida, u b’mod partikolari jiġu żgurati r-riżorsi (il-baġit, il-persunal);
- Jiġu implimentati l-Istrateġija tas-Suq tax-Xogħol għall-2020-23 u l-Pjanijiet ta’ Azzjoni korrispondenti;
- Ikomplu jiġu msaħħa l-kapaċitajiet tal-Ministeru għall-Persuni Spostati Internament mit-Territorji Okkupati, ix-Xogħol, is-Saħħa u l-Affarijiet Soċjali u tas-servizzi soċjali;
- Jissahħa l-appoġġ attiv għat-tranzizzjoni taż-żgħażaġh għax-xogħol billi jiġu żgurati opportunitajiet indaqs għaž-żgħażaġh kollha biex jiġu żviluppati l-hiliet mehtieġa u tinkiseb l-esperjenza Prattika sabiex tiġi ffaċilitata t-tranzizzjoni mill-edukazzjoni għas-suq tax-xogħol;
- Is-sistema ta’ protezzjoni soċjali tkun ta’ appoġġ għall-attivazzjoni (il-partecipazzjoni fis-suq tax-xogħol) u jiġu żgurati l-adeqwatezza u s-sostenibbiltà tal-iskemi tal-assistenza soċjali u tal-pensjonijiet.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tkompli tiġi żgurata sistema effikaci ta’ spezzjoni tax-xogħol f’konformità mal-prattiki internazzjonali u tal-UE sabiex tiġi żgurata l-kapaċità amministrattiva u ta’ infurzar fil-qasam tas-saħħa u s-sigurtà fuq il-post tax-xogħol, il-liġi tax-xogħol, u jissahħu l-korpi ġuridici rilevanti u l-kapaċitajiet tal-partijiet ikkonċernati;
- Ikomplu jissahħu l-kapaċitajiet tal-Aġenzija tal-Istat ta’ Appoġġ għall-Impjiegi l-ġdida f’konformità mal-prattiki tas-servizzi pubbliċi Ewropej tal-impjiegi u jiġu żgurati servizzi tal-impjiegi aċċessibbli u effettivi;
- Approċċi pilota li jappoġġaw it-tranzizzjoni taż-żgħażaġh għax-xogħol;
- Monitoraġġ tal-implimentazzjoni u tar-riżultati tal-Istrateġija tas-Suq tax-Xogħol għall-2020-23;
- Jinzamm djalogu soċjali li jiffunzjona sew permezz tal-funzjonament effettiv tal-Kummissjoni ta’ Shubija Soċjali Tripartitika u l-fergħa reġjonali tagħha u l-bini tal-kapaċità tas-sħab soċjali;

- Jinghata appoġġ għall-miżuri trażversali biex jitjieb l-aċċess għall-impjegi ta' persuni f'sitwazzjonijiet vulnerabbli;
- Jigi żviluppat il-Kodiċi Soċjali mmirat lejn it-titjib tas-sistema tal-impjegi u tal-benefiċċji soċjali u l-kura tas-saħħa minn perspettiva usa' tal-benesseri soċjali (l-impjegi, il-mobilità soċjali, il-kura tas-saħħa, is-sigurtà soċjali u l-assistenza soċjali);
- Jittiehdu passi biex jigu indirizzati l-“impjieg informali”/“ix-xogħol mhux iddikjarat” f'kooperazzjoni mas-sħab soċjali u l-organizzazzjonijiet internazzjonali.

5.13 Ekonomija u Soċjetà Diġitali

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Il-partijiet ser jaħdmu flimkien biex jarmonizzaw aktar il-Leġiżlazzjoni Georgjana mad-Direttiva tal-UE dwar is-Sigurtà tan-Networks u l-Informazzjoni (NIS), u biex itejbu r-reżiljenza ċibernetika ta' setturi ewlenin tal-infrastruttura kritika u tal-organizzazzjonijiet tas-settur pubbliku, abbażi tal-esperjenza, il-prattiki u n-normi rilevanti tal-UE;
- L-approssimazzjoni mal-acquis tal-UE fil-qasam tal-komunikazzjoni elettronika; b'mod partikolari, ikomplu jissahħu l-indipendenza u l-kapaċità amministrattiva tal-awtorità regolatorja nazzjonali għall-komunikazzjonijiet elettronici;
- Jigi implimentat il-Ftehim dwar ir-Roaming Reġjonali (li mistenni li jigi ffirmat kmieni fl-2022);
- Jigi implimentat il-Ftehim Reġjonali dwar il-Koordinazzjoni tal-Ispettru (li mistenni li jigi ffirmat fil-bidu tal-2022);
- Tigi implimentata l-Istrateġija Nazzjonali għall-Iżvilupp tal-Broadband tal-Georgia u l-Pjan ta' Azzjoni relatat, filwaqt li titqies il-leġiżlazzjoni tal-UE u l-aħjar Prattiki;
- Appoġġ lill-Georgia fil-konnettività diġitali tal-Baħar l-Iswed;

- Il-partijiet ser jikkooperaw għall-adozzjoni mill-Georgia ta' oqfsa legali għal skemi ta' identifikazzjoni elettronici u servizzi fiduċjarji elettronici, f'konformità mal-legiżlazzjoni u l-aħjar prattiki tal-UE, bil-ħsieb tal-possibilità ta' ftehim dwar ir-rikonoxximent reċiproku tas-servizzi fiduċjarji;
- Tissaħħaħ l-ekonomija digitali tal-Georgia fl-oqfsa tal-ħiliet digitali, l-innovazzjoni digitali u l-ekosistemi tan-negozji l-godda, iċ-ċibersigurtà u s-Servizzi elettronici għaċ-ċittadini u n-negozji, u l-adozzjoni ta' data u servizzi bbażati fl-ispazju.

5.14 *Politika Marittima u tas-Sajd*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Trawwim ta' approċċ integrat għall-kwistjonijiet marittimi, speċjalment permezz ta' kontribuzzjoni għall-iżvilupp ta' inizjattivi reġjonali u transsettorjali fil-qasam marittimu billi jiġi stabbilit mekkanizmu ta' koordinazzjoni, u billi jiġu identifikati oqfsa ta' interess komuni u ssir kooperazzjoni attiva mal-Istati tal-kosta u l-partijiet ikkonċernati marittimi fir-reġjun tal-Baħar l-Iswed, fil-kuntest tal-Aġenda Marittima Komuni għall-Baħar l-Iswed;
- Titjib u tishih tal-monitoraġġ u l-kontroll tal-attivitajiet tas-sajd u tal-kummerċ fil-prodotti tas-sajd u t-traċċabilità tagħhom kif ukoll tal-kapaċità tal-awtoritajiet kompetenti, sabiex jiġi miġġieled b'mod effettiv is-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat (IUU);
- Jiġu segwiti l-iżviluppi u l-miżuri meħuda fi ħdan il-Kummissjoni Ġenerali għas-Sajd fil-Mediterran (GFCM) u jiġi finalizzat l-aġġornament tal-istatus tagħha bħala membru sħiħ tal-GFCM;
- Titkompla l-implimentazzjoni tal-governanza tas-sajd u tal-akkwakultura, f'konformità mal-Istrateġija tal-GFCM tal-2030, lejn is-sostenibbiltà tas-sajd fil-Baħar l-Iswed u l-iżvilupp sostenibbli tal-akkwakultura;

- Jitkompla l-proċess li għaddej ta' adozzjoni ta' qafas legali li jkopri s-sajd u l-attivitajiet relatati mas-sajd tal-flotta tal-Georgia fuq distanzi twal u l-ghodod għall-implimentazzjoni ta' dan il-qafas legali sabiex jiġi miġġieled b'mod effettiv is-sajd illegali, mhux irrappurtat u mhux irregolat (IUU).

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jittieħdu l-passi neċessarji sabiex jinkiseb sajd sostenibbli fil-Baħar l-Iswed, kemm fil-qafas bilaterali kif ukoll fil-qafas multilaterali abbażi ta' approċċ ekosistemiku għall-ġestjoni tas-sajd;
- Tizdied il-kooperazzjoni xjentifika u teknika fuq livell reġjonali u bilaterali bil-ħsieb li tiġi żgurata l-kapaċità għall-monitoraġġ tal-attivitajiet tas-sajd, il-ġbir tad-data, l-istħarriġ fuq il-baħar, bil-ħsieb li tittejjeb l-evalwazzjoni tal-istat tal-istokkijiet, u biex is-sajd jinteragixxi mal-ambjent tal-baħar;
- Isir użu mill-possibiltajiet ta' assistenza teknika għall-monitoraġġ biex jiġu żviluppati aktar il-kontroll u s-sorveljanza b'appoġġ għall-operat taċ-ċentru ta' monitoraġġ tas-sajd u tas-sistema elettronika ta' monitoraġġ għall-bastimenti tas-sajd;
- Jittieħdu l-miżuri meħtieġa biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni xierqa tal-qafas legali li jkopri s-sajd u l-attivitajiet relatati mas-sajd tal-flotta fuq distanzi twal tal-Georgia, inkluż l-ghodod ta' monitoraġġ, kontroll u sorveljanza fuq dawn l-attivitajiet, sabiex jiġi indirizzat b'mod effettiv is-sajd IUU;
- Jiġu appoġġati b'mod attiv l-implimentazzjoni tal-Agenda Marittima Komuni għall-Baħar l-Iswed u l-identifikazzjoni ta' proġetti eliġibbli għal finanzjament;
- Jittejbu l-kondizzjonijiet għall-iżvilupp tas-sajd u tal-akkwakultura fuq skala żgħira, jittejjeb il-ġbir tad-data, l-aċċess għas-swieq lokali u għall-katina tal-provvista, jittejjeb l-istandards tas-sikurezza tal-ikel tal-prodotti tas-sajd u tal-akkwakultura fuq skala żgħira, u jiġi xprunat il-holqien tal-organizzazzjonijiet tal-produtturi.

6. *Konnettività, Energija, Ambjent, Azzjoni dwar il-Klima u Protezzjoni Ċivili*

Il-Partijiet ser jikkooperaw biex irawmu l-implimentazzjoni tal-acquis tal-UE fil-modi kollha tat-trasport bil-għan li titjeb il-konnettività fizika, kif ukoll l-istandards relatati u l-aspetti regolatorji u tas-sikurezza. Il-Partijiet ser jaħdmu flimkien biex jiksbu reziljenza ambjentali u klimatika billi jippromwovu - anke fi hdan l-isforzi ta' rkupru ta' wara l-COVID-19 - ekonomija moderna, effiċjenti fir-riżorsi, nadifa u ċirkolari li twassal għall-ekologizzazzjoni tal-ekonomija u użu aktar sostenibbli tar-riżorsi naturali. Il-promozzjoni u l-appoġġ tal-effiċjenza enerġetika u l-użu tal-enerġija rinnovabbli ser ikompli jikkontribwixxu għat-tnaqqis tal-emissjonijiet. Il-kooperazzjoni fir-rigward tal-prevenzjoni, it-tnejn u r-rispons għad-dizastri ser tkompli tissahħa.

6.1 *Trasport*

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tiġi segwita l-implimentazzjoni tal-*acquis* tal-avjazzjoni tal-UE sabiex jiġi sfruttat il-vantaġġ kollu tal-Ftehim dwar l-Ispazju Komuni tal-Avjazzjoni bejn l-UE u l-Georgia;
- Tittejjeb is-sikurezza fil-modi tat-trasport (tal-avjazzjoni, fit-triq, marittimu, ferrovjarju);
- Appoġġ lill-Georgia fl-istabbiliment ta' bażi tad-data komprensiva dwar is-sikurezza fit-toroq biex tingħata d-data meħtieġa dwar is-sitwazzjoni attwali tas-sikurezza fit-toroq (data dwar il-ħabtiet/il-korrimenti serji) li tippermetti azzjonijiet aktar effiċjenti relatati mal-politika;
- Fid-dawl tal-importanza tas-sikurezza fit-toroq, jingħata aktar appoġġ lill-Georgia fl-armonizzazzjoni tal-leġislazzjoni tagħha dwar is-sikurezza fit-toroq mal-acquis tal-UE, inkluż il-ġestjoni tas-sikurezza fit-toroq u l-bini tal-kapaċità;
- Tiġi appoġġata r-riforma tas-settur ferrovjarju tal-Georgia li tista' b'mod partikolari tikkontribwixxi għal trasport aktar sostenibbli billi l-merkanzija tiġi ttrasferita mit-toroq għall-ferroviji;

- Jitkompla l-iżvilupp tal-infrastruttura, b'mod partikolari billi jiġu implimentati l-proġetti inklużi fil-Pjan ta' Azzjoni indikattiv għall-Investment tat-TEN-T biex tiġi appoġġata t-tlestija tan-network ewlieni estiż tat-TEN-T fil-Georgia sal-2030; Jiġi kkunsidrat l-iżvilupp ulterjuri tar-rwol ta' tqarrib tal-baċir tal-Baħar l-Iswed f'termini ta' konnettività;
- Appoġġ lill-Georgia fl-iżvilupp ta' pjanijiet ta' mobilità urbana sostenibbli u f'attivitajiet immirati lejn is-sensibilizzazzjoni tal-pubbliku generali dwar għażliet alternattivi ta' mobilità urbana (fir-rigward tal-użu tal-karozzi) sabiex jiżdedu d-disponibbiltà, is-sikurezza, l-effiċjenza u s-sostenibbiltà tat-trasport urban pubbliku.

6.2 Kooperazzjoni fil-Qasam tal-Energija

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi żgurata l-implimentazzjoni tal-impenji bhala Parti Kontraenti tal-Komunità tal-Energija;
- Tiġi implimentata l-leġislazzjoni rilevanti fl-oqsma tal-elettriku, l-enerġija rinnovabbli, l-effiċjenza enerġetika, iż-żejt, il-gass, l-istatistika dwar l-enerġija, il-prospettar tal-idrokarburi u tad-dispożizzjonijiet ambjentali relatati mal-enerġija, f'konformità mat-termini u l-kondizzjonijiet stipulati fil-Protokoll ta' adegżjoni tat-Trattat dwar il-Komunità tal-Energija u l-Ftehim ta' Assoċjazzjoni;
- Jitlesta u jiġi implimentat il-qafas istituzzjonali għall-politika dwar l-effiċjenza enerġetika;
- Jiŧhejja l-Pjan Nazzjonali għall-Energija u l-Klima (NECP) tal-pajjiż u tinbeda l-implimentazzjoni tiegħu.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jittiehdu passi għall-integrazzjoni tas-suq tal-enerġija tal-Georgia ma' dak tal-UE, u tissaħħah is-sigurtà tal-enerġija u l-konvergenza regolatorja tal-Georgia, permezz tal-implimentazzjoni tal-leġislazzjoni rilevanti tal-UE, inkluż leġislazzjoni sekondarja relatata f'konformità mal-impenji tal-Komunità tal-Energija;
- Kooperazzjoni dwar l-attrazzjoni ta' appoġġ internazzjonali għall-iżvilupp ta' enerġija sostenibbli, inkluż dak mill-fondi internazzjonali għall-klima u strumenti finanzjarji oħrajn;

- It-tishih tan-network u tal-interkonnessjonijiet tal-infrastruttura tal-enerġija tal-Georgia, b'mod partikolari:
  - fir-rigward tal-elettriku, jiġi promoss il-kummerċ transfruntier u l-interkonnessjonijiet mal-pajjiżi tal-viċinat u tiġi msaħħa l-grilja ta' trażmissjoni tal-Georgia; tiġi vvalutata aktar il-fattibilità tal-Proġett tal-Linja ta' Trażmissjoni tal-Baħar l-Iswed kif ukoll proġetti oħra biex tiġi żgurata s-sigurtà tal-provvista u s-sigurtà ġenerali tal-enerġija fir-reġjun;
  - fir-rigward tal-gass naturali, jiġi appoġġat l-operat kontinwu tal-pipelines ewlenin tal-gass, inkluż il-parti tal-Kuritur tal-Gass tan-Nofsinhar li jinsab fit-territorju Georgjan, kif ukoll l-appoġġ/il-promozzjoni ta' proġetti oħrajn ta' importanza reġjonali għat-tranzitu ta' gass u żejt biex jiġi żgurat it-trasport tar-riżorsi tal-enerġija tal-Baħar Kaspju lejn is-swieq tal-punent, kif ukoll biex jiġi ffaċilitat l-iżvilupp ta' hażna tal-gass taħt l-art biex tiżdied is-sigurtà tal-enerġija fil-Georgia, filwaqt li jiġi rikonoxxut l-oġettiv tal-UE tan-newtralità klimatika sal-2050.

6.3 Ambjent

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tittejjeb il-governanza ambjentali permezz tal-implimentazzjoni ta' leġislazzjoni fil-Georgia fir-rigward tal-valutazzjoni tal-impatt ambjentali, il-valutazzjoni ambjentali strateġika, u billi tiġi adottata u implimentata leġislazzjoni ġdida dwar ir-responsabbiltà ambjentali, permezz tal-iżgurar tal-aċċess pubbliku għall-informazzjoni ambjentali u l-partecipazzjoni pubblika fit-tehdid tad-deċiżjoni, billi jiġu involuti l-partijiet interessati kollha, kif ukoll billi l-ambjent jiġi integrat f'oqsma oħrajn tal-politika u billi tittejjeb il-kondiviżjoni tal-informazzjoni dwar l-ambjent f'konformità mal-prinċipji tas-Sistema dwar l-Infurmazzjoni Ambjentali Kondiviżiva (SEIS);
- Titkompla l-implimentazzjoni tal-Istrateġija Nazzjonali għall-Ġestjoni tal-Iskart Radjoattiv;
- Jiġi żgurat l-użu sostenibbli tar-riżorsi tal-ilma permezz tal-adozzjoni u t-tnedija tal-implimentazzjoni tal-Liġi dwar il-Ġestjoni tar-Riżorsi tal-Ilma;

- Jiġi implimentat il-Kodiċi tal-Foresti l-ġdid u tiġi adottata leġiżlazzjoni sussidjarja; Jiġi stabbilit korp ta' ġestjoni tal-foresti tal-istat ekonomikament vijabbli; Jiġi ffinalizzat l-Inventarju Nazzjonali tal-Foresti u tinzamm il-bażi tad-data;
- Jiġi implimentat it-tielet Programm ta' Azzjoni Nazzjonali dwar l-Ambjent tal-Georgia (2017-2021) skont l-iskeda taż-żmien tan-NEAP 3;
- Jiġi żviluppat ir-raba' Programm Nazzjonali ta' Azzjoni Ambjentali tal-Georgia, inkluż il-programm ta' hames snin għar-riżorsi tal-ilma, li jkopri kemm l-approċċi strateġiċi kif ukoll il-pjan ta' azzjoni;
- Tiġi implimentata l-Istrateġija nazzjonali għall-ġestjoni tal-iskart u l-miżuri previsti fil-pjan ta' azzjoni tal-2016-2020 u l-pjanijiet ta' segwitu;
- Tiġi żgurata valutazzjoni xierqa tal-ispejjeż operazzjonali tal-facilitajiet tal-immaniġġjar tal-iskart u tiġi stabbilita sistema xierqa ta' tariffi għall-irkupru tagħhom.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jiġi sfruttat il-potenzjal ekonomiku ta' ekonomija ekoloġika u ċirkolari u jiġu żviluppati politiki komprensivi ta' tkabbir ekoloġiku fis-setturi rilevanti kollha, pereżempju billi l-immagna ekoloġika tal-Georgia titqies bħala vantaġġ kompetittiv, billi jiġu inkorporati l-prinċipji tal-ekonomija ċirkolari fis-sistema nazzjonali tal-immaniġġjar tal-iskart, eċċ.;
- Titkompla l-approssimazzjoni tal-leġiżlazzjoni tal-Georgia mal-*acquis* tal-UE u jiġu implimentati d-dispożizzjonijiet tad-Direttivi u r-Regolamenti tal-UE kif previst fl-Annessi rilevanti tal-Ftehim ta' Assoċjazzjoni;
- Jiġu adottati u introdotti miżuri għat-tnaqqis tat-tniġġis tal-ilma u tal-arja u għall-protezzjoni tal-bijodiversità, inkluż fil-Baħar l-Iswed;

- Tiġi adottata l-Liġi tal-Georgia dwar il-Bijodiversità u tiġi żviluppata l-leġiżlazzjoni sussidjarja, fost l-oħrajn biex tiġi pprovduta bażi legali soda għall-istabbiliment u l-ġestjoni tas-siti Emerald, ir-riżervi tal-Bijosfera, kif ukoll għal-Lista l-Hamra nazzjonali tal-ispeċijiet fil-periklu. Il-Ġestjoni taż-Żona Protetta jenhtieg li tissahha aktar u tiġi ffinanzjata b'mod adegwat mill-baġit pubbliku;
- Jitkompla l-iżvilupp ta' network ta' monitoraġġ tal-kwalità tal-arja fil-muniċipalitajiet ewlenin u fiż-żoni l-aktar imniġġsa. Jiġu adottati miżuri għall-prevenzjoni u l-kontroll tat-tniġġis fl-aktar żoni mniġġsa (il-pjanijiet dwar il-kwalità tal-arja). Tiġi adottata u implimentata l-Liġi dwar l-Emissjonijiet Industrijali;
- Tiġi żgurata valutazzjoni xierqa tal-ispejjeż operazzjonali tal-faċilitajiet tal-immaniġġjar tal-ilma u jiġu żviluppati strumenti ekonomiċi għall-irkupru tagħhom;
- Jitfassal pjan direzzjonali għar-ratifika u l-implimentazzjoni ta' ftehimiet ambjentali multilaterali, inkluż fost l-oħrajn il-Konvenzjoni tal-UNECE dwar il-Protezzjoni u l-Użu tal-Korsiji tal-Ilma u tal-Lagi Internazzjonali Transfruntieri, il-Protokoll tal-Konvenzjoni dwar it-Tniġġis Transfruntier tal-Arja fuq Distanza Twila (il-Protokoll għat-Tnaqqis tal-Acidifikazzjoni, l-Ewtrofikazzjoni u l-Ozonu Troposferiku, il-Protokoll dwar Materjal Organiku Persistenti li Jniġġes (POPs) u l-Protokoll dwar il-Metalli Tqal), u l-Konvenzjoni tal-UNECE dwar l-Effetti Transfruntieri tal-Inċidenti Industrijali. Isir progress fit-tnejniet biex issir parti mill-Konvenzjoni ta' Espoo u l-protokoll tagħha dwar il-Valutazzjoni Ambjentali Strategika.

6.4 *Tibdil fil-Klima*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Jibda jopera l-Kunsill dwar it-Tibdil fil-Klima biex jikkoordina l-politika dwar it-tibdil fil-klima fil-Georgia;
- Tiġi finalizzata u adottata Strategija għall-Iżvilupp ta' Emissjonijiet baxxi ta' gassijiet serra tal-Georgia fuq terminu twil, sa nofs is-seklu;
- Jiġi elaborat u adottat Pjan ta' Adattament Nazzjonali (NAP);

- Tinbeda l-implimentazzjoni tal-Kontribut Iddeterminat fil-Livell Nazzjonali (NDC) f'konformità mal-Ftehim ta' Pariġi dwar it-Tibdil fil-Klima;
- Jiġi żgurat li l-miżuri ta' rkupru mill-COVID-19 jinkludu sforzi biex l-ekonomija ssir aktar ekoloġika u ma jikkompromettux il-miri ambjentali u klimatiċi.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tiġi approssimata l-leġislazzjoni tal-Georgia mal-*acquis* tal-UE u l-istrumenti internazzjonali kif previst mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni f'konformità mal-Annessi rilevanti tiegħu;
- Tiġi appoġġata l-implimentazzjoni f'waqtha tal-impenji tal-Georgia dwar l-azzjoni klimatika skont il-Komunità tal-Energija;
- Tiġi ssimplifikata l-azzjoni klimatika fil-politiki u l-miżuri settorjali u tissahħaħ il-kapaċità tal-awtoritajiet differenti biex tiġi implimentata l-azzjoni klimatika fis-setturi kollha;
- Jissahħaħ il-qafas ta' trasparenza tal-Georgia għall-azzjoni klimatika, b'mod partikolari permezz ta' sistema nazzjonali robusta għall-monitoraġġ u r-rapportar tal-politiki dwar il-klima, il-miżuri u l-emissjonijiet tal-gassijiet serra f'konformità mal-Ġabra ta' Regoli ta' Katowice tal-Ftehim ta' Pariġi.

6.5 Il-Protezzjoni Ċivili tal-UE

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- B'segwitu għall-arranġament amministrattiv iffirmat f'Lulju 2018, jiġu esplorati modi biex ikompli jiġu definiti l-aktar elementi ta' kooperazzjoni xierqa fir-rigward tal-profil tar-riskju, il-qafas leġislattiv u organizzattiv tal-Georgia, bħala parti mill-approċċ reġjonali tal-UE.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tiġi żgurata komunikazzjoni effettiva fuq bażi ta' 24 siegħa kuljum, inkluż l-iskambju ta' twissijiet bikrija u informazzjoni dwar emergenzi fuq skala kbira li jaffettwaw lill-UE u lill-Georgia, kif ukoll pajjiżi terzi li fihom il-Partijiet ikunu involuti fir-rispons għad-dizastri;

- Tiġi ffaċilitata l-assistenza reċiproka u reġjonali f'każ ta' emergenzi kbar, skont kif ikun xieraq u skont ikun disponibbli riżorsi suffiċjenti;
- Tiġi promossa l-implimentazzjoni ta' linji gwida tal-UE dwar is-sostenn ta' nazzjon ospitanti; Jiġu mhegġa l-koordinazzjoni interistituzzjonali effettiva u r-rabtiet transsettorjali sabiex tiġi ffaċilitata l-assistenza internazzjonali f'operazzjonijiet ta' rispons għad-dizastri; Ikomplu jittejjbu l-kapaċitajiet li tiġi milqugħa u pprovduta assistenza internazzjonali;
- Tittejjeb il-bażi tal-għarfien dwar ir-riskji tad-dizastri billi tissaħħaħ il-kooperazzjoni għall-aċċessibbiltà u l-komparabbiltà tad-data;
- Tiġi promossa l-ġestjoni integrata tar-riskju ta' dizastri bbażata fuq valutazzjonijiet tar-riskju ta' perikli multipli;

Jiġu appoġġati, kif meħtieġ, l-iżvilupp u t-tisħiħ ta' sistemi ta' twissija bikrija fil-livell nazzjonali;

Jiġi ffaċilitat l-użu tas-Sistema Ewropea Copernicus ta' Twissija kontra l-Għargħar (EFAS) u tas-Sistema Ewropea ta' Informazzjoni dwar in-Nirien fil-Foresti (EFFIS) mill-Georgia f'kooperazzjoni maċ-Ċentru Kongunt ta' Riċerka tal-Kummissjoni Ewropea;

- Tittejjeb il-prevenzjoni tad-dizastri industrijali u d-dizastri NATECH (perikli naturali kkawżati mit-teknoloġija) u l-istat ta' thejjija għalihom;
- Jissaħħu l-prevenzjoni, it-thejjija u r-rispons għad-dizastri f'konformità mal-qafas ta' Sendai għat-Tnaqqis tar-Riskju ta' Dizastri u l-Patt Ekoloġiku Ewropew permezz ta' skambju tal-aħjar prattiki, taħriġ kongunt, eżerċizzji, żjarat ta' studju, sessjonijiet ta' hidma u laqgħat dwar it-tagħlimiet meħuda minn sitwazzjonijiet jew eżerċizzji ta' emergenza reali. Jiġu kondivizi prattiki tajbin dwar l-integrazzjoni tax-xenarji tat-tibdil fil-klima fil-valutazzjoni u l-ippjanar tar-riskju.

7. *Il-Mobilità u l-Kuntatti bejn il-Persuni*

L-UE u l-Georgia ser jibqgħu ffukati fuq il-partecipazzjoni u t-tmexxija taż-żgħażaġħ permezz tat-tishiħ tal-pożizzjoni tagħhom. Il-partijiet ser ikomplu jikkooperaw biex jimmassimizzaw il-benefiċċji li l-Georgia tista' tieħu mill-assoċjazzjoni tagħha ma' Orizzont Ewropa u mal-programmi Ewropa Kreattiva, u biex jippromwovu aktar il-partecipazzjoni digà attiva tagħha fil-programmi Erasmus+ u tal-Korp Ewropew ta' Solidarjetà, kif ukoll fi programmi u inizjattivi oħra ta' volontarjat, ta' kooperazzjoni u ta' skambju.

Il-partijiet ser jinkoraġġixxu approċċ strateġiku għall-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali. L-iżvilupp Territorjali Integrat fil-Georgia ser ikun ukoll prijorità għall-kooperazzjoni bejn l-UE u l-Georgia. Iż-żewġ Partijiet ser jiżguraw diskussjoni infurmata tajjeb maċ-ċittadini tal-Georgia dwar l-opportunitajiet u l-implikazzjonijiet tal-assoċjazzjoni mal-UE tal-Georgia billi joħolqu politika dwar iż-żgħażaġħ bil-ghan li tinholq ekosistema sostenibbli għall-iżvilupp taż-żgħażaġħ.

7.1 *Riċerka, Żvilupp Teknoloġiku u Innovazzjoni*

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Tiġi adottata u implimentata l-istrategija l-għdida tal-Edukazzjoni u x-Xjenza għall-2022-2032 bl-involviment ta' dawk li jfasslu l-politika, tal-komunità akkademika u dik tar-riċerka, tal-mexxejja tan-negozju u tas-soċjetà ċivili;
- Jiġi appoġġat l-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-politika ta' innovazzjoni, inkluż revizjoni lill-qafas u l-infrastruttura regolatorji għar-riċerka u l-innovazzjoni;
- Jiġu żgurati koordinazzjoni u komplementarjetà aħjar fost il-partijiet ikkonċernati ewlenin (il-ministeri u l-aġenziji); jitjieb it-trasferiment tal-għarfien (permezz ta' network ta' intermedjazzjoni u reġim favorevoli dwar id-Drittijiet tal-Proprietà Intellettwali); tiġi stimolata l-kokreazzjoni permezz ta' ċentri ta' kompetenza; jiġu rfinuti l-iskemi ta' finanzjament għall-ħtiġijiet tar-Riċerka u l-Innovazzjoni kollaborattivi (R&I); u titjieb il-mobilità tar-rizorsi umani bejn ir-riċerka u n-negozju;
- Il-Georgia tiġi assoċjata ma' Orizzont Ewropa.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jiġi massimizzati l-benefiċċji għall-Georgia tal-Assoċjazzjoni tagħha fil-programm Orizzont Ewropa, biex jingħata kontribut biex tingħata spinta għall-kompetittività u t-tkabbir ekonomiku tal-pajjiż;
- Tiġi mhegġa l-partecipazzjoni fil-Programm ta' Riċerka u Tahriġ tal-Euratom, li jikkumplementa lill-programm Orizzont Ewropa, b'mod partikolari fil-qasam tas-sikurezza nukleari u l-protezzjoni mir-radjazzjoni abbażi ta' sejhiet kompetittivi;
- Jissahħu r-riżorsi umani, materjali u istituzzjonali sabiex jittejjbu l-kapaċitajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni;
- Tiġi żviluppata sistema ta' informazzjoni tar-riċerka u l-innovazzjoni li tiffunzjona tajjeb li tnaqqas il-frammentazzjoni (billi tistabbilixxi ċentri tar-R&I) u tallinja l-prijoritajiet tar-riċerka u l-innovazzjoni biex tkun konsistenti mal-prijoritajiet ekonomiċi;
- L-introduzzjoni ta' finanzjament adegwat ta' linja bażi biex jiġu appoġġati l-organizzazzjonijiet pubbliċi tar-riċerka u l-ħolqien ta' kondizzjonijiet ekwivalenti ta' kompetizzjoni bejniethom;
- Il-ħolqien ta' kondizzjonijiet favorevoli li jinkoraġġixxu u jincentivaw lill-kumpaniji biex jinvestu fir-riċerka u l-innovazzjoni;
- Tiġi implimentata l-Aġenda Strateġika ta' Riċerka u Innovazzjoni għall-Baħar l-Iswed, karatteristika tal-aġenda reġjonali tas-Sinergija tal-Baħar l-Iswed.

7.2 Edukazzjoni, Tahriġ u Żgħażaġh

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Jiġi żgurat id-dritt għall-edukazzjoni ta' kwalità għal kulhadd, inkluż dawk li ġejjin minn ambjenti żvantagġati; Jittieħdu passi oħra biex jiġu promossi l-edukazzjoni u t-tahriġ inkluzivi;

- Jiġi mhegġeg approach strategiku għall-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali (vocational education and training, VET) bl-għan li s-sistema tal-VET tal-Georgia tingieb konformi mal-modernizzazzjoni tal-istrutturi tal-UE dwar il-VET, kif segwita permezz tal-Proċess ta' Copenhagen u l-istrumenti tiegħu u fir-rispett tal-prinċipji ta' opportunitajiet indaqs;
- Jiġi mhegġeg l-involviment attiv tas-settur privat fil-VET biex jissahhu r-rilevanza u l-effettività tagħhom u fl-aħħar mill-aħħar ikun hemm aċċess aħjar għas-settur privat għall-haddiema tas-sengħa;
- Tkompli titjeb il-kwalità tal-edukazzjoni, l-aċċess ugwali u s-sostenibbiltà (inkluż finanzjament effiċjenti għal-livelli kollha ta' edukazzjoni) u jiġu stimulati l-edukazzjoni mhux formali u t-tagħlim tul il-ħajja;
- Tiġi promossa l-partecipazzjoni attiva tal-Georgia fil-programmi Erasmus+ u tal-Korp Ewropew ta' Solidarjeta';
- Jitwettqu hidma u skambji kongunti bil-ħsieb li jiġu promossi r-riformi tal-Georgia fis-sistema tal-edukazzjoni u t-taħriġ u aktar integrazzjoni fil-Qasam Ewropew ta' Edukazzjoni Għolja, titjeb il-kwalità tal-għoti tal-edukazzjoni, jiġu modernizzati l-prattiki tat-tagħlim u tal-apprendiment u jitrawwem l-iżvilupp tal-ħiliet għal impjegabbiltà akbar u għall-involviment ċiviku tal-gradwati;

Ikompli jissahhu l-isforzi kongunti biex tiġi żgurata l-implimentazzjoni shiha effettiva tal-Iskola Ewropea tas-Shubija tal-Lvant fil-Georgia;

Jissahhah approach strategiku għall-politika taż-żgħażaġħ permezz tal-Ministeru għall-Kultura, iż-Żgħażaġħ u l-Isport tal-Georgia u t-tiħiħ tal-iskambji u l-kooperazzjoni fil-qasam tal-edukazzjoni mhux formali għaż-żgħażaġħ u għall-persuni li jaħdmu maż-żgħażaġħ, fost l-oħrajn permezz tal-fergħa taż-żgħażaġħ ta' Erasmus+, bil-għan li tinholoq ekosistema sostenibbli għall-iżvilupp taż-żgħażaġħ;

- Jiġi mhegġeg approach strategiku għall-hidma fost iż-żgħażaġh biex jiġu indirizzati b' mod aktar effettiv l-isfidi li qed jiffaċċjaw iż-żgħażaġh u biex jiġi promoss l-iżvilupp tal-kompetenzi ewlenin u biex jinkiseb il-potenzjal taż-żgħażaġh.

7.3 Kooperazzjoni fil-Qasam Kulturali

- Tiġi promossa l-implimentazzjoni tal-Konvenzjoni tal-UNESCO tal-2005 dwar il-Protezzjoni u l-Promozzjoni tad-Diversità tal-Espressjonijiet Kulturali;
- Ikun hemm kooperazzjoni dwar l-iżvilupp ta' politika kulturali inkluziva fil-Georgia u dwar il-preservazzjoni u l-valorizzazzjoni tal-wirt kulturali u naturali bil-għan li jitrawwem l-iżvilupp soċjoekonomiku, l-inkluzjoni u l-partecipazzjoni taċ-ċittadini;
- Tiġi promossa l-partecipazzjoni tal-operaturi kulturali u awdjoviżivi tal-Georgia fil-programmi ta' kooperazzjoni kulturali/awdjoviżivi, b' mod partikolari l-programm Ewropa Kreattiva;
- Jiġi promoss id-djalogu interkulturali u l-iżvilupp ta' kultura demokratika permezz tal-hidma fost iż-żgħażaġh;
- Tiġi mhegġa l-mobilità tal-artisti;
- Ikun hemm kooperazzjoni fl-iżvilupp tal-politika tal-isport fil-Georgia permezz tal-iskambju tal-aħjar prattiki. Tiġi promossa l-partecipazzjoni tal-partijiet ikkonċernati tal-isport Georgjani fl-azzjonijiet sportivi ta' Erasmus kif ukoll f' inizjattivi oħra bħall-Ġimġha Ewropea tal-Isport Mingħajr Fruntieri u l-Premjijiet #BeActive;
- Jiġu skambjati prattiki tajbin fil-qasam tal-ġlieda kontra t-theddid għall-isport bħall-vjolenza fl-isport, kull tip ta' diskriminazzjoni, manipulazzjoni tal-kompetizzjonijiet sportivi u d-doping;
- Tiġi mhegġa l-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn il-ġeneri fl-isport, l-iżvilupp tal-etika sportiva kif ukoll l-inkluzjoni soċjali u l-prinċipji ta' governanza tajba.

7.4 Kooperazzjoni fil-Qasam Awdjoviziv u tal-Media

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Issir hidma favur ir-rinfurzar tal-indipendenza u l-professjonalizmu tal-media f'konformità ma' standards Ewropej rilevanti u l-approssimazzjoni tal-legiżlazzjoni awdjoviziva mal-*acquis* tal-UE kif previst mill-Ftehim ta' Assoċjazzjoni, fost l-oħrajn permezz tal-iskambju ta' fehmiet dwar il-politika awdjoviziva u l-istandards internazzjonali rilevanti, inkluż il-kooperazzjoni fil-ġlieda kontra l-inċitament għall-mibegħda, ir-razziżmu u l-ksenofobija;
- Jiġi skambjati l-aħjar prattiki dwar il-libertà tal-media, il-pluralizmu tal-media, id-dekriminalizzazzjoni tal-malafama, il-protezzjoni tas-sorsi tal-ġurnalisti u l-aspetti tad-diversità kulturali tal-media permezz ta' djalogu regolari; It-tiħiħ tal-kapaċità u l-indipendenza tal-awtoritajiet/korpi regolatorji tal-media.

7.5 Żvilupp Reġjonali u Kooperazzjoni fil-Livell Reġjonali

Prijoritajiet fuq terminu qasir

- Titlesta b'suċċess l-implimentazzjoni tal-Programm ta' Żvilupp Reġjonali tal-Georgia għall-2018-2021 (PŻR), inkluż permezz tal-istabbiliment ta' mekkaniżmi ta' koordinazzjoni u shubija interistituzzjonali effettivi bejn l-awtoritajiet nazzjonali u sottonazzjonali;
- Jiġi implimentat b'suċċess il-Programm Pilota Integrat għall-Iżvilupp Reġjonali għall-2020–2022 (PIRDP) li jiffoka fuq “reġjuni fokali” tal-UE, inkluż investimenti potenzjali f'oqsma bħall-innovazzjoni u l-SMEs, bil-ħsieb li jinholqu ċentri ġodda ta' gravità fil-Georgia;
- Titmexxa 'l quddiem il-hidma fuq l-assenjament reġjonali għal Speċjalizzazzjoni Intelligenti, inkluż permezz ta' taħriġ u tal-bini ta' kapaċità għall-partijiet ikkonċernati;
- Jiġi identifikati l-passi ulterjuri għall-introduzzjoni gradwali futura tal-metodoloġija u l-klassifikazzjoni NUTS tal-UE fil-Georgia;

- Partecipazzjoni b' mod proattiv fl-izvilupp tal-programm Interreg NEXT tal-Bacir tal-Bahar l-Iswed 2021-2027, biex jigu indirizzati r-riskji tat-tibdil fil-klima, id-dizastri kkawzati mill-bniedem u dawk naturali, kif ukoll tissaħħah il-kooperazzjoni fil-protezzjoni tal-wirt naturali u l-bijodiversità; It-tishih tal-kapaċitajiet tal-istrutturi meħtieġa ta' ġestjoni u kontroll.

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Ikomplu jigu appoġġati l-awtoritajiet fit-tishih tas-shubijiet bejn l-amministrazzjonijiet nazzjonali u sottonazzjonali, fl-isforzi għall-bini tal-kapaċità u fi strumenti oħra ta' żvilupp reġjonali filwaqt li jimplementaw b' mod effettiv il-PIRDP għall-2020-2022 u l-programm(i) ta' segwitu tiegħu, kif ukoll l-Istrateġija ta' Deċentralizzazzjoni tal-Georgia għall-2020-2025;
- Jigu appoġġati l-azzjonijiet integrati u b' bosta partijiet ikkonċernati għall-izvilupp territorjali tal-Georgia bħal fil-qasam tal-ġestjoni tat-territorju, il-ġestjoni tal-ilma u l-iskart, it-toroq, l-elettriku u infrastrutturi bażiċi oħra, id-diversifikazzjoni tal-ekonomija rurali, it-turiżmu u l-izvilupp tal-kummerċ, l-infrastruttura u l-faċilitajiet edukattivi, l-inizjattivi brownfield, l-effiċjenza enerġetika, l-attivazzjoni u l-involviment soċjali;
- Jittejbu l-arrangamenti istituzzjonali u tinbena kapaċità adegwata fil-livelli nazzjonali/reġjonali/lokali biex tipparteċipa fil-programm Interreg NEXT tal-Bacir tal-Bahar l-Iswed 2021-2027;
- Tiġi żviluppata u tithaddem l-Ispeċjalizzazzjoni Intelliġenti bħala bażi biex jigu ddeterminati d-deċiżjonijiet ta' investiment fir-riċerka u l-innovazzjoni bil-ħsieb li jżied il-potenzjal tal-innovazzjoni tar-reġjuni u tal-pajjiż kollu;
- Jintgħażlu oqsma ta' prijorità għat-trasformazzjoni ekonomika abbażi ta' vantaġġi kompetittivi u djalogu inklużiv fost l-awtoritajiet lokali, id-dinja akkademika, in-negozju u s-soċjetà ċivili;
- Tiġi appoġġata l-applikazzjoni gradwali tal-metodoloġija NUTS tal-UE u l-klassifikazzjoni fis-sistema tal-istatistika nazzjonali tal-Georgia.

7.6 *Parteċipazzjoni f' Aġenziji u Programmi tal-UE*

Prijoritajiet fuq terminu medju

- Tiġi eżaminata l-implimentazzjoni tal-Protokoll dwar il-Parteċipazzjoni fil-Programmi tal-UE abbażi tal-parteċipazzjoni attwali tal-Georgia fi Programmi speċifiċi tal-UE.

7.7 *Sensibilizzazzjoni pubblika u viżibbiltà*

- Tiġi żgurata diskussjoni infurmata sew, inkluż ma' pubbliku usa' u maċ-ċittadini tal-Georgia dwar l-opportunitajiet u l-implikazzjonijiet tal-approssimazzjoni tal-Georgia mal-UE, inkluż l-Aġenda ta' Assoċjazzjoni u speċifikament id-DCFTA;
- Jissahħu l-kapaċitajiet ta' komunikazzjoni sabiex jiġu promossi l-viżibbiltà tal-UE u l-valuri kondivizi, u jiġu spjegati l-impatti pożittivi tal-assoċjazzjoni politika u l-integrazzjoni ekonomika mal-UE;
- Tiġi żgurata viżibbiltà adegwata tal-proġetti u l-programmi kollha tal-UE u tal-impatt tagħhom, f'konformità mal-Artikolu 2.6 tal-Prijoritajiet tas-Shubija tal-Lvant ta' wara l-2020, u r-regoli u l-gwida generali fis-sehħ dwar il-komunikazzjoni u l-viżibbiltà tal-UE.